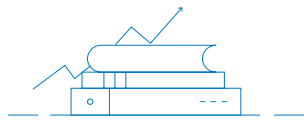
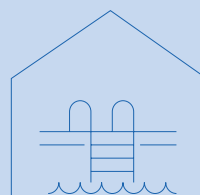

Bæredygtighed

Løft af
folkeskolerne

Ny svømmehal

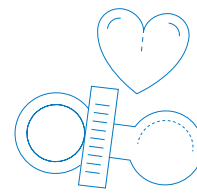
Byfornyelser i
landdistrikterne

Flere borgere i
arbejde

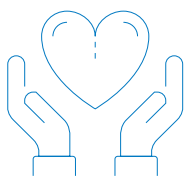
Vejdrift

Pasning af egne
børn

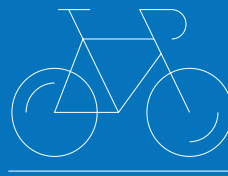
Forsamlingshuse
og materialer

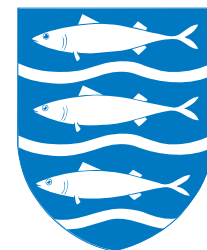
Ældre med behov
prioriteres

Nyt sundhedshus

Cykelstier

Budget 2020

Bæredygtig vækst i Aabenraa Kommune

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Generelle bemærkninger	2
Hovedoversigt	36
Sammendrag af budget	38
Bevillingsoversigt	45
Investeringsoversigt	47
Projektoplysningsskema	51
Takstblad	136
Takstblad mellemkommunal afregning	147

Layout forside: Toptryk
Layout indhold: Aabenraa kommune
Foto: Aabenraa kommune
Tryk: Toptryk

Budget 2020 - 2023

Generelle bemærkninger

Aabenraa Kommune

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Indhold

Generelt.....	4
Økonomisk politik 2020-2023	4
Budget 2020-2023.....	6
Budgettet udviser følgende hovedtal:	6
Overholdelse af den økonomiske politik	8
Budgetforudsætninger.....	9
Skatter 2020	9
Pris og lønændringer	9
Serviceændring	9
Udvikling i gæld	10
Befolkningsudvikling.....	10
Tværgående puljer	11
Puljer, der ikke er udmøntet i budgettet.....	12
Budgetgaranteret områder.....	12
Aktivitetsbestemt medfinansiering (KMF).....	12
Ny ferielov	12
Skattefinansierede anlæg:	13
Anlæg jordforsyning	13
Ændringer indarbejdet i budgetforslaget	14
Energioptimering	14
Driftsændringer	14
Anlægsændringer	15
Lov og cirkulæreprogrammet	15
Regeringsaftalen for 2020 mellem regeringen og KL	16
Bevillinger og bevillingsniveau	22
Budgetprocessen for budget 2020-2023	23
Bilag 1: Pris og lønstigninger	24
Bilag 2 – Lov og cirkulæreprogram.....	25
Bilag 3 – Aftale om budgetforlig.....	30

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Generelt

Økonomi- og Indenrigsministeriet har i lov om kommunernes styrelse fastsat, at byrådet inden den 15. oktober hvert år, skal godkende et budget for det kommende år og 3 overslagsår.

I 2019 foretages godkendelse af budgettet for 2020 dog senest den 5. november. Budgettet skal med mindst 3 ugers mellemrum undergives 2 behandlinger i byrådet.

Budgettet for 2020 indeholder de økonomiske størrelser, der belyser den kommunale virksomhed, herunder drift, anlæg, finansforskydninger og finansiering.

Økonomisk politik 2020-2023

Byrådet vedtog den 27. februar 2019 en ny økonomisk politik for årene 2020-2023

Budgetlægning:

- Overskud på ordinær drift på minimum 60 mio. kr. i 2020 stigende med 20 mio. kr. årligt til 120 mio. kr. i 2023
- Et stød på indtægtssiden op til 50 mio. kr. kan finansieres af kassen det første år imod at der samtidig lægges en plan for tilpasning af udgiftsniveau de efterfølgende år
- Der kan bruges op til 20 mio. kr. i 2020 og 10 mio. kr. i 2021 af kassen, mens der er balance i 2022-2023
- Anlægsinvesteringer inkl. jordforsyning på mindst 80 mio. kr. i 2020, 90 mio. kr. i 2021, 100 mio. kr. i 2022 og 120 mio. kr. i 2023. Niveauet justeres i opadgående retning med 10 mio. kr. for hver mia. kr. regeringsaftalen afviger fra 17,0 mia. kr., som var aftaleniveauet brutto i 2018
- Loyal overfor forhandlingsresultatet mellem regering og KL
- Langfristet gæld målt pr. indbygger ligger under landsgennemsnittet
- Ultimo kassebeholdningen eksklusive overførsler er på minimum 100 mio. kr., og den gennemsnitlige beholdning er på minimum 175 mio. kr.
- Nettovæksten i demografimodellerne kobles til Økonomaftalen. I det omfang der er tale om en større lokal vækst gøres udvidelsen til genstand for en politisk drøftelse
- I budgetåret er der ikke udmøntede sparepuljer i det vedtagne budget
- Beskatningsniveauet er lavere end gennemsnittet af kommunerne i Region Syddanmark. Ændres kun hvis staten tillader skatteændring
- Tilbageløb fra Finanslovsforhandlingerne håndteres via puljer, der afhænger af puljebeløbene

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

- Der kan aftales, at der laves isolerede investeringstiltag, som over en fireårig periode balancerer, og som ikke indregnes i ovenstående målsætninger for driftsresultat og kassepåvirkning.
- Ved budgetlægning inddrages medarbejdere via MED systemet. Udover høring af budgetforslaget inddrages HMU i fastlæggelse af budgetprocessen
- Ved regnskabsårets afslutning overføres mindreforbrug på servicerammen, der ellers vil tilgå kassen, til budgetoverslagsår 1 som pulje, der kan anvendes til engangsdispositioner herunder bæredygtighedsinitiativer. Prioriteringen holdes uden for den økonomiske politiks målsætninger

Økonomistyring:

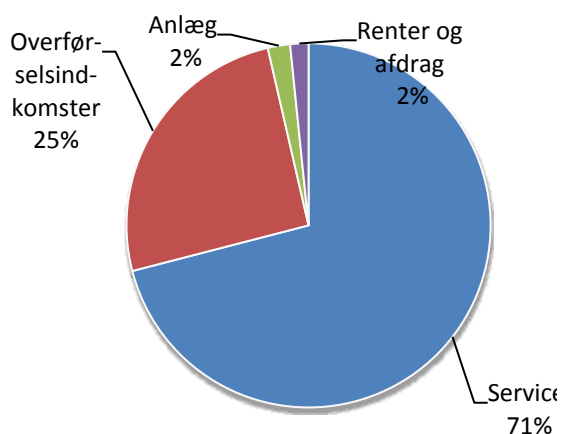
- I budgetåret vedtages ikke netto tillægsbevillinger til servicedrifts-udgifter finansieret af kassebeholdningen (ekskl. driftsoverførsler mellem årene i henhold til retningslinjerne for dialogbaseret aftalestyring)

Oversigt	2020	2021	2022	2023
Ordinær drift	60	80	100	120
Anlæg	80	90	100	120
Kassetræk	20	10	0	0

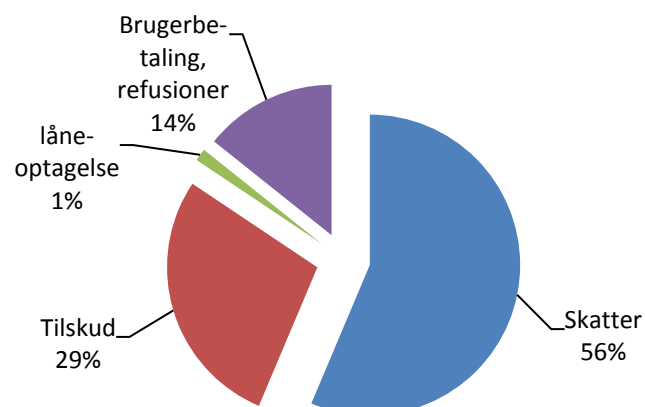
Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Budget 2020-2023

Fordeling af udgifterne på områder

Fordeling af indtægterne på områder

Budgettet udviser følgende

hovedtal:

(1.000 kr.)	2020	2021	2022	2023
Indtægter	-3.922.351	-3.943.171	-4.030.321	-4.103.321
Driftsudgifter incl. renter	3.878.807	3.917.553	4.022.788	4.109.452
Resultat af ordinær drift	-43.544	-25.618	-7.533	6.131
Anlæg incl. jordforsyning	98.285	93.277	100.000	120.000
Resultat	54.741	67.659	92.467	126.131
Netto lån (låneopt./afdrag)	1.100	8.494	26.515	26.461
Finansforskydninger	-18	-18	-18	-18
Påvirkning kassebeholdning	55.823	76.135	118.964	152.574
Forventet kassebeholdning ult. 2019	-117.800			
Forventet ult. kassebeholdning	-61.977	14.158	133.122	285.696

÷ = indtægter/overskud/kasseopsparing, + = udgifter/underskud/kasseforbrug

Indtægter

Budgettet viser indtægter på 3,922 mia. kr. i skatter og tilskud.

Der er modtaget et likviditetstilskud på 54,5 mio. kr. i 2020, mens der i overslagsårene er indregnet en forventet risikobaseret indtægtpulje svarende til likviditetstilskuddet i 2020. Der indgår en særligt tilskud som vanskelig stillet kommune på 13,9 mio. kr. i 2020 og 0,9 mio. kr. i overslagsårene.

Driftsudgifter

Budgettet viser, at der bruges 3,879 mia. kr. til driftsudgifter, som fordeler sig på serviceudgifter, overførselsindkomster samt renter.

Der er indregnet en samlet demografistigning i budgettets overslagsår 2021-2023 på 12 mio. kr. stigende til 34 mio. kr. i 2023.

Budgettet er specificeret i bevillinger, som er uddybet i de specielle bemærkninger.

Effektiviseringer

Der er for budget 2020-2023 udmøntet årligt 5 mio. kr. i effektiviseringer, vedr. IT drift og energibesparelser.

Resultat af ordinær drift

Budgettet udviser et overskud på den ordinære drift på 43,5 mio. kr. i 2020.

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Anlæg

Der er afsat et anlægsbudget på 411,5 mio. kr. i perioden 2020 – 2023.

I anlægsrammen er indregnet en forøgelse på 13 mio. kr. i 2020 som følge af økonomiaftalen for 2020.

Anlægsrammen er udmøntet på projekter jf. investeringsoversigten, og der resterer en ikke udmøntet anlægspulje på 7,4 mio. kr. i 2022 og 62,5 mio. kr. i 2023.

Anlægsprojekterne er beskrevet i investeringsoversigten og projektbeskrivelserne.

Ændring af kassebeholdning

Budgettet medfører et kasseforbrug på 55,8 mio. kr. i 2020 og i perioden 2021-2023 er der et samlet kasseforbrug på i alt 347,7 mio. kr.

Låneramme/låneoptagelse

Der er budgetteret med låneoptagelse på 61,534 mio. kr. i 2020. Det vedrører anlægsinvesteringer i 2019 og fordeler sig på følgende:

- 15,878 mio. kr. – jordkøb
- 18,126 mio. kr. – byfornyelse (95%)
- 27,530 mio. kr. – lånedispensation fra lånepuljer i Ø2018

Herudover er der budgetteret med en låneoptagelse på 2,9 mio. kr. vedr. ældreboliglån som følge af anlægsprojektet brandsikkerhed på plejehjem.

Der er i budget 2021-2023 indarbejdet en forventet låneoptagelse på årligt 25 mio. kr. fra økonomiaftalens lånepuljer.

Service og Anlægsrammen jf. sanktionslovgivningen

	Serviceammen	Anlægsrammen
Økonomiaftalen	2.741	193
Budgettet	2.741	137
Afvigelse	0	-56

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Overholdelse af den økonomiske politik

Jf. den økonomiske politik for 2020-2023 kan det aftales, at der laves isolerede investeringstiltag, som over en 4 årig periode balancerer, og som ikke indregnes i målsætningerne for driftsresultat og kassepåvirkning.

Den økonomiske politik og opbygningen af kassebeholdningen giver mulighed for at håndtere den manglende udligningsreform og stigende usikkerhed omkring indtægtssiden, idet kassen kan anvendes som forsikring. Konkret foreslås det, at et stød på indtægtssiden op til 50 mio. kr. finansieres af kassen det første år imod, at der samtidig lægges en plan for tilpasning af udgiftsniveau de efterfølgende år. Et stød defineres i den sammenhæng som et udefrakommende forhold, der påvirker indtægtssiden og holdes derfor ude af den økonomiske politiks måltal.

Til trods for at økonomiaftalen indfrier en række forudsætninger herunder særligt finansieringstilskuddet ender Aabenraa kommune med samlet at tabe indtægter i rammen for 2020 på omkring 50 mio. kr. Dermed bringes bestemmelsen i den økonomiske politik om at kassefinansiere et indtægtsstød op til 50 mio. kr. i anvendelse for 2020.

Der er i budgettet indregnet følgende investeringsstrategier m.m.:

	2020	2021	2022	2023
Investeringsstrategier:				
KIK-II aktivitetsparate kontanthj.modtager	1.237	-11.590	-5.559	
Omstruktureringer idrætsfaciliteter	-263	-264		
Indsats for udsatte børn og unge	-5.219			
KIJOS	-795	-596	-703	-4.382
Pulje til engangsønsker	13.300			
Tilskudstab – fald i befolkning	50.000			
I alt	58.260	-12.450	-6.262	-4.382

Budgettet excl. driftsinvesteringer samt stød på indtægtssiden udviser følgende hovedtal:

(1.000 kr.)	2020	2021	2022	2023
Indtægter	-3.972.351	-3.943.171	-4.030.321	-4.103.321
Driftsudgifter incl. renter	3.870.547	3.930.003	4.029.050	4.113.834
Resultat af ordinær drift	-101.804	-13.168	-1.271	10.513
Anlæg incl. jordforsyning	98.285	93.277	100.000	120.000
Resultat	-3.519	80.109	98.729	130.513
Netto lån (låneopt./afdrag)	1.100	8.494	26.515	26.461
Finansforskydninger	-18	-18	-18	-18
Påvirkning kassebeholdning	-2.437	88.585	125.226	156.956
Forventet kassebeholdning	-117.800			
Investeringsstrategier m.m.	58.260	-12.450	-6.261	-4.382
Forventet ult. kassebeholdning	-61.977	14.158	133.122	285.697

÷ = indtægter/overskud/kasseopsparing, + = udgifter/underskud/kasseforbrug

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Måltallene for den økonomiske politik udgør følgende:

- Overskud på ordinær drift på minimum 60 mio. kr. i 2020 stigende med 20 mio. kr. årligt til 120 mio. kr. i 2023
- Der kan bruges op til 20 mio. kr. i 2020 og 10 mio. kr. i 2021 af kassen mens der er balance i 2022-2023
- Ultimo kassebeholdning på minimum 100 mio. kr.

Overholdelse af den økonomiske politik.

	2020	2021	2022	2023
Overskud på ordinær drift	+	-	-	-
Anlæg	+	+	+	+
Kasseforbrug	+	-	-	-
50 mio. kr. indtægtsstød	anvendt			
Ultimo kassebeholdning	+	-	-	-

Budgetforudsætninger

Skatter 2020

Skattetakster for 2020 udgør følgende:

- 25,6 % indkomstskat
- 18,9 ‰ grundskyld
- 9,45 ‰ dækningsafgift af grundværdi offentlige ejendomme
- 8,75 ‰ dækningsafgift af forskelsværdi af offentlige ejendomme
- 4,10 ‰ landsbrugsjord
- 0,00 ‰ dækningsafgift for erhverv

Pris og lønændringer

Pris og lønændringer er indregnet med følgende:

	2020	2021	2022	2023
Løn	2,61			
Løn – KTO rekruttering*	0,07	2,5	2,5	2,5
Priser	1,90			
Indkomstoverførsler	1,35			

*overenskomster sygeplejesker, og social- og sundhedsassistenter.

Se i øvrigt specifikation i bilag 1

Serviceændring

Budgettet indeholder en samlet realvækstændring på 1,87% fra 2019 til 2020 eller 1,93% pr. indbygger.

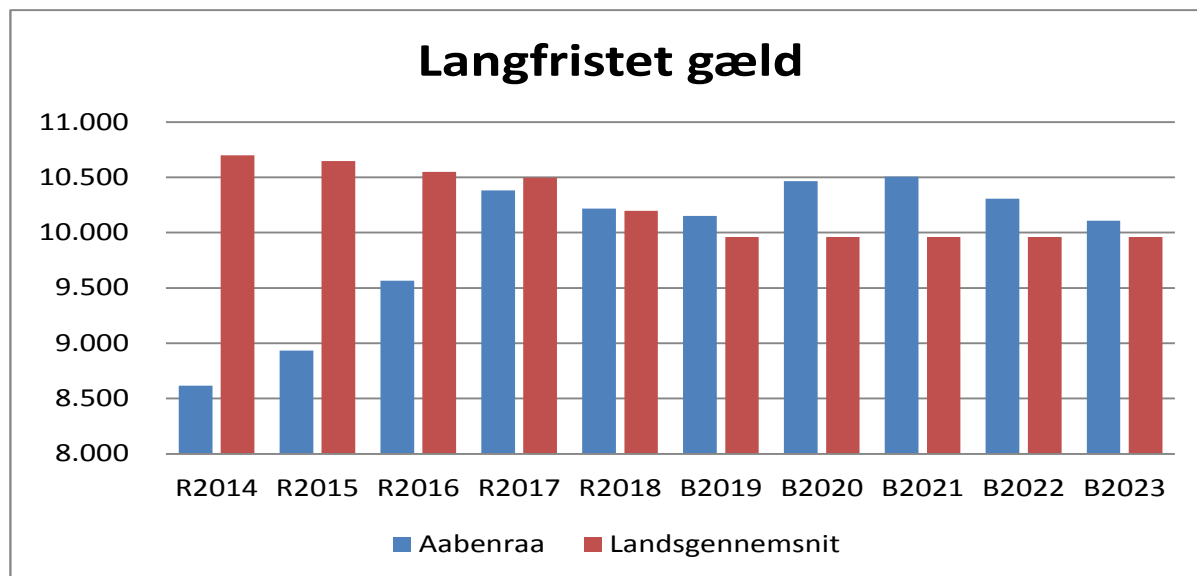
Servicevæksten skyldes primært et aftaleløft på 1,7 mia. kr. i økonomiaftalen, ændring af værdighedsmidler til bloktilskud samt pulje til engangsønsker på 13,3 mio. kr. fra regnskab 2018.

Servicerammen udgør 2,741 mia. kr., hvilket svarer til aftaleniveauet for 2020.

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Udvikling i gæld

Udviklingen i gælden svarer til de forudsætninger, der er lagt ind i budgetforslaget vedr. låneoptagelse til anlæg og jordforsyning og forventede afdrag:

Målsætningen om en langfristet gæld pr. indbygger excl. Ældreboliger under landsgennemsnittet forventes ikke overholdt i 2020-2023.

Befolkningsudvikling

Prognosen er fra maj 2019 og er anvendt ved beregning af tekniske korrektioner, samt indgår som indtægtsforudsætning under finansiering i overslagsår 2021-2023.

	Faktisk befolknings tal 1.1.2018	Faktisk befolknings tal 1.1.2019	Befolkningsprognose pr. 1.1 de respektive år			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
0-2 årige	1644	1731	1718	1705	1703	1722
3-5 årige	1694	1629	1678	1720	1800	1788
6-10 årige	3265	3199	3098	3014	2907	2913
6-16 årige	7831	7709	7543	7416	7175	7059
0-17 årige	12014	11821	11727	11603	11501	11353
+18 årige	47075	47214	47271	47365	47419	47549
18-64 årige	33715	33559	33409	33226	32990	32883
65-74 årige	7765	7859	7800	7741	7706	7646
75-84 årige	4208	4415	4654	4953	5225	5444
+ 85 årige	1387	1381	1408	1445	1498	1576
TOTAL	59089	59035	59001	58966	58926	58900

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Tværgående puljer

For alle nedenstående centrale puljer gælder, at der administrativt må ske udmøntning og skal således ikke godkendes i Byrådet. (omplaceringer mellem udvalg)

Der er følgende centrale puljer i budgettet, der udmøntes i løbet af året:

Barselspulje

Der er under økonomiudvalgets lønpuljer afsat budget til barselsrefusion ud over dagpengerefusionen, svarende til en sammenlagt 90 % refusion af lønudgiften for den medarbejder der er på barsel.

I forbindelse med initiativer til nedbringelse af sygefravær modtager institutionerne fra 1. januar 2020 og 2 år frem (forsøgsperiode) ikke dagpengerefusion for sygemeldte gravide medarbejdere, men får til gengæld 100 % refusion i den gravide medarbejders barselsperiode.

Refusionen opgøres og udmøntes månedsvis.

Ved flere barsler end forudsat overføres merforbruget og finansieres af en fremtidig reduktion af lønbudgetterne på alle områder. Ved mindreforbrug tilbageføres dette til lønbudgetterne.

Flexjob puljer arbejdsgiver andel

Under Økonomiudvalgets lønpuljer er der afsat en pulje til finansiering af arbejdsgivers lønandel ved ansættelse af personer i flexjob, bevilliget før 2007.

Udvendig bygningsvedligeholdelse konto 2

Der er på Teknik og Miljøudvalgets driftsramme afsat en pulje til udvendig vedligeholdelse af kommunens ejendomme excl. haller. Puljen udmøntes af kommunale ejendomme og administreres i henhold til retningslinjer herfor.

Afledt drift

For at håndtere den afledte drift af nye anlæg er der afsat en central pulje der prioriteres i forbindelse med frigivelse af de enkelte anlægsbevillinger. Puljen udgør 1% af anlægsrammen på 120 mio. kr. årligt

Afledt drift er merudgifter til vedligeholdelse af nye arealer, herunder el, vand og varme med udvidelse af bygningsmassen. Puljen dækker ikke personaleudgifter og afskrivninger på anlæg.

Udmøntningen fra puljen skal tage hensyn til en vedligeholdelseskurve som er relativ fald ved ibrugtagning og ansøgning skal ske i forbindelse med frigivelse af anlægsbevillingen til projektet.

Puljen til indkøb/udbud

Indgåelse af nye vare- og tjenesteydelseskontrakter er omfattet af kommunes indkøbs- og udbudspolitik. Gevinster/mindreforbrug ved nye kontrakter afregnes efter 75/25 modellen, hvor 75 % af besparelsen tilføres den centrale pulje til indkøb/udbud.

FM pulje (facility management)

Ved reduktion af bygnings m² samt overdragelse af bygninger til FM afleverer områderne bygningsdriftsbudgettet efter en 75/25 model til FM. Ved afhændelse af bygningen tilgår besparelsen FM puljen.

Pulje til kompensation ifm. fratrædelse tjenestemænd

Når en tjenestemand fratræder og erstattes af en overenskomstansat, bliver det respektive område kompenseret for udgiften til pension til den overenskomstansatte.

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Puljer, der ikke er udmøntet i budgettet

Følgende puljer er budgetteret under Økonomiudvalget og ikke udmøntet:

- Ændring i demografi ældreområdet (2021-2023)
- Ensretning af lønudgifter til løntilskud (økonomiaftale)
- Plan sklerose (økonomiaftale)
- Synlighed og åbenhed om resultater (økonomiaftale)
- Demografistigninger 2021-2023

Budgetgaranteret områder

Følgende områder er omfattet af budgetgaranti, hvor bloktilskuddet reguleres hvis der sker ændringer på landsplan i udgifterne på området.

- Beskæftigelsestilskuddet
- Overførselsudgifter – budgetgaranterede områder

Udgifterne til forsikrede ledige er budgetteret 20 mio. kr. lavere end beskæftigelsestilskuddet. Der er således ikke afsat budget til en forventet efterregulering af tilskuddet for 2020.

Udgifterne til overførselsudgifter er budgetteret i forhold til aftalens ændringer fra aftale 2019 til aftale 2020 dog med undtagelse af udgifterne til førtidspensioner, hvor der er indregnet en højere vækst en aftaleniveauet.

Aktivitetsbestemt medfinansiering (KMF)

Udgifter hertil dækker en del af borgerne sygehusbehandling. Afregningen er i 2020 fastfrosset til niveauet for 2019, idet der pågår en analyse af området. Der er ikke taget stilling til modellen for efterregulering af området for årene 2018 og 2019. Der er afsat budget svarende til den udmeldte afregning for 2020.

Ny ferielov

Den 25. januar 2018 vedtog Folketinget en ny ferielov, som bryder med det hidtidige princip om forskudt optjening og afvikling af ferie.

Den ny ferielov med samtidighedsferie skal indføres fra september 2019 og træder endeligt i kraft i september 2020.

Under indfasningen af den nye ferielov vil optjent ferie i perioden fra 1. september 2019 til 31. august 2020 svarende til 12,5 % af lønudgiften samt 1 % i særlig feriegodtgørelse optjent i samme periode blive indefrosset. Den indefrosne ferie udbetales via Lønmodtagernes Fond for Tilgodehavende Feriemidler, når medarbejderen når pensionsalderen eller forlader arbejdsmarkedet.

Senest den 31. december 2020 skal Aabenraa kommune indberette værdien af den indefrosne ferie for alle medarbejdere til Fonden. Der skal herefter ske indbetaling til Fonden, og her er der valgt en model, hvor feriepenge afregnes til Dyrtidsfonden løbende når medarbejderen fratræder sin stilling ved Aabenraa Kommune.

Udgiften til feriepengeforpligtigelsen finansieres af de enkelte områders driftsbudgetter, når medarbejderen fratræder stillingen. Udgiften i det enkelte år vil således afhænge af den årlige personaleomsætning.

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Skattefinansierede anlæg:

Investeringsoversigten i budgettet fremgår som en specificeret oversigt opdelt i projekter. Der henstår en anlægspulje, der endnu ikke er disponeret på konkrete projekter jf. nedenstående.

Anlæg:	2020	2021	2022	2023
Igangsatte/frigivne anlæg	38.546	8.059	1.386	1.386
Brand & Redning Sdj., anlægstilskud	1.386	1.386	1.386	1.386
Renovering facader Skelbækvej	4.780			
Visioner for Løjt børnehus	2.400	5.580		
IT digitalisering skoler	8.800			
Dagtilbudsstruktur Aab. syd	1.527			
Museum Sønderjylland	1.068	1.093		
Cykelstipulje	5.000			
Poppel Alle	1.085			
Byfornyelse Løjt Kirkeby	100			
Områdefornyelse Tinglev	2.050			
Områdefornyelse Bolderslev	2.050			
Helhedsplan genforeningshaven	2.300			
Strandpromenade Sydhavn	6.000			
Ikke frigivne anlæg:	54.639	80.118	93.514	113.514
Anlægspulje			7.434	62.514
Økonomiudvalg	5.000	4.200		0
Social- og Sundhedsudvalg	14.182	23.297	20.580	5.000
Børn og Undervisningsudvalg	14.641	19.155	3.000	
Kultur og Fritidsudvalg	4.116	13.766	41.500	30.000
Teknik og Miljøudvalg	3.150	6.700	11.000	
Vækstudvalget for land og by	13.550	13.000	10.000	16.000
Anlæg i alt	93.185	88.177	94.900	114.900

Anlæg jordforsyning

Der er afsat en samlet netto ramme på 5,1 mio. kr. til jordforsyningen. Jordforsyningen består af boligudstyknings og salg samt erhvervsudstyknings og salg. Der er forudsat følgende investeringer:

Jordforsyning	2020	2021	2022	2023
Udstyknings og Jordkøb	44.600	16.600	16.600	16.600
Salg af grunde bolig og erhverv	-39.500	-11.500	-11.500	-11.500
Jordforsyning i alt	5.100	5.100	5.100	5.100

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Ændringer indarbejdet i budgetforslaget.

Energioptimering

Budgettet indeholder en energioptimering svarende til ca. 8,8 % i forhold til forbruget i 2018. Alle driftsområdernes budgetter til el og varme er reduceret fra 2020.

Driftsændringer

Der er indregnet følgende ændringer i driftsbudgettet i forhold til det godkendte budget 2019:

Driftsudgifter og renter (1000 kr.)	2020	2021	2022	2023
Godkendt budget 2019	3.829.639	3.934.682	4.050.386	4.050.386
Pris og lønændringer	-10.523	-16.732	-22.833	-36.450
Fremskrivning år 2023				104.669
Bevillingskontrol 30.09.2018, drift	1.886	3.060	60	60
Bevillingskontrol 30.09.2018, renter	-604	-559	-511	-511
Investeringsstrategi KIJOS	-775	-581	-685	-685
Nygade 23 B-D		-1200	-1200	-1200
Bevillingskontrol 31.03.2019, drift	1.775	399	835	0
Bevillingskontrol 31.03.2019, renter	-316	-51	-331	-153
Tekniske korrektioner, drift	-7.531	-11.067	-13.459	-6.639
Lov- og cirkulære – service og overførsler	4.799	4.970	5.191	5.191
Budgetgaranti	-5.491	-1.097	8.426	10.702
Økonomaftale – Ensretn. Lønudg. Til løntilskud	281	281	281	281
Økonomaftale – Overtagelse E&E	-178	-357	-347	-347
Økonomaftale – VISO	201			
Økonomaftale – FGU	430	614	773	773
Økonomaftale – Praktikvejledn. SOSU	307	307		
Økonomaftale – Synlighed/åbenhed	178	178	178	178
Økonomaftale – SOSU 2 årig praktikpladsaftale	1.533	2.557	4.166	4.166
Økonomaftale – helhedsplan sklerose		52		
Beskæftigelsestilskud - aftale	-6.188	-6.188	-6.188	-6.188
Pulje til udmøntning af overførsler	1.600			
Aktivitetsbestemt medfinansiering	14.000			
Værdighedsmia.	11.009	11.009	11.009	11.009
Renter	288	413	395	378
Forsikrede ledige	-20.000	-10.000	-10.000	-10.000
Overførselsudgifter arbejdsmarkedsudvalg	30.643	10.000	10.000	10.000
Budgetforlig (engangsønsker m.m.)	34.728	7.160	7.160	7.160
Ændringsforslag, aktivitetsbest.med	-502			
Ændringsforslag, Flytning til/fra anlæg	-2.385			
Ændringsforslag, demografiudvikling		-10.298	-20.519	-33.328
Ændringer i alt	49.165	-17.130	-27.599	59.066
Driftsudgifter incl. renter	3.878.807	3.917.553	4.022.788	4.109.452

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Anlægsændringer

Anlæg (1.000. kr.)	2020	2021	2022	2023
Godkendt anlægsramme 2019	131.600	123.000	120.000	120.000
Bevillingskontrol 30.9.18, forskydning	380	1.780		
Bevillingskontrol 31.3.19, forskydning	-51.980	-34.780	-20.000	
Økonomaftalen – ændring ramme	13.000			
Budgetforlig	2.900	3.277		
Ændringsforslag, Flytning fra/til drift	2.385			
Ændringer i alt	-33.315	-29.723	-20.000	0
Anlægsrammen i alt	98.285	93.277	100.000	120.000

Lov og cirkulæreprogrammet

L&C programmet indeholder de lovændringer som kommunen er DUT kompenseret for. Oplisting over lovændringen og DUT kompensation fremgår af bilag 2.

Lov- og cirkulæreprogrammet er fordelt på følgende bevillingsområder excl. Budgetgaranterede områder:

	2020	2021	2022	2023
Økonomiudvalget	117	-81	-71	-71
Børn og Uddannelsesudvalg	2.816	3.062	2.994	2.994
Social og Sundhedsudvalg	478	478	473	473
Kultur og Fritidsudvalg	401	401	401	401
5 % puljen	987	1.110	1.384	1.384
I alt serviceområdet	4.799	4.970	5.181	5.181
Overførselsområdet	530	413	1.027	1.027
I alt lov og cirkulæreprogram	5.330	5.380	6.208	6.208

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Regeringsaftalen for 2020 mellem regeringen og KL

Regeringen og KL indgik den 6. september 2019 aftale om den kommunale økonomi for 2020.

Serviceammen for 2020 herunder servicevækst

Udgangspunktet er aftalen for 2019. Væsentlige ændringer i rammen er følgende:

- Kompensation for flere ældre, kronikkere mv. i alt 1,7 mia. kr.

Serviceammen for 2020 udgør i alt 261,8 mia. kr.

Med henblik på at sikre balance mellem de samlede kommunale udgifter og indtægter for kommunerne under ét er der fastsat et balancetilskud i 2020.

Derudover ydes der et ekstraordinært tilskud i 2020 på 3,5 mia. kr. Heraf fordeles 1,5 mia. kr. som grundtilskud til alle kommuner og 2 mia. kr. på baggrund af kommunernes grundlæggende økonomiske vilkår. Aabenraa kommunes andel i 2020 udgør 54,5 mio. kr.

I forbindelse med økonomiaftalen for 2017 blev der etableret et flerårigt moderniserings- og effektiviseringsprogram (besparelsepulje) med en målsætning på 1 mia. kr. årligt. Inden for programmet blev der frigjort 0,5 mia. kr. årligt til prioritering bredt i den offentlige sektor. Det kommunale moderniserings- og effektiviseringsprogram er afskaffet fra og med 2020.

I aftalen indgår, at 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud er betinget af, at kommunernes budgetterede serviceudgifter holder sig inden for den aftalte udgiftsramme.

Pris og lønstigninger

Der anvendes et skøn for pris- og lønudviklingen fra 2019-2020 for de samlede udgifter inkl. overførsler på 2,4 pct. Satsreguleringsprocent for 2020 er på 2,0 pct. og den dæmpede satsreguleringsprocent udgør 1,25 pct.

Lov og cirkulæreændringer

Aftalen indeholder primært lovændringer med DUT finansiering indenfor følgende områder:

- Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet
- Lov om ændring af dagtilbudsloven (udsatte børn i boligområder)
- Lov om hjemmesygepleje (stop for egenbetaling på kommunale akutpladser)
- Lov om folkeskolen (styrket praksisfaglighed)
- Lov om biblioteksvirksomhed

Øvrige aftaleændringer

- SOSU 2 årig praktikpladsaftale
- Omlægning af værdighedsmilliard til bloktilskud
- Pulje til bekæmpelse af ensomhed.

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Anlægsrammen for 2020

Anlægsniveauet udgør 19,1 mia. kr. Af hensyn til de offentlige finanser og efterlevelse af budgetloven er der fastsat et loft over de kommunale investeringer i 2020. Dermed er 1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte udgiftsramme under hensyntagen til det samlede budgetterede niveau for drifts- og anlægsudgifter.

Regeringen og KL er enige om, at det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at den aftalte kommunale anlægsramme i 2020 overholdes både i budgetterne og regnskaberne.

Låne- tilskudspuljer

I aftalen for 2020 er der afsat følgende tilskuds- og lånepuljer:

- 250 mio. kr. – lånepulje til investeringer med effektiviseringspotentiale
- 400 mio. kr. – lånepulje målrettet kommuner med behov for større strukturelle investeringer på borgernære områder
- 200 mio. kr. – den ordinære lånepulje
- 500 mio. kr. – låneadgang til kommuner med lav likviditet
- 200 mio. kr. – tilskudsordning til skattenedsættelser
- 350 mio. kr. – særtilskudspulje §16 til kommuner med særlige økonomiske situationer

Skatter

Fremskrivningsprocenten for det statsgaranterede udskrivningsgrundlag er fastsat til 10,7 % for 2017-2020.

Bidrag til regioner

Bidragssatsen for sundhedsområdet er fastsat til 112 kr. på udviklingsområdet pr. indbygger. Som følge af lov om erhvervsfremme er udviklingsbidraget for 2019 korrigeret fra 135 kr. til 109 kr. pr. indbygger. For 2020 vil pris- og lønreguleringen indebære, at udgangspunktet for bidragsfastsættelsen vil være et grundbidrag på 112 kr. pr. indbygger på udviklingsområdet.

Sanktioner

Folketinget har den 18. juni 2012 vedtaget, at der indføres skærpede sanktioner for kommunerne ved overskridelse af budgetterne og mulighed for individuel afregning af det betingede bloktilskud.

Der indføres en ordning, som indebærer, at hvis de kommunale serviceudgifter og de budgetterede bruttoanlægsudgifter for kommunerne under ét overskrider de økonomiske rammer, nedsættes bloktilskuddet i det følgende år tilsvarende.

Hvis der for 2020 sker en skatteforhøjelse for kommunerne under ét, vil der ske en modgående regulering af bloktilskuddet svarende til overskridelsen.

Øvrige elementer i aftalen

Regelforenklinger

Forenkling af regler rummer et betydeligt potentiale for enklere arbejdsgange og bedre systemunderstøttelse i den offentlige sektor, hvorved der kan frigøres tid fra administration til kerneopgaver på de store velfærdsområder. Regeringen, KL og Danske regioner er på den baggrund enige om at nedsætte en task force, der løbende skal identificere statslig regulering, som kan forenkles med bedre velfærd for øje.

Velfærdsprioritering

Kommunerne har siden kommunalreformen arbejdet med at skabe og hjemtage effektiviseringsgevinster med henblik på at kunne forbedre den kommunale service og skabe råderum til nødvendige omstillinger. Det er bl.a. sket gennem innovation og udvikling af nye arbejdsmetoder, tilpasning af institutionsstrukturer, indførelse af ny teknologi, effektive indkøb m.v.

Regeringen og KL er enige om at understøtte en fortsat udvikling af den kommunale opgaveløsning igennem et **flerårigt strategisk samarbejde**.

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Samarbejdet vil indeholde tre overordnede spor:

- Innovation på velfærdsområderne
- Frigørelse af ressourcer gennem effektiv drift
- Flerårigt sigte i budgetsamarbejdet

Dagtilbud

Regeringen har med **Retfærdig retning for Danmark** aftalt at fremlægge en ambitiøs børneplan, som skal forbedre forholdene for børn og personale i daginstitutioner gennem en langsigtet investeringsplan frem mod 2025, der sammentænker normeringer, uddannelse, kvalitet og ledelse. Børneplanen vil bl.a. betyde, at der gradvist frem mod 2025 indføres lovbundne minimumsnormeringer i daginstitutioner, at der sikres uddannelse af mere pædagogisk personale, og at der som følge af minimumsnormeringer ansættes pædagogisk personale ud over den forøgelse, der følger af de demografiske træk.

Folkeskolen

Der er brug for et tæt samarbejde om at sikre folkeskolen de nødvendige rammer og ressourcer, så lærerne kan give alle elever en undervisning af høj kvalitet. Regeringen vil derfor bakke op om den aftale, som Danmarks Lærerforening og KL har indgået om en "Ny Start".

Regeringen og KL er desuden enige om i fællesskab at følge og fremme implementeringen af aftale om justeringer af folkeskolen fra januar 2019. Der er enighed om:

- At kommunerne styrker kvaliteten i den understøttende undervisning, så alle elever oplever en varieret skoledag med differentierede undervisningsformer, åben skole, bevægelse og lektiehjælp. Regeringen og KL vil følge op på, om de afsatte midler via kvalitetsløftet af den understøttende undervisning kommer eleverne til gavn.
- Målsætningen om fuld kompetencedækning udskydes fra 2020 til 2025, og delmålet om 90 pct. kompetencedækning udskydes fra 2019 til 2021 med henblik på at styrke kommunernes forudsætninger for at leve op til målsætningen og nedbringe brugen af vikarer i folkeskolen. Regeringen og KL er enige om, at det for kommunerne er muligt at bruge det statslige tilskud til kompetenceudvikling frem til 2025.

Styrket adgang til erhvervsuddannelserne

Med udgangspunkt i aftalen *Fra folkeskole til faglært* af november 2018 er regeringen og KL enige om at bidrage til, at flere unge vælger en erhvervsuddannelse efter grundskolen. KL vil desuden understøtte kommunernes indfrielse af de nationale målsætninger om søgning til erhvervsuddannelserne.

Kommunerne vil udarbejde lokale måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne og offentliggøre en handlingsplan for, hvad kommunen vil gøre for at øge søgningen til erhvervsuddannelserne, hvis søgetallet ligger under 10 procent. KL vil blive inddraget i opfølgningen på lovgivningen med det sigte, at den er udgiftsneutral.

Forberedende grunduddannelse

Regeringen og KL er enige om, at det er afgørende, at den ny Forberedende grunduddannelse (FGU) kommer godt fra start. FGU løfter en vigtig opgave i forhold til at sikre, at unge uden uddannelse og job kommer godt videre efter grundskolen og rustes til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller opnå varigt fodfæste på arbejdsmarkedet. Regering og KL er enige om at følge tæt op på reformens økonomi og resultater. Regeringen og KL er enige om, at kommunerne aktivt støtter op om og prioriterer FGU'en som et tilbud til unge under 25 år, der har behov for faglig eller personlig afklaring, inden de kan påbegynde en ungdomsuddannelse

eller job. FGU skal være et tilbud for unge, der har behov for afklaring om deres fremtidige uddannelses- og beskæftigelsesvej.

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Det specialiserede socialområde

Stadig flere børn og voksne rammes af en psykiatrisk lidelse. Det er en bekymrende udvikling og en stor økonomisk udfordring for kommunerne. Kommunerne har således de seneste år oplevet et udgiftspres på området som følge af, at flere borgere søger hjælp på socialområdet. Samtidig oplever både medarbejdere og borgere, at det kan være vanskeligt at navigere i de mange regler, der er for hjælpen til borgere med komplekse udfordringer. Derfor er der behov for at skabe rammerne for, at medarbejdernes faglighed kan sættes bedre i spil, så sociale indsatser over for borgerne får et mere sammenhængende, helhedsorienteret og langsigtet fokus.

Barnet i centrum

Regeringen og KL er derfor enige om at drøfte, hvordan vi kan tilbyde udsatte børn en tidligere og mere sammenhængende indsats, hvor fx sundhedsplejersker, skole og familiebehandlere mv. er samlet om at støtte barnet og familien. Regeringen og KL er desuden enige om at sikre, at reglerne understøtter, at barnet får den bedst mulige indsats, og et fælles arbejde skal derfor afdække regelgrundlaget og den kommunale praksis på området.

Et nyt og fælles samarbejde

Der har været en betydelig stigning i antallet af borgere, som modtager en social indsats efter serviceloven. Det skyldes både en omlægning mod tidligere og lettere indsatser, og at der har været en positiv udvikling i levetiden hos borgere med visse typer af fysiske og psykiske handicaps, men også en udvikling, hvor flere børn og voksne diagnosticeres med en psykiatrisk lidelse. Det udfordrer kommunerne.

Parterne vil derfor igangsætte et nyt og fælles samarbejde og i fællesskab undersøge, hvad der ligger bag den store aktivitetsstigning, der har været på socialområdet. Et fælles arbejde skal danne grundlag for en drøftelse af, hvordan indsatsen tilrettelægges og prioriteres mest hensigtsmæssigt for forskellige målgrupper. I arbejdet inddrages kommunernes erfaringer med rehabilitering og med at iværksætte hurtige og lette forebyggende indsatser, som kan støtte borgerne, inden de får behov for mere indgribende indsatser. Herudover vil erfaringer fra udlandet blive inddraget i arbejdet.

Regeringen og KL vil som en del af det nye, fælles samarbejde også undersøge kommunernes tildeling (visitation) til konkrete indsatser på det specialiserede voksenområde, ligesom parterne vil afdække, om der er behov for at give kommunerne bedre lovgivningsmæssige rammer for at arbejde forebyggende. Endelig vil parterne igangsætte initiativer, der bidrager til at skabe mere gennemsigtighed i taktstrukturen.

En helhedsorienteret indsats for borgere er med komplekse problemer

Et bredt flertal i Folketinget har indgået en principaftale om en ny hovedlov, som skal skabe rammerne for en helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse behov med det formål, at flere bliver i stand til at mestre eget liv og komme i beskæftigelse. Regeringen vil samtidig have et særligt fokus på de allermest udsatte.

Regeringen og KL er enige om i fællesskab at forberede implementeringsunderstøttelsen af den nye hovedlov, som mange steder vil forudsætte en væsentlig omstilling af den nuværende indsats for borgere med komplekse behov.

Rimelig individuel tilpasning

Regeringen og KL er enige om, at retten til rimelig individuel tilpasning tydeliggøres i lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap i forhold til dagtilbud til børn og i forhold til folkeskolen. Parterne er enige om, at en sådan tydeliggørelse ligger inden for de eksisterende økonomiske rammer.

Mere nuancerede danmarkskort

Parterne er enige om, at det er væsentligt løbende at have fokus på udviklingen i kvaliteten af kommunernes sagsbehandling på socialområdet, idet høj kvalitet i sagsbehandlingen er afgørende for borgernes retssikkerhed. Parterne er ligeledes enige om, at de årlige danmarkskort over afgørelsesprocenter i Ankestyrelsen vil kunne bidrage til denne vigtige dagsorden, men at de i den nuværende udformning giver et for unuanceret billede af kvaliteten i sagsbehandlingen.

Regeringen og KL vil derfor samarbejde om at tilvejebringe et forbedret datagrundlag, så fremtidige danmarkskort bliver mere nuancerede.

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Ungdomskriminalitet

Regeringen og KL er enige om, at der skal foretages en evaluering af Ungdomskriminalitetsreformen, som blandt andet skal se på, om reformens økonomiske konsekvenser lever op til det forudsatte. Evalueringen skal bl.a. følge op på udviklingen i antallet af sager og indholdet i nævnets afgørelser.

Selvmøderprincip

Selvmøderprincippet indebærer, at borgere selv kan henvende sig til og blive indskrevet på herberger, kvindekrisecentre og i forbindelse med ambulans behandling uden en forudgående kommunal visitation. Der ligger væsentlige hensyn bag selvmøderprincippet – som derfor fastholdes - ikke mindst hensynet til at kunne yde akut hjælp. Kommunerne oplever imidlertid en udvikling, hvor tilbud omfattet af selvmøderprincippet har stigende priser, samtidig med at de lovgivningsmæssige rammer kan udgøre en barriere for en helhedsorienteret hjælp til borgerne. Regeringen og KL er derfor enige om at iværksætte et arbejde, der skal munde ud i forslag til, hvordan der sikres bedre sammenhæng mellem kvalitet i tilbuddene, takster og den øvrige hjælp til borgerne.

Fremtidens sundhedsvæsen

Vi har et godt sundhedsvæsen i Danmark. Men der er også udfordringer – i dag og i de kommende år. Der kommer flere ældre, og antallet af personer med en eller flere kroniske sygdomme stiger, ligesom der kommer flere borgere med psykiske lidelser. Udviklingen risikerer at sætte sundhedsindsatser i kommuner og regioner under yderligere pres i de kommende år. Mange patienter vil have gavn af behandling tættere på eget hjem. Derfor er der behov for en styrket kvalitet med en bedre forebyggende indsats samt øget sammenhæng, lighed og nærhed i tilbuddene.

Regeringen har tilkendegivet, at den vil invitere Folketingets partier til forhandlinger om en sundhedsaftale. Forud for et regeringsudspil på området ønsker regeringen en inddragende proces, så KL, Danske Regioner, personalegrupper og øvrige interessenter kan drøfte udfordringerne på området og komme med input til løsninger herpå. KL og Danske Regioner inddrages løbende heri. En større sammenhæng kræver blandt andet et styrket samarbejde mellem de centrale aktører – praktiserende læger, kommuner og regioner.

Antallet af ældre borgere og personer med kroniske lidelser forventes at stige i de kommende år. Udviklingen risikerer at sætte sundhedsindsatser i kommuner og regioner under yderligere pres i de kommende år. Regeringen, Danske Regioner og KL vil gennem en analyse undersøge mulighederne for omkostningseffektive løsninger uden for hospitalerne med fokus på forudsætningerne for og potentialerne i at løse udvalgte opgaver uden for hospitalerne.

Den nære sundhed

De nationale mål på sundhedsområdet understøtter en ambitiøs, fælles retning for udviklingen af området til gavn for patienterne. Kommunerne vil i det videre arbejde fortsætte kvalitetsforbedringerne både i kommunerne og i samspillet mellem kommuner, almen praksis og sygehuse. Parterne er i forlængelse heraf enige om at fortsætte videreudviklingen af de aftalte underliggende indikatorer, som viser udviklingen for de nationale mål på relevante indikatorer.

Deling af systematisk viden om indsatser og resultater i ældre- og sundhedsplejen i kommunerne er et vigtigt redskab til at understøtte sammenhængende patientforløb, kvalitetsudvikling samt styring og opfølgning i det nære sundhedsvæsen. Parterne er derfor enige om, med afsæt i kommunernes arbejde med Fælles Sprog III, at nedsætte en arbejdsgruppe i 2019, der skal tilvejebringe grundlaget for en indberetningsvejledning for kommunerne med henblik på systematisk ensartet kommunal indberetning. I forlængelse af aftale om kommunernes økonomi for 2019 stiller kommunerne data fra Fælles Sprog III til rådighed fra de første kommuner i 2019 og fra alle øvrige kommuner med udgangen af 2020. Der er gennemført et fælles arbejde om den kommunale sundhedsindsats som opfølgning på sidste års økonomiaftale. I samarbejde med kommunerne er der i den forbindelse udarbejdet et inspirationskatalog baseret på kommunale erfaringer, som kan understøtte kommunernes samarbejde og udbredelse af god praksis. Parterne vil samle op på rapportens anbefalinger, og KL vil videreformidle inspirationskataloget.

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Den kommunale medfinansiering (KMF) har i 2018 været præget af større udsving end normalt, og der er derfor igangsat en analyse af de konstaterede udsving. Samtidig er den løbende kommunale afregning af KMF i 2019 fastfrosset svarende til de budgetterede udgifter. Regeringen tilkendegiver, at denne fastfrysning af den løbende kommunale afregning videreføres i 2020. Parterne vil i efteråret 2019 drøfte resultaterne af den igangsatte analyse, herunder efterreguleringen.

Psykiatri

Der er enighed om, at psykiatrien er et væsentligt fokusområde som skal styrkes. Det skal bygge ovenpå tidligere prioriteringer. Med finansloven for 2019 og Aftale om satspuljen på sundhedsområdet for 2019-2022 blev der afsat ca. 0,3 mia. kr. årligt, hvoraf mere end 0,2 mia. kr. er permanente, til en styrkelse af indsatsen for mennesker med psykiske lidelser på tværs af kommuner og regioner mv. Midlerne skal bl.a. skal gå til etablering af tidligere og lettillgængelige indsatser for særligt børn og unge med psykisk mistrivsel og psykiske lidelser, en styrkelse af psykologbehandlingen for angst og depression, bedre sammenhæng på tværs af indsatser samt en bedre og mere intensiv behandling af de mest syge psykiatriske patienter.

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om, at kommuner og regioner vil arbejde målrettet på at implementere initiativerne fra de to oven for nævnte aftaler med henblik på at styrke indsatsen for mennesker med psykiske lidelser eller tegn herpå.

Beskæftigelse

Kommunerne overtog det samlede ansvar for beskæftigelsesindsatsen i 2009. Siden har jobcentrenes opgaver og rammer undergået væsentlige ændringer. Refusionsreformen har bl.a. betydet, at kommunerne har fået et mere entydigt incitament til at investere i effektive indsatser, der virker for den enkelte borger. Samtidig har bl.a. reformen af førtidspension og fleksjob betydet, at dele af beskæftigelsesindsatsen i højere grad har fokus på at hjælpe ledige med nedsat arbejdsevne ind på arbejdsmarkedet. Der er således sket en udvikling i sammensætningen af de borgere, som får en indsats i jobcentre – og derved i jobcentrenes rolle og opgaver.

Regeringen og KL vil igangsætte et opfølgende arbejde, der skal undersøge udviklingen i sammensætningen af jobcentrenes målgrupper og udgifter hertil. Derudover skal arbejdet tage skridtet videre fra benchmarking til benchlearning med henblik på at udvikle kommunernes indsats og sikre rammerne for en effektiv og effektiv indsats. Arbejdet skal bidrage til at udbrede virksomme metoder og tilgange i beskæftigelsesindsatsen.

Der igangsættes derudover en særskilt kortlægning og undersøgelse af integrationsindsatser og -projekter med henblik på at understøtte en mere sammenhængende og effektiv indsats med særligt fokus på at øge beskæftigelsen blandt ikke-vestlige indvandrere og flygtninge. Der vil blive lagt vægt på at samle eksisterende dokumentation med henblik på at belaste medarbejderne inden for området mindst muligt.

Parallelsamfund

En bred kreds af partier i Folketinget vedtog i foråret 2018 en aftale om opgør med parallelsamfund. Her spiller kommunerne en central rolle i opgøret med ghettoområderne, hvor der i de kommende år skal gennemføres gennemgribende fysiske forandringer i de udsatte boligområder. Det er en markant omstillingsproces, og det kræver en lang og konstant indsats.

Regeringen og KL er derfor enige om at følge tæt op på den implementeringsproces, som er i gang, herunder at følge op på økonomien. Det er en forudsætning for økonomien, at Landsbyggefonden – inden for rammerne af de gældende regler for tildeling af støtte – dækker udgifter til støtteberettiget renowing, huslejenedsættelser, boligsociale indsatser, indfrielse af restgæld, infrastrukturforbedringer og nedrivninger i de udsatte boligområder.

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Bevillinger og bevillingsniveau

Bevillingsniveau

Bevillingsniveauet er fastsat på udvalgsniveau opdelt på:

- Serviceudgifter
- Aktivitetsbestemt medfinansiering
- Overførselsindkomster
- Overførselsindkomster forsikrede ledige
- Finansiering – skatter og tilskud
- Finansforskydninger – lån, renter og afdrag

For tværgående puljer gælder, at der administrativt må ske udmøntning og skal således ikke godkendes i Byrådet. Oversigt over tværgående puljer fremgår af de generelle bemærkninger.

Driftsbevillinger

Bevillingen meddeles som en nettobevilling og er etårig. Bevillingen bortfalder ved regnskabsårets udgang.

Afdrag og optagne lån, udlån, renter, skatter og generelle tilskud ligestilles bevillingsmæssigt med driftsbevillinger.

Udvalgene bestyrer de anliggender, der er underlagt dem indenfor det vedtagne årsbudget, jf. lov om kommuners styrelse § 21 stk. 1 og 2.

Bevillingsmyndigheden er hos byrådet jf. samme lov § 40 stk. 2 og 3.

Bevillingen fremgår af bevillingsoversigten.

Anlægsbevillinger

Anlægsbevillinger meddeles til det enkelte anlægsarbejde og er flerårige og gælder til projektet er afsluttet.

Afholdelse af anlægsudgifter forudsætter, at byrådet har meddelt en anlægsbevilling og at der herudover på årsbudgettet er optaget et rådighedsbeløb.

Rådighedsbeløb er ikke en bevilling, men alene en finansiel funktion.

Rådighedsbeløb bortfalder ved regnskabsårets udgang, og kan ikke uden byrådets godkendelse overføres til det efterfølgende regnskabsår.

Rådighedsbeløb fremgår af investeringsoversigten.

For de enkelte anlægsprojekter gælder, at det rådighedsbeløb for 2020, der fremgår af projektbeskrivelsen som "frigivet ved budgetvedtagelsen" automatisk er givet som anlægsbevilling i oktober hvor budgettet vedtages.

Det betyder, at tilskuddet kan udbetales eller planarbejdet på en byggeprojekt kan igangsættes uden der udarbejdes en særskilt sag til byrådet.

Tillægsbevillinger

Viser det sig i årets løb, at en bevilling eller et rådighedsbeløb ikke er tilstrækkelig, skal tillægsbevilling indhentes forinden udgiften bliver afholdt.

Enhver tillægsbevilling skal angive, hvorledes den bevilgede udgift skal finansieres.

Økonomiudvalget har kompetencen til at godkende tillægsbevillinger, der ikke har kasepåvirkning (netto 0).

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Budgetprocessen for budget 2020-2023

19. marts 2019	Vedtagelse af økonomiske procedurer i 2019
April – juni 2019	Udarbejdelse af budgetbidrag, udarbejdelse af forslag til driftsinvesteringsønsker og engangsønsker
6. sept. 2019	Økonomiaftalen mellem regeringen og KL
16. sept. 2019	Minibudgetseminar
23. sept. 2019	Budgetseminar
1. oktober 2019	Økonomiudvalgets budgetforslag 2020-2023
2.-9. oktober	Høring af høringsberettigede parter
9. oktober 2019	Byråd 1. behandling af budgetforslag 2020-2023.
11. oktober 2019	Indsendelse af ændringsforslag
22 oktober 2019	Økonomiudvalg behandler ændringsforslag
30. oktober 2019	Byrådet godkender budget 2020-2023, herunder takster og skatteprocenter.

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Bilag 1: Pris og lønstigninger

Art	Navn	P/L 2018-2019 juni 2018	P/L 2018-2019 sept. 2019	Regu- lering 2018-2019	P/L 2019-2020 sept. 2019	Regl. PI sfa. initiativ syge- fravær	P/L 2019-2020 incl. regl. 2018/2019
1	Lønninger	1,74	1,61	-0,13	2,78	-0,04	2,61
1	Lønninger*	0,22			0,07		
22	Fødevarer	1,11	1,70	0,59	1,30		1,89
23	Brændsel og drivmidler	1,58	0,72	-0,86	0,17		-0,69
26	Køb af jord og bygninger	3,30	3,10	-0,20	3,40		3,20
27	Anskaffelser	1,89	1,83	-0,06	1,74		1,68
29	Øvrige varekøb	0,60	0,38	-0,22	1,04		0,82
40	Tjenesteydelser uden moms	2,33	1,60	-0,73	2,20		1,47
45	Entreprenør- og håndværkerydelse	1,89	1,89	0,00	1,72		1,72
46	Betalinger til staten	1,35	1,41	0,06	1,54		1,60
47	Betalinger til kommuner	1,98	1,72	-0,26	2,55		2,29
48	Betalinger til regioner	1,68	1,47	-0,21	2,43		2,22
49	Øvrige tjenesteydelser m.v.	2,33	1,60	-0,73	2,20		1,47
51	Tjenestemandspensioner m.v.	1,96	1,85	-0,11	2,85		2,74
52	Overførsler til personer	2,00	2,00	0,00	2,00		2,00
52	Dæmpet satsregulering	1,25	1,25	0,00	1,25		1,25
59	Øvrige tilskud og overførsler	2,36	1,71	-0,65	2,16		1,51
71	Egne huslejeindtægter	1,98	1,72	-0,26	2,55		2,29
72	Salg af produkter og ydelser	1,98	1,72	-0,26	2,55		2,29
76	Betalinger fra staten	1,98	1,72	-0,26	2,55		2,29
77	Betalinger fra kommuner	1,98	1,72	-0,26	2,55		2,29
79	Øvrige indtægter	1,98	1,72	-0,26	2,55		2,29
8	Finansindtægter	2,00	2,00	0,00	2,00		2,00
8	Dæmpet satsregulering	1,25	1,25	0,00	1,25		1,25
91	Overførte lønninger	1,74	1,61	-0,13	2,78	-0,04	2,61
92	Overførte varekøb	0,77	0,72	-0,05	1,13		1,08
94		1,87	1,55	-0,32	2,07		1,75
97	Interne indtægter	1,74	1,61	-0,13	2,78	-0,04	2,61
	*Løn: udover den generelle fremskrivning på løn er der afsat yderligere 0,07 % til rekrutteringspuljen, som vedrører sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter						

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Bilag 2 - Lov og cirkulæreprogram

1.000 kr. (- = mindreudgift/merindtægt + = merudgift/mindreindtægt)	Korrigeret pulje 2019 (19-pl)	Foreløbig pulje 2020 (20-pl)	BO 2021 (20-pl)	BO 2022 (20-pl)	BO 2023 (20-pl)
Justitsministeriet					
<p>Lov nr. 1705 af 27. december 2018 om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og lov nr. 1720 af 27. december 2018 om ændring af lov om social service, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, lov om socialtilsyn og lov om røgfri miljøer (Udvidet anvendelse af unge- og forældreplæg, ensretning af indsatsen for anbragte kriminalitetstruede unge og styrkelse af sikkerheden på delvis lukkede og sikrede døgninstitutioner)</p>	348	516	516	516	516
Udlændinge- og Integrationsministeriet					
<p>Lov nr. 743 af 8. juni 2018 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om Udbetaling Danmark, og udlændingeloven (Indførelse af beskæftigelseskrav for ret til uddannelses- og kontanthjælp og forlængelse af opholdskravet samt ophævelse af bestemmelsen om opholdstilladelse på baggrund af arbejdsmarkedstilknytning).</p>	0	0	0	181	181
<p>Lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love (Videre adgang til inddragelse af opholdstilladelser for flygtninge, loft over antallet af familiesammenføringer, skærpet straf for overtrædelse af indrejseforbud og overtrædelse af opholds-, underretnings- og meldepligt, ydelsesnedsættelse for forsørgere m.v.)</p>	19	64	56	48	48
<p>Lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love (Videre adgang til inddragelse af opholdstilladelser for flygtninge, loft over antallet af familiesammenføringer, skærpet straf for overtrædelse af indrejseforbud og overtrædelse af opholds-, underretnings- og meldepligt, ydelsesnedsættelse for forsørgere m.v.)</p>	0	275	223	203	203
Social- og Indenrigsministeriet					
<p>Fastsættelse af dato for afholdelse af Europa-Parlamentsvalget 2019 (søndag den 26. maj 2019)</p>	93	0	0	0	0
<p>Fastlæggelse af regulering for 2022 vedrørende lov nr. 1613 af 22. december 2010 om loft over ydelsen for tabt arbejdsfortjeneste. 1)</p>	0	0	0	-53	-53

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

1.000 kr. (- = mindreudgift/merindtægt + = merudgift/mindreindtægt)	Korrigeret pulje 2019	Foreløbig pulje 2020	BO 2021	BO 2022	BO 2023
	(19-pl)	(20-pl)	(20-pl)	(20-pl)	(20-pl)
Lov nr. 1702 af 27. december 2018 om Familieretshuset.	39	52	52	52	52
Lov nr. 1530 af 18. december 2018 om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge og ligningsloven (Mere kvalitet i plejefamilier).	36	74	74	74	74
Sundheds- og Ældreministeriet					
Lov nr. 506 af 1. maj 2019 om ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v. og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Udarbejdelse af udskrivningsaftaler og koordinationsplaner og sikring af straksbehandling af akutte abstinenser hos personer med et stofmisbrug)	39	80	80	80	80
Bekendtgørelse om tilskud til psykologbehandling i praksissektoren for særligt udsatte persongrupper	54	76	76	71	71
Bekendtgørelse nr. 165 af 26. februar 2019 om ændring af bekendtgørelse om hjemmesygepleje (stop for egenbetaling på kommunale akutpladser)*	261	322	322	322	322
Beskæftigelsesministeriet					
Lov nr. 1386 af 28. december 2011 om ændring af lov om social pension (Forhøjelse af folkepensionsalder, indførelse af seniorførtidspension m.v. (tilbagetrækningsreform)) 1).	0	0	0	-306	-306
Lov nr. 1710 af 27. december 2018 om Lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.)	-47	-77	-111	-120	-120
Lov nr. 920 af 18. september 2012 om Lov om ændring af ligningsloven, lov om en børne- og ungeydelse og personskatteloven (Skattereformen) 1)	0	0	0	-602	-602
Lov nr. 994 af 30. august 2015 lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløsheds-kasserne. 1)	0	0	0	-1.609	-1.609
Lov nr. 1380 af 23. december 2012 om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og flere andre love. 1).	0	0	0	7	7

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

1.000 kr. (- = mindreudgift/merindtægt + = merudgift/mindreindtægt)	Korrigeret pulje 2019 (19-pl)	Foreløbig pulje 2020 (20-pl)	BO 2021 (20-pl)	BO 2022 (20-pl)	BO 2023 (20-pl)
Lov nr. 551 af 7. maj 2019 om Lov om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love (Konsekvenser af aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats m.v.)	0	-284	-384	-384	-384
Lov nr. 1365 af 28. december 2011 om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og flere andre love (Forhøjelse af efterlønsalder, forkortelse af efterlønsperiode og tilbagebetaling af efterlønsbidrag m.v.) 1)	0	0	0	3.315	3.315
Lov nr. 125 af 6. februar 2019 om lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (Forhøjelse af satser for folkepension, forhøjelse af fradragsbeløb for folke- og førtidspension og forhøjelse af fradragsbeløb for ægtefælles eller samlevers indkomst) 1)	360	343	314	287	287
Børne- og Undervisningsministeriet					
Lov nr. 1529 af 18. december 2018 om ændring af dagtilbudsloven og lov om en børne- og ungeydelse (Obligatorisk læringstilbud til 1-årige børn i udsatte boligområder).	195	537	676	676	676
Lov nr. 1528 af 18. december 2018 om ændring af dagtilbudsloven (Bedre fordeling i daginstitutioner).	0	95	60	60	60
Lov nr. 277 af 26. marts 2019 om ændring af lov om folkeskolen, lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (Konsekvent indgriben over for dårligt præsterende folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner) og Lov nr. 278 af 26. marts 2019 om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om social service og lov om en børne- og ungeydelse (Obligatoriske sprogprøver i udsatte boligområder og styrket forældreansvar gennem mulighed for standsning af børnecheck m.v.)*	251	196	179	159	159
Lov nr. 209 af 5. marts 2019 om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om ungdomsskoler (Styrket praksisfaglighed m.v.)	0	49	338	338	338

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

1.000 kr. (- = mindreudgift/merindtægt + = merudgift/mindreindtægt)	Korrigeret pulje 2019	Foreløbig pulje 2020	BO 2021	BO 2022	BO 2023
	(19-pl)	(20-pl)	(20-pl)	(20-pl)	(20-pl)
Lov nr. 564 af 7. maj 2019 om ændring af lov om folkeskolen (Justering af fagrækken og den understøttende undervisning, afkortning af skoleugens længde, ansættelse af skoleledere og kompetencedækning m.v.)*	761	1.879	1.879	1.879	1.879
Lov nr. 547 af 7. maj 2019 om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om folkeskolen, lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. og forskellige andre love (Styrkede erhvervsuddannelser, mere praksisfaglighed i grundskolen, uddannelsesparathedsvurdering til alle ungdomsuddannelser m.v.)	59	145	145	145	145
Lov nr. 697 af 8. juni 2018 om lov om forberedende grunduddannelse, Lov nr. 698 af 8. juni 2018 om lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, Lov nr. 746 af 8. juni 2018 om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (Kommunal indsats for unge under 25 år), Lov nr. 745 af 8. juni 2018 om ændring af avu-loven, lov om befordringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v., lov om Danmarks Evalueringsinstitut, lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, lov om individuel boligstøtte og forskellige andre love og om ophævelse af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v., lov om kombineret ungdomsuddannelse, lov om produktionsskoler og lov om Rådet for Ungdomsuddannelser (Ændringer som følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v.) 1)	0	0	0	-299	-299
Kulturministeriet					
Lov om ændring af lov om biblioteksvirksomhed	0	401	401	401	401

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

1.000 kr. (- = mindreudgift/merindtægt + = merudgift/mindreindtægt)	Korrigeret pulje 2019 (19-pl)	Foreløbig pulje 2020 (20-pl)	BO 2021 (20-pl)	BO 2022 (20-pl)	BO 2023 (20-pl)
Miljø- og Fødevareministeriet					
Lov nr. 720 af 8. juni 2018 om ændring af kystbeskyttelsesloven ("én indgang").	51	52	52	52	52
Bekendtgørelse om vandråd (2019-2020)	72	84	0	0	0
Transport-, Bygnings- og Boligministeriet					
Lov nr. 1322 af 27. november 2018 om lov om ændring af almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og lov om leje (Nye kriterier for udsatte boligområder og ghettoområder, initiativer til udvikling eller afvikling af ghettoområder, skærpelse af anvisnings- og udlejningsregler, ophævelse af lejekontrakt på grund af kriminalitet m.v.). 1).	260	89	79	30	30
5 % puljen	257	361	355	686	686
Afrunding		1	-3	-2	-2
I alt, lov- og cirkulæreprogram	3.108	5.330	5.380	6.208	6.208

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Bilag 3 – Aftale om budgetforlig

Bæredygtig vækst

Der er indgået et budgetforlig mellem Venstre, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Konservativ Folkeparti, Slesvigsk Parti og Socialistisk Folkeparti.

Budgetforliget for budget 2020 er bygget op omkring vores ambitioner i vækststrategien Sund Vækst 2018-2030. Det indbefatter et fokus på, at Aabenraa Kommune udvikler sig til et endnu bedre sted at bo, vokse op, arbejde og drive virksomhed i. De seneste års brede budgetforlig med tydelige prioriteringer af velfærd og digitalisering over en flerårig periode udgør et solidt grundlag for at arbejde videre med en ansvarlig og bæredygtig vækst.

Resumé

I vækststrategien har vi forpligtet os til at arbejde med FN's verdensmål for bæredygtig udvikling. I dette års budgetforlig er der en klar prioritering af økonomi, der kan omsættes til en bæredygtig dagsorden. Vi er bevidste om vores ansvar i forhold til globale udfordringer. Prioriteringen af bæredygtighed i det kommende års budget er vores bidrag i den sammenhæng.

Vi har i de sidste mange år investeret betydeligt i nye og ombyggede skoler, nye daginstitutioner og udvikling af landdistrikter. De sidste par år og i 2020 er der afsat betydelige midler til digitalisering i folkeskolen. Det følger vi nu op med et reelt løft på driften på folkeskoleområdet, der kan mærkes i alle skoler.

Og med dette budgetforlig har vi taget hånd om et fremtidigt problem og endvidere understøttet strategien om at skabe attraktive faciliteter i Campusområdet. Det gør vi ved at afsætte midler til en ny svømmehal til erstatning af den udtjente svømmehal.

Baggrund

Det sene folketingsvalg og den udskudte proces omkring økonomiaftalen for 2020 har medført, at dette års budgetforlig er blevet til under særlige omstændigheder, hvor det økonomiske grundlag først meget sent har været på plads.

I foråret 2019 blev der vedtaget en ny økonomisk politik gældende for 2020-2023 med henblik på at kunne håndtere den manglende udligningsreform og stigende usikkerhed på indtægtssiden. Udover at sikre grundlaget for fortsat økonomisk vækst bidrager den økonomiske politik til en ansvarlig kontrolleret nedbremsning i tilfælde af et stød til indtægtssiden af det kommunale budget. Konkret medfører det, at kommunens kassebeholdning kan anvendes som forsikring det første budgetår, imod at der lægges en plan for tilpasning af udgiftsniveauet det efterfølgende år. Det har vist sig nødvendigt at bruge kassebeholdning som forsikring.

Det er afgørende for forligsparterne, at budgetforliget holder sig inden for rammerne af den økonomiske politik. Det indbefatter, at resultatet af ordinær drift i 2020 er mindst 60 mio. kr., at der kan tages 20 mio. kr. af kassebeholdningen for at skabe balance mellem udgifter og indtægter, en anlægsramme på mindst 80 mio. kr., en låneoptagelse der ligger under landsgennemsnittet og en ultimo kassebeholdning som udgør mindst 50 mio. kr., såfremt kassen anvendes til at finansiere et indtægtsstød.

Resultatet af økonomiaftalen og den nye økonomiske politik samt vores stærke økonomiske udgangspunkt medfører, at der er et råderum at prioritere på såvel drift som anlæg i 2020. Parterne erkender imidlertid, at den økonomiske situation ikke er til at lave varige løft, da den økonomiske usikkerhed de kommende år er for stor. Helt i tråd med intensionerne i dette års økonomiaftale medfører budgetforliget en nedbringelse af kommunens kassebeholdning og dermed også nedbringelse af kommunernes samlede likviditet.

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Når det er sagt, glæder parterne sig over, at det i budgettet for 2020 er lykkedes at fastholde serviceniveauet på de store velfærdsområder og tilmed sikre, at udgifterne som følge af den demografiske udvikling følger med opgaven.

Der er tale om et budgetforlig gældende for 2020. For så vidt angår de elementer, som rækker flere år frem, særligt på anlægsområdet, vedkender parterne sig ansvaret herfor.

Konkret indbefatter budgetforliget følgende økonomiske oversigt, hvor den blå farve illustrerer, at den økonomiske politik er overholdt.

Spillerum 5B	2020	2021	2022	2023
Indtægter	-3.961.854	-3.943.171	-4.030.321	-4.103.321
Driftsudgifter incl. renter	3.873.432	3.935.968	4.045.236	4.142.830
Resultat af ordinær drift	-88.421	-7.202	14.915	39.509
Anlæg incl. jordforsyning	93.000	90.000	100.000	120.000
Resultat	4.579	82.798	114.915	159.459
Netto lån (låneopt./afdrag)	4.000	11.771	26.515	26.461
Finansforskydninger	-18	-18	-18	-18
Påvirkning kassebeholdning	8.561	94.551	141.412	185.902
Forventet kassebeholdning ult. 2019	-117.800			
Investeringsstrategier mv.	58.260	-12.450	-6.261	-4.382
Forventet ult. Kassebeholdning*	-50.979	31.122	166.272	347.841

* træk på 50 mio. kr. i 2020 som indtægtsstød.

Som det fremgår af tabellen, er der et overskud på ordinær drift på 88,4 mio. kr. i 2020 helt i overensstemmelse med målsætningen i den økonomiske politik. Vi bruger samlet 8,56 mio. kr. af kassebeholdningen over det første år og har godt 50 mio. kr. i kassebeholdning ultimo 2020.

Indtægter

Dette års økonomiaftale indeholder i hovedtræk finansiering af et løft på 1,7 mia. til styrket velfærd, en omlægning af værdighedsmilliarden til bloktilskud, et finansieringstilskud i 2020 på 3,5 mia. kr. og en finansiering af forhøjelse af anlægsrammen med 1,3 mia. kr. i forhold til 2019 til i alt 19,1 mia.

Til trods for at økonomiaftalen indfrier en række forudsætninger herunder særligt finansieringstilskuddet ender Aabenraa Kommune med samlet set at tabe indtægter i rammen for 2020 på omkring 50 mio. kr.

Dermed bringes bestemmelsen i den økonomiske politik om at kassefinansiere et indtægtsstød op til 50 mio. kr. i anvendelse for 2020 med henblik på at skabe balance mellem udgifter og indtægter. Parterne erkender, at konsekvensen heraf er, at der skal lægges en plan for at nedbringe udgiftsniveauet med tilsvarende 50 mio. kr. de efterfølgende i år.

Det er først og fremmest det kriterie i udligningsmodellen, som kompenserer kommuner med fald i befolkningstallet, der rammer Aabenraa Kommune hårdt. Da befolkningstallet primo 2019 er 29 borgere højere i forhold til primo 2014 taber vi alene på denne post 50 mio. kr. i 2020 ifht. 2019.

Vi er glade for hver eneste borger i Aabenraa Kommune, men resultatet er absurd. Aabenraa er dog ikke den eneste kommune, der oplever disse meget voldsomme udsving. På den baggrund forventes en snarlig reform af udligningssystemet, der kan tage hånd om de åbenlyse fejl og samtidig sikre statens medansvar i at skabe en bedre balance i rammevilkårene for landets kommuner.

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Også i år har vi skullet bekymre os over, om kommunerne ville blive tilgodeset med finansieringstilskuddet i Økonomiaftalen. Det er derfor glædeligt, at årets økonomiaftale indeholdt en videreførelse af finansieringstilskuddet, 54 mio. kr. for vores vedkommende.

På den positive side kan vi også glæde os over, at såvel selskabsskatterne som øvrige skatter giver et højere indtægtsgrundlag i 2020 end i 2019, men det er på ingen måde i nærheden af at kunne opveje tabet på tilskudssiden.

Som følge af den økonomiske situation er parterne enige om, at såfremt efterårets finanslov vil betyde merindtægter for Aabenraa Kommune, så vil disse skulle underlægges en særskilt politisk drøftelse med henblik på ikke at dobbeltfinansiere initiativer indeholdt i dette budgetforlig. En undtagelse herfor er, at midler til folkeskoleområdet i finansloven tilføres ubeskåret til folkeskoleområdet.

Vi har historisk set haft en systematisk underbudgettering af indtægterne og udelukkende brugt KL's skøn for indtægterne i overslagsårene. Ved budgetlægningen for 2017 indførte vi en risikobaseret indtægtspulje, som skulle dække over forventningen om, at Aabenraa Kommune fortsat ville modtage engangstilskud.

Vi har indarbejdet en risikopulje på 54 mio. kr. i 2021 og de efterfølgende år svarende til størrelsen af det finansieringstilskud, vi har modtaget i 2021. Forligsparterne erkender, at dette er en anden væsentlig risiko, som vil kunne medføre, at balancen i 2021 budgettet forværres yderligere og vil skulle reetableres.

Endvidere er parterne enige om at opføre målsætningerne i den økonomiske politik eksklusiv investeringsstrategierne KIK II og KIJOS på beskæftigelsesområdet og Aabenraa-modellen på børne- og familieområdet. Hertil kommer engangspuljen på 13,3 mio. kr. som er mindreforbruget fra regnskab 2018 samt adgangen til at kassefinansiere et indtægtsstød på op til 50 mio. kr., der ligeledes holdes ude af målsætningerne i den økonomiske politik.

Drift

Folkeskolen i Aabenraa Kommune skal have et økonomisk løft. Det er alle parter enige om. Der afsættes en ramme på 5,56 mio. kr. årligt svarende til 1.000 kr. pr elev. Der er tale om et varigt løft, der er til fri disposition på den enkelte skole.

Med henblik på at afdække mulighederne og kvalificere en investeringsmodel omkring inklusion på folkeskoleområdet afsættes 0,55 mio. kr. i 2020.

Derudover er parterne enige om at prioritere engangsforslaget om at motivere eleverne i folkeskolen til i højere grad at vælge praksisfaglige uddannelser gennem kompetenceudvikling af lærere og linjefagsuddannelse. Der afsættes 2 mio. kr. i 2020.

Kommunerne har igennem flere år modtaget en særskilt ramme til ældreområdet benævnt Værdighedsmilliarden. I budget 2020 er Værdighedsmilliarden omlagt til bloktilskud. Med henblik på at fastholde serviceniveau og en række prioriterede indsatser i regi af Social- og Sundhedsudvalget herunder øget dimensionering af sosu-området tilføres området 1,6 mio. kr. årligt.

I forbindelse med godkendelse af den økonomiske politik blev der etableret en engangspulje i 2020 finansieret af det realiserede mindreforbrug i 2018 på i alt 13,3 mio. kr. Parterne er enige om at prioritere en væsentlig del af disse midler til investeringer og tiltag omkring bæredygtighed.

På den baggrund prioriterer parterne en ramme i 2020 på 2,35 mio. kr. til energioptimering og rådgivning herom på kommunens institutioner. Tilsvarende afsættes en ramme på 1 mio. kr. til støtte af bæredygtige indkøb i erkendelse af, at bæredygtige indkøb i nogle tilfælde er

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

dyrere end traditionelt indkøbte produkter. Konkret handler det om merudgiften til anskaffelse af el- og hybridbiler.

Endelig afsættes en pulje på 5 mio. kr. under Økonomiudvalget til investeringer i klimasikring og andre klimavenlige tiltag. Parterne har en forståelse af, at der under denne pulje anvendes midler til at ansætte en grøn tovholder, der i samarbejde med bl.a. erhvervslivet, civilsamfundet, uddannelsesinstitutionerne m.v. samt de ressourcer, som kommunen allerede råder over, vil kunne påtage sig en koordinerende funktion i forhold til kommunens fremtidige rolle som initiativtager. Derved kan mulighederne for at udvikle kommunens bæredygtige profil rent faktisk komme kvalificeret i spil. Alle fagudvalg vil i denne pulje kunne søge finansiering til projekter og indsatser, der har et bæredygtighedsfokus. Puljen etableres som en kategori 2 med overførselsadgang uden loft.

Af de resterende midler til engangsinvesteringer er parterne enige om at afsætte 1,450 mio. kr. til ombygning af Aabenraa Musikskole, 0,6 mio. kr. til Ipad's i den kommunale dagpleje, 0,198 mio. kr. til en helhedsplan for Fladhøj Idrætsanlæg, 1 mio. kr. til udskiftning af gadelys og 0,4 mio. kr. til et screeningsprojekt af spædbørn. I forhold til sidstnævnte har Socialstyrelsen udbudt en pulje til projekter med samme formål. I det omfang Aabenraa Kommune modtager støtte fra puljen, tilføres de afsatte 0,4 mio. kr. cykelstipuljen.

Igennem 2019 har der været behandlet en række sager, hvor den økonomiske håndtering i alle sager er blevet henlagt til budgetprocessen for 2020. På den baggrund er parterne enige om at afsætte 1,6 mio. kr. til finansiering af merudgiften til befordring af børn til Fjordskolen i Kruså i 2020. Endvidere genopfyldes rammen til udvendig bygningsvedligehold i 2020 med i alt 1,120 mio. kr. I samme kategori afsættes 0,1 mio. kr. til at fortsætte det udvidede tilsyn med overnatningsforhold i Padborg. Ordningen evalueres efter 1 år.

Med henblik på at indfri ambitionsniveauet omkring kommune- og lokalplansarbejdet afsættes 1,1 mio. kr. i 2020 til ansættelse af yderligere 2 medarbejdere. Endvidere afsættes 0,55 mio. kr. i 2020 til ansættelse af 1 medarbejder med særlig fokus på planlægning inden for grøn energi og håndtering af jordfordeling.

Flere kommuner har allerede digitaliseret deres byggesagsarkiv til fordel for alle involverede aktører i en byggesag. Parterne er enige om at afsætte 3,75 mio. kr. til at digitalisere Aabenraa Kommunes byggesagsarkiv. Det er forventningen, at det vil skabe en oplevelse af bedre service for kommunens borgere og ikke mindst håndværkere. Samtidig vil det frigøre en del ressourcer i byggemyndigheden når der ikke skal bruges tid på at fremfinde materiale både til borgere, håndværkere og til egen sagsbehandling.

De senere års budgetforlig har indeholdt en prioritering af midler til cykelstier i Aabenraa Kommune. Parterne er enige om at tilføre cykelstipuljen 1 mio. kr. i 2020. Puljen udmøntes i Teknik- og Miljøudvalget.

Parterne er derudover enige om at afsætte 0,5 mio. kr. til belægningsarbejde/asfalt omkring kommunale og selvejende bygninger, der kan forbedre adgangsforhold for handicappede og gangbesværede. Puljen udmøntes i Teknik- og Miljøudvalget.

På dagtilbudsområdet er parterne enige om at genindføre ordningen om økonomisk støtte til pasning af børn i eget hjem. Kriterierne herfor fastlægges nærmere i Børne- og Uddannelsesudvalget. Der afsættes 1 mio. kr. i 2020. I det omfang ordningen kan indføres til et mindre beløb, tilgår resten af rammen cykelstipuljen.

På kulturområdet er parterne enige om at medfinansiere 0,25 mio. kr. til en projektmedarbejder, der skal etablere en udstilling i regi af Told- og Skattemuseet.

Parterne er enige om at supplere de allerede afsatte 0,35 mio. kr. til genopstilling af Telemuren i 2020 og afsætter derfor ekstra 0,55 mio. kr.

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

Bygningerne vedr. Rødekro Skole overdrages til Økonomiudvalget. I erkendelse af behovet for at forhindre en "spøgelsesbygning" afsættes 0,5 mio. kr. i 2020 til en forundersøgelse af mulighederne for anden anvendelse af arealet omkring den tidligere Rødekro skole. I forundersøgelsen afdækkes mulighederne for at etablere dels ældreboliger og dels kommunens hjælpemiddeldepot, der i dag har til huse i lejede lokaler.

Parterne anerkender at forsamlingshusene i Aabenraa Kommune har en række vedligeholdelsesmæssige udfordringer. Med henblik på at understøtte den frivillige indsats med at holde liv i forsamlingshusene afsættes 0,5 mio. kr. i 2020 til vedligeholdelsesopgaver i forsamlingshuse. Midlerne udmøntes i fagudvalget.

Der afsættes 0,5 mio. kr. i medfinansiering for at fonden bag Sønderjyllandshallen kan søge eksterne midler til at finansiere et nyt scenehejs.

Anlæg

Sidste års budgetlægning på anlægsområdet lagde sporene til en række væsentlige investeringer med flerårigt sigte i Aabenraa Kommune. Som konsekvens af den økonomiske politik for 2020 gennemførte Byrådet i april 2019 en periodisering af investeringsoversigten for perioden 2019-2022. Denne periodisering og prioritering af anlægsinvesteringer for netto 80 mio. kr. ligger til grund for yderligere prioriteringer i dette års forlig.

Som følge af økonomiaftalen er der finansiering til at løfte anlægsrammen i 2020 med yderligere 13 mio. kr. og hertil kommer et ikke prioriteret beløb i anlægsrammen i 2022 på ca. 35 mio. kr.

Parterne er enige om at afsætte midler svarende til 50 mio. kr. i 2022 og 2023 til nyopførelse af en svømmehal i Aabenraa placeret i relation til Arena Aabenraa. I 2020 og 2021 afsættes midler til at levetidsforlænge den nuværende svømmehal.

Parterne er enige om at prioritere 2,785 mio. kr. til nedrivning og tilpasning af bygningsmasse på Bolderslev Skole. Der afsættes endvidere 0,5 mio. kr. til etablering af tumlesal til de mindste børn i den eksisterende skolebygning.

Parterne er enige om at prioritere 1,55 mio. kr. netto til brandsikring af plejeboliger, boenheder mv. Der er tale om boliger opført efter almen boliglov og udgiften skal dække den kommunale andel af tilpasningerne.

Med henblik på permanent etablering af hjælpemiddeldepot afsættes 5 mio. kr. i hhv. 2022 og 2023 eventuelt ved anden anvendelse af den tidligere Rødekro Skole. Der henvises i den sammenhæng til midler afsat til forundersøgelse på driften og konklusionen heraf.

Parterne er enige om at øge rammen til grundkapitalindsat til investeringer i almene boliger. Der afsættes 3 mio. kr., der sammen med det afsatte beløb i 2019, reserveres til Fjordbakkerne, så der i alt er afsat 8,4 mio. kr. til dette projekt. Derudover afsættes 2,3 mio. kr. i 2020 til etablering af 12 boliger på Barsøvænget i Løjt.

Der afsættes 1 mio. kr. i 2020 til at understøtte etablering af en multibane i Hjordkær. Der er tale om medfinansiering og anerkendelse af den frivillige indsats, men realiseringen af projektet medfører fondsstøtte. Såfremt det ikke sandsynliggøres inden udgangen af 2020 at projektet kan gennemføres, falder de afsatte midler tilbage til fornyet prioritering.

Parterne er endvidere enige om at sikre færdiggørelsen af projektet vedr. ny motorvejsafkørsel i form af 1,1 mio. kr. øremærket til en cykelsti på Rødekrovej Vest.

Generelle bemærkninger budget 2020-2023

De seneste 2 år har der været afsat midler til at arbejde med en mobilitetsplan. En mobilitetsplan er vigtig for Aabenraa Kommune. Den viser sammenhæng og muligheder for al mobilitet. Den forsøger at kortlægge mobilitetsvaner og kan derfor påvirke fremtidige mønstre for både private, det offentlige og erhvervslivet. Med planen sættes fokus på udmøntning af mobilitetsfremmende indsatser på trafikområdet, kobling af forskellige transportformer, cykelfremmetiltag, trafikkoordinering, positiv adfærdspåvirkninger, og mere bæredygtige løsninger. Her vil 5G teknologien spille en vigtig rolle for især erhvervet omkring Padborg mv. Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2020.

Der reserveres 1,5 mio. kr. på anlægsrammen i 2022 til reovering af Bylderup friluftsbad. Det er tale om medfinansiering idet en forudsætning for projektets tilblivelse er at Bylderup friluftsbad selv rejser en væsentlig del af finansieringen.

Endelig er parterne enige om at afsætte 65.000 kr. til etablering af et hegn omkring småbørnslegepladsen i Genforeningshaven med det formål at børnene sikkert kan anvende legepladsen.

Fremtiden

Der er tale om et budgetforslag, som danner grundlag for fortsat at følge ambitionerne i Sund Vækst herunder særligt fokus på bæredygtighed og samtidig sikrer en ansvarlig økonomiske opbremsning henset til usikkerheden omkring konsekvenserne af en udligningsreform de kommende år.

Der er ligesom de forrige år indbygget en risikopolje på indtægtssiden i overslagsårene, som indregner det forventede finansieringstilskud som Aabenraa Kommune har modtaget de seneste år. Endvidere er betingelsen i den økonomiske politik, at udgiftsniveauet tilpasses i overslagsårene svarende til det kassefinansierede træk i 2020. I det omfang tilskuddene ikke opnås fremadrettet eller en ny udligningsmodel ikke kompenserer fuldt ud, er parterne indstillet på at tage et fælles ansvar herfor ved næste budgetlægning.

Parterne er enige om, at de kun i fællesskab fremsætter ændringsforslag, eventuelt med afsæt i høringssvar fra Seniorrådet, Handicaprådet og HMU samt behovet for aftaleoverholdelse på landsplan i forbindelse med den faseopdelte budgetlægning.

Dato: 28.09.2019

Budget 2020 - 2023

Hovedoversigt

Hovedoversigtens formål er at give et summarisk overblik over de budgetterede aktiviteter og deres finansiering.

Aabenraa Kommune

Hovedoversigt til budget

Hele 1.000 kr.

Regnskabsår	2020		2021		2022		2023	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
A. Driftsvirksomhed								
00 Byudvikling, bolig- og miljø	78.937	-35.200	76.750	-35.200	76.757	-35.200	76.757	-35.200
02 Transport og infrastruktur	127.104	-2.607	125.836	-2.607	125.836	-2.607	125.836	-2.607
03 Undervisning og kultur	784.316	-69.795	778.877	-69.751	768.721	-69.748	762.683	-69.771
Heraf refusion		-1.023		-1.023		-1.023		-1.023
04 Sundhedsområdet	353.703	-3.678	339.147	-3.678	339.150	-3.678	338.946	-3.678
05 Sociale opgaver og beskæftig.	2.683.535	-512.372	2.669.912	-508.861	2.689.973	-507.563	2.691.799	-507.017
Heraf refusion		-274.146		-271.163		-270.198		-269.894
06 Fællesudgifter og administrat.	480.754	-16.360	468.812	-18.622	471.811	-15.869	471.370	-15.869
A. Driftsvirksomhed i alt	4.508.349	-640.012	4.459.334	-638.719	4.472.248	-634.665	4.467.391	-634.142
Heraf refusion		-275.169		-272.186		-271.221		-270.917
B. Anlægsvirksomhed								
00 Byudvikling, bolig- og miljø	72.621	-43.750	39.386	-13.500	27.986	-11.500	33.986	-1.500
02 Transport og infrastruktur	7.600		4.500		11.000			
03 Undervisning og kultur	23.743		16.174		41.500		30.000	
04 Sundhedsområdet	3.000		12.000		15.000			
05 Sociale opgaver og beskæftig.	22.991		34.717		8.580		5.000	
06 Fællesudgifter og administrat.	6.780				7.434		62.514	
B. Anlægsvirksomhed i alt	136.735	-43.750	106.777	-13.500	111.500	-11.500	131.500	-1.500
Pris-/Løn-stigninger	0	0	100.137	-13.520	202.251	-27.169	307.106	-41.187
C. Renter	13.869	-3.401	13.623	-3.301	13.423	-3.301	13.584	-3.301
D. Finansforskydninger								
0822 Forøgelse i likvide aktiver								
0825-52 Øvrige balanceforskydn.	83.172	-77.890	77.872	-77.890	77.872	-77.890	77.872	-77.890
D. Finansforskydninger i alt	83.172	-77.890	77.872	-77.890	77.872	-77.890	77.872	-77.890
E. Afdrag på lån i alt	65.534		58.052		56.615		56.561	
A+B+C+D+E IALT	4.807.659	-765.053	4.815.795	-746.930	4.933.909	-754.525	5.054.014	-758.020
F. Finansiering								
0822 Forbrug af likvide aktiver		-55.823		-76.135		-118.964		-152.574
0762 Tilskud og udligning	59.562	-1.384.374	60.612	-1.341.515	61.725	-1.371.383	62.873	-1.318.260
0765 Refusion af købsmoms.	1.000		1.000		1.000		1.000	
0768 Skatter	6.353	-2.604.890	6.422	-2.669.691	6.481	-2.728.143	6.553	-2.855.486
0855 Optagne lån		-64.434		-49.558		-30.100		-30.100
F. Finansiering i alt	66.915	-4.109.521	68.034	-4.136.899	69.206	-4.248.590	70.426	-4.356.420
*** BALANCE	4.874.574	-4.874.574	4.883.829	-4.883.829	5.003.115	-5.003.115	5.124.440	-5.114.440

Sammendrag

Sammendrag af budgettet, der er flerårigt, skal danne grundlag for kommunernes planlægning- og prioriteringsopgaver, ligesom sammendraget gør det muligt for de statslige myndigheder at få oplysninger om den forventede udvikling inden for de enkelte sektor

Sammendraget er opstillet i samme orden som hovedoversigten, men indeholder en større detaljering af de enkelte hovedelementer i totalbudgettet.

Sammendrag af budget 1. halvdel

(1.000 kr.)

Budgetsammendrag	2020		2021	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
A. Driftsvirksomhed				
* 00 Byudvikl, bolig- og miljøforanstalt.				
0022 Jordforsyning	814	-2.222	814	-2.222
0025 Faste ejendomme	39.709	-30.331	37.598	-30.331
0028 Fritidsområder	8.906	-160	8.841	-160
0032 Fritidsfaciliteter	3.618	-117	3.756	-117
0038 Naturbeskyttelse	764	0	764	0
0048 Vandløbsvæsen	6.900	0	6.900	0
0052 Miljøbeskyttelse m.v.	3.604	0	3.454	0
0055 Diverse udgifter og indtægter	1.884	-2.371	1.884	-2.371
0058 Redningsberedskab	12.738	0	12.738	0
* 00 Byudvikl, bolig- og miljøfora	78.937	-35.201	76.749	-35.201
* 02 Transport og infrastruktur				
0222 Fælles funktioner	4.069	-1.706	4.069	-1.706
0228 Kommunale veje	90.497	-318	89.228	-318
0232 Kollektiv trafik	32.483	-583	32.483	-583
0235 Havne	55	0	55	0
* 02 Transport og infrastruktur	127.104	-2.607	125.835	-2.607
* 03 Undervisning og kultur				
0322 Folkeskolen m.m.	661.346	-62.935	653.237	-62.891
0330 Ungdomsuddannelser	26.003	0	31.152	0
0332 Folkebiblioteker	30.366	-2.092	30.397	-2.092
0335 Kulturel virksomhed	29.286	-3.838	26.726	-3.838
0338 Folkeoplysning og fritidsaktivit	36.507	-936	36.558	-936
0345 Fælles funktioner	807	6	807	6
* 03 Undervisning og kultur	784.315	-69.795	778.877	-69.751
03 Refusion ialt				
* 04 Sundhedsområdet				
0462 Sundhedsudgifter m.v.	353.703	-3.678	339.147	-3.678
* 04 Sundhedsområdet	353.703	-3.678	339.147	-3.678
* 05 Sociale opgaver og beskæftigelse				
0522 Indtægter centr. Ref.ordn.		-12.019		-12.019
0525 Dagtilbud til børn og unge	304.077	-56.804	303.169	-56.804
0528 Tilbud til børn og unge med sa	202.628	-39.822	202.628	-39.822
0530 Tilbud til ældre	578.072	-45.732	579.808	-45.732
0538 Tilbud til voksne med særlige	411.868	-72.496	409.906	-72.496
0546 Tilbud til udlændinge	15.665	-10.276	14.383	-9.266
0548 Førtilspensioner og personlige	341.919	-5.395	353.819	-5.556
0557 Kontante ydelser	344.261	-78.220	327.234	-75.593
0558 Revalidering	396.631	-173.796	396.624	-173.796
0568 Arbejdsmarkedsforanstaltning	74.416	-17.618	68.574	-17.583
0572 Støtte til frivilligt socialt arbej	13.997	-195	13.766	-195
* 05 Sociale opgaver og beskæftig	2.683.534	-512.373	2.669.911	-508.862
05 Refusion i alt				

Sammendrag af budget 2. halvdel

(1.000 kr.)

Budgetsammendrag	2022		2023	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
A. Driftsvirksomhed				
* 00 Byudvikl, bolig- og miljøforanstalt.				
0022 Jordforsyning	814	-2.222	814	-2.222
0025 Faste ejendomme	37.606	-30.331	37.606	-30.331
0028 Fritidsområder	8.841	-160	8.841	-160
0032 Fritidsfaciliteter	3.756	-117	3.756	-117
0038 Naturbeskyttelse	764	0	764	0
0048 Vandløbsvæsen	6.900	0	6.900	0
0052 Miljøbeskyttelse m.v.	3.454	0	3.454	0
0055 Diverse udgifter og indtægter	1.884	-2.371	1.884	-2.371
0058 Redningsberedskab	12.738	0	12.738	0
* 00 Byudvikl, bolig- og miljøfora	76.757	-35.201	76.757	-35.201
* 02 Transport og infrastruktur				
0222 Fælles funktioner	4.069	-1.706	4.069	-1.706
0228 Kommunale veje	89.228	-318	89.228	-318
0232 Kollektiv trafik	32.483	-583	32.483	-583
0235 Havne	55	0	55	0
* 02 Transport og infrastruktur	125.835	-2.607	125.835	-2.607
* 03 Undervisning og kultur				
0322 Folkeskolen m.m.	643.286	-62.888	638.714	-62.911
0330 Ungdomsuddannelser	30.978		30.978	
0332 Folkebiblioteker	30.397	-2.092	30.397	-2.092
0335 Kulturel virksomhed	26.696	-3.838	25.229	-3.838
0338 Folkeoplysning og fritidsaktivit	36.558	-936	36.558	-936
0345 Fælles funktioner	807	6	807	6
** 03 Undervisning og kultur	768.722	-69.748	762.683	-69.771
03 Refusion ialt				
* 04 Sundhedsområdet				
0462 Sundhedsudgifter m.v.	339.150	-3.678	338.946	-3.678
* 04 Sundhedsområdet	339.150	-3.678	338.946	-3.678
* 05 Sociale opgaver og beskæftigelse				
0522 Indtægter centr. Ref.ordn.		-12.019		-12.019
0525 Dagtilbud til børn og unge	308.191	-56.804	308.854	-56.804
0528 Tilbud til børn og unge med særlige	202.642	-39.822	202.642	-39.822
0530 Tilbud til ældre	581.101	-45.783	581.101	-45.783
0538 Tilbud til voksne med særlige	409.906	-72.496	409.906	-72.496
0546 Tilbud til udlændinge	13.367	-8.669	12.507	-8.265
0548 Førtilspensioner og personlige	359.699	-5.556	361.218	-5.556
0557 Kontante ydelser	336.364	-74.894	337.765	-74.894
0558 Revalidering	396.298	-173.734	395.589	-173.592
0568 Arbejdsmarkedsforanstaltning	68.894	-17.591	68.705	-17.591
0572 Støtte til frivilligt socialt arbej	13.513	-195	13.513	-195
** 05 Sociale opgaver og beskæft	2.689.975	-507.563	2.691.800	-507.017
05 Refusion i alt				

Sammendrag af budget 1. halvdel

(1.000 kr.)

Budgetsammendrag	2020		2021	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
* 06 Fællesudgifter og administration				
0642 Politisk organisation	10.750	-20	12.337	-20
0645 Administrativ organisation	395.036	-16.340	385.582	-18.602
0648 Vejledning og Erhvervsudvikl	13.678		13.678	
0652 Lønpuljer m.v.	61.291		57.215	
* 06 Fællesudgifter og administr	480.755	-16.360	468.812	-18.622
*** A. Driftsvirksomhed	4.508.348	-640.014	4.459.331	-638.721
B. Anlægsvirksomhed				
* 00 Byudvikl, bolig- og miljøforanstalt.				
0022 Jordforsyning	44.600	-39.500	16.600	-11.500
0025 Faste ejendomme	26.385	-4.250	19.400	-2.000
0028 Fritidsområder			500	
0032 Stadion og idrætsanlæg				
0048 Vandløbsvæsen	250		1.500	
0058 Redningsberedskab	1.386		1.386	
* 00 Byudvikl, bolig- og miljøfora	72.621	-43.750	39.386	-13.500
* 02 Transport og infrastruktur				
0222 Fælles formål	500		4.500	
0228 Kommunale veje	7.100			
0232 Kollektiv trafik				
* 02 Transport og infrastruktur	7.600	0	4.500	0
* 03 Undervisning og kultur				
0322 Folkeskolen m.m.	21.225		5.081	
0335 Kulturel virksomhed	2.518		11.093	
* 03 Undervisning og kultur	23.743	0	16.174	0
* 04 Sundhedsområdet				
0462 Sundhedsudgifter m.v.	3.000		12.000	
* 04 Sundhedsområdet	3.000	0	12.000	0
** 05. Sociale opgaver og beskæftigelse				
0525 Dagtilbud til børn og unge	11.809		23.420	
* 0530 Tilbud til ældre	11.182		11.297	
0538 Tilbud til voksne med særl. B	0			
** 05. Sociale opgaver og beskæf	22.991	0	34.717	0
* 06 Fællesudgifter og administration				
0645 Administrativ organisation	4.780			
0648 Vejledn. & Erhvervsudvikl.	2.000			
* 06 Fællesudgifter og administr	6.780	0	0	0
*** B. Anlægsvirksomhed	136.735	-43.750	106.777	-13.500
Pris- og lønstigninger hkt.0-6			100.137	-13.520

Sammendrag af budget 2. halvdel

(1.000 kr.)

Budgetsammendrag	2022		2023	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
* 06 Fællesudgifter og administration				
0642 Politisk organisation	10.416	-20	11.560	-20
0645 Administrativ organisation	383.079	-15.849	375.521	-15.849
0648 Vejledning og Erhvervsudvikl	13.657		13.657	
0652 Lønpuljer m.v.	64.658		70.633	
* 06 Fællesudgifter og administrat	471.810	-15.869	471.371	-15.869
*** A. Driftsvirksomhed	4.472.249	-634.666	4.467.392	-634.143
B. Anlægsvirksomhed				
* 00 Byudvikl, bolig- og miljøforanstalt.				
0022 Jordforsyning	16.600	-11.500	16.600	-11.500
0025 Faste ejendomme	10.000		16.000	
0028 Grønne områder og naturpladser				
0032 Stadion og idrætsanlæg				
0058 Redningsberedskab	1.386		1.386	
* 00 Byudvikl, bolig- og miljøfora	27.986	-11.500	33.986	-11.500
* 02 Transport og infrastruktur				
0222 Fælles funktioner				
0228 Kommunale veje	11.000			
* 02 Transport og infrastruktur	11.000	0	0	0
* 03 Undervisning og kultur				
0322 Folkeskolen m.m.	21.500		30.000	
0335 Kulturel virksomhed	20.000			
* 03 Undervisning og kultur	41.500	0	30.000	0
* 04 Sundhedsområdet				
0462 Sundhedsudgifter m.v.	15.000			
* 04 Sundhedsområdet	15.000	0	0	0
** 05. Sociale opgaver og beskæftigelse				
0525 Dagtilbud til børn og unge	3.000			
* 0530 Tilbud til ældre	580			
0538 Tilbud til voksne med særl.b	5.000		5.000	
** 05. Sociale opgaver og beskæf	8.580	0	5.000	0
* 06 Fællesudgifter og administration				
0645 Administrativ organisation	7.434		62.514	
0652 Generelle reserver				
* 06 Fællesudgifter og administrat	7.434	0	62.514	0
*** B. Anlægsvirksomhed	111.500	-11.500	131.500	-11.500
Pris- og lønstigninger hkt.0-6	202.251	-27.169	307.106	-41.187

Sammendrag af budget 1. halvdel**(1.000 kr.)**

Budgetsammendrag	2020		2021	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
C. Finansiering				
* 07 Renter, tilskud, udlign., skat	80.785	-4.112.920	81.660	-4.140.198
08 Balanceforskydninger	148.706	-77.890	135.924	-77.890
** C. Finansiering	229.491	-4.190.810	217.584	-4.218.088
**** Balance	4.874.574	-4.874.574	4.883.829	-4.883.829

Sammendrag af budget 2. halvdel**(1.000 kr.)**

Budgetsammendrag	2022		2023	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
C. Finansiering				
* 07 Renter, tilskud, udlign., skat	82.628	-4.251.890	84.009	-4.359.720
08 Finansforskydninger	134.487	-77.890	134.433	-77.890
** C. Finansiering	217.115	-4.329.780	218.442	-4.437.610
**** Balance	5.003.115	-5.003.115	5.124.440	-5.124.440

Bevillingsoversigt

Rapporten opstilles efter totalbudgetprincippet og indeholder således foruden driftsposter tillige kapitalposter og rådigheds-beløb af anlægsudgifter.

Anlægs-/rådighedsbeløb kan alene frigives af Byrådet ved særlig anlægs-bevilling for hvert arbejde efter anmodning fra vedkommende anlæg.

Nye udlån og ny låneoptagelse sidestilles i bevillingsmæssig henseende med anlæg.

Bevillingsoversigt

1.000 kr.

(1.000)	2020	2021	2022	2023
Indtægter				
Udligning/generelle tilskud	-1.208.654	-1.123.742	-1.152.499	-1.098.228
Risikobaseret indtægtspulje		-54.000	-54.000	-54.000
Kommunal indkomstskat	-2.598.537	-2.663.269	-2.721.662	-2.848.933
Beskæftigelsestilskud	-101.224	-101.224	-101.224	-101.224
Særtilskud §16	-13.936	-936	-936	-936
Indtægter i alt	-3.922.351	-3.943.171	-4.030.321	-4.103.321
Serviceudgifter	2.977.440	2.935.965	2.937.834	2.931.791
Økonomiudvalg	412.783	401.669	399.979	393.564
Økonomiudvalg - tj.pension/øvrige puljer	55.137	51.061	58.504	64.478
Social- og Sundhedsudvalg	941.860	940.575	941.571	941.367
Social- og Sundhedsudv. Medfinansiering	263.700	250.202	250.197	250.197
Arbejdsmarkedsudvalg	17.434	17.203	17.203	17.203
Børn og Uddannelsesudvalg	1.014.078	1.007.955	1.002.842	998.910
Kultur og Fritidsudvalg	101.043	98.504	98.734	97.268
Teknik og Miljøudvalg	165.807	163.198	163.206	163.206
Vækstudvalget for land og by	5.598	5.598	5.598	5.598
Overførselsindkomster	890.899	884.649	899.750	901.459
Social- og Sundhedsudvalg	1.381	1.381	1.381	1.381
Arbejdsmarkedsudvalg	790.979	772.666	787.977	789.698
Arbejdsmarkedsudv. - Forsikrede ledige	88.826	98.535	98.326	98.326
Børn og Uddannelsesudvalg	9.713	12.067	12.066	12.054
Driftsudgifter i alt	3.868.339	3.820.614	3.837.584	3.833.250
Pris og lønstigninger	0	86.617	175.082	265.919
Renteudgifter netto i alt	10.468	10.322	10.122	10.283
Resultat af ordinær drift	-43.544	-25.618	-7.533	6.131
Afdrag på lån i alt	65.534	58.052	56.615	56.561
Finansforskydninger	-18	-18	-18	-18
Spillerum før anlæg	21.972	32.416	49.064	62.674
Igangsætte/prioriterede anlæg:	36.146	2.479	1.386	1.386
Alle udvalg	36.146	2.479	1.386	1.386
Ikke igangsatte anlæg:	57.039	85.698	93.514	113.514
Økonomiudvalg	5.000	4.200	0	0
Økonomiudvalget - pulje	0	0	7.434	62.514
Børn og Uddannelsesudvalg	17.041	24.735	3.000	0
Kultur og Fritidsudvalg	4.116	13.766	41.500	30.000
Social- og Sundhedsudvalg	14.182	23.297	20.580	5.000
Teknik og Miljøudvalg	3.150	6.700	11.000	0
Vækstudvalget for land og by	13.550	13.000	10.000	16.000
Anlæg i alt	93.185	88.177	94.900	114.900
Jordforsyning - byggemodn.	5.200	5.700	8.200	2.200
Jordforsyning - køb af jord	39.400	10.900	8.400	14.400
Jordforsyning - salgsindt.	-39.500	-11.500	-11.500	-11.500
Jordforsyning netto i alt	5.100	5.100	5.100	5.100
Resultat af det skattefin.område	120.257	125.693	149.064	182.674
Låneoptagelse jordforsyning	-15.878	-5.100	-5.100	-5.100
Låneoptagelse skattefinansieret område	-48.556	-44.458	-25.000	-25.000
Kasseforbrug/opsparing	55.823	76.135	118.964	152.574

- = indtægter/kassehenlæggelse / + = udgifter/kasseforbrug

Anlæg

Investeringsoversigt

Investeringsoversigten viser de afsatte rådighedsbeløb for såvel igangværende som nye anlægsprojekter. Disponeringen af rådighedsbeløb forudsætter, at Byrådet har frigivet anlægs-bevilling til det konkrete projekt.

Investeringsoversigt 2020 - 2023

Skattefinansieret område

UDVALG								
Friv- givet	(1.000 kr.)	Tidl. år	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Type	Note nr.
	Økonomiudvalg:	20.720	11.166	5.586	8.820	63.900		
	Anlægspulje				7.434	62.514	O	1
1	Brand og Redning Sdj., Anlægstilskud		1.386	1.386	1.386	1.386	O	2
	Digitalisering		3.000				O	3
1	Datacenterstrategi /erhvervsfremme	900	2.000				O	4
1	Indretn./klargøring Bygn. Dr. Margr.vej	9.600		4.200			O	5
1	Renovering Skelbækvej	10.220	4.780				O	6
	Børn- og Uddannelsesudvalg:	9.033	27.368	24.735	3.000	0		
1	Dagtilbudsstruktur Aabenraa Syd	473	1.527				Ø	7
1	Dagtilbudsstruktur Bov/Lyreskovskolen	260					Ø	8
	Dagtilbudsstruktur Bov/Lyreskovskolen	2.000	6.000	16.740			Ø	8
	Køb af Sandved børnehave			1.100			O	9
	Nedrivning af Sandved Børnehave				3.000		O	10
	Ravsted Børneunivers		1.882				O	11
1	Visioner for Løjt Børnehus		2.400	5.580			O	12
	Bylderup Skole, renovering		3.474	1.315			O	13
1	IT digitalisering - Skoler	6.300	8.800				O	14
1	Bolderslev skole, nedrivning og tilpasning		2.785				O	15
1	Bolderslev skole, etablering tumlesal		500				O	15
	Kultur- og Fritidsudvalg:	4.393	5.184	14.859	41.500	30.000		
1	Kunstbygning ved Brundlund Slot	500					O	16
	Kunstbygning ved Brundlund Slot	950			20.000		O	16
1	Museum Sønderjylland	1.043	1.068	1.093			O	17
1	Visions- og handleplan for Frøslevlejren	1.000		10.000			O	18
	Halpulje, større vedligehold		0	1.000			O	19
	Halpulje, mindre opgaver		1.000	1.000			O	20
1	Ekstra vedligehold sv.haller/friluftsbade	636	0				O	21
	Ekstra vedligehold sv.haller/friluftsbade	264		1.100			O	21
1	Multibane Hjordkær		1.000				O	22
	Bylderup friluftsbad				1.500		O	23
	Svømmehallen ved Arena Aabenraa		666	666	20.000	30.000	O	24
	Ombygning Aabenraa musikskole		1.450				O	25
	Social- og Sundhedsudvalg:	23.330	14.182	23.297	20.580	5.000		
1	Velfærdsteknologi	3.750	3.800				Ø	26
	Sundhedshus		3.000	12.000	15.000		O	27
1	Grønningen, ny plan	4.680					B	28
	Grønningen, ny plan	9.000	2.932	3.600			B	28
1	Grønningen, ny plan, grundkapital*	5.900					G	28
	Plejeboligstrategi, projektering og opstart			4.420	580		O	29
1	Brandsikkerhed på plejehjem		4.450	3.277			O	30
	Hjælpemiddeldepot (Røde kro skole)				5.000	5.000	O	31
	Teknik- og Miljøudvalg:	13.550	9.235	6.700	11.000	0		
1	Afvandingsprojekter & sandfang i vandløb	750	250				O	32
	Ny sluse og pumpestation Mølleåens udløb			1.500			O	33
1	Trafikplan Kassø	5.000					O	34
	Trafikplan Kassø	500		4.500			O	34
	Cykelstipulje		1.000				O	35

UDVALG								
Fri-giv-et	(1.000 kr.)	Tidl. år	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Type	Note nr.
1	Adgangsforhold til offentlige toiletter	200	300	200			O	36
	Bypark Rødebro			500			O	37
	Lejrvejens forlængelse til Toldbodvej		0	0	11.000		O	38
1	Cykelsti mellem Rens og Burkal	4.100	5.000				O	39
1	Poppel alle	3.000	1.085				O	40
1	Cykelsti Rødekrovej Vest		1.100				O	41
	Mobilitetsplan 5 G		500				O	42
	Vækstudvalget for Land og By:	35.390	26.050	13.000	10.000	16.000		
1	Industrifornyelse Padborg	465	1.000	1.000			O	43
	Områdefornyelse nordlige gågade	9.400	2.600	4.000			U	44
	Områdefornyelse nordlige gågade		-2.000	-2.000			U	44
1	Områdefornyelse Løjt Kirkeby	6.300	200				U	45
1	Områdefornyelse Løjt Kirkeby	-2.200	-100				U	45
1	Områdefornyelse Tinglev	3.250	3.050				U	46
1	Områdefornyelse Tinglev	-1.100	-1.000				U	46
1	Områdefornyelse Bolderslev	3.250	3.050				U	47
1	Områdefornyelse Bolderslev	-1.100	-1.000				U	47
1	Strandpromenade ved Sydhavn	4.500	6.000				O	48
1	Helhedsplan Genforeningsparken	15.920	2.300				O	49
1	Helhedsplan Genforeningsparken	-5.445					O	49
1	Landdistrikternes materialepulje	1.000	1.000				O	50
	Dyrskueplads, udviklingspulje	1.000	1.000	0	4.000		O	51
	Udviklingspulje Lyreområdet		4.000	4.000			U	52
	Udviklingspulje Landsbyklyngen Ålandet			2.000	2.000	4.000	U	53
	Udviklingspulje Rødebro			2.000	2.000	8.000	U	54
	Udviklingspulje Klipleve			2.000	2.000	4.000	U	55
1	Kilen - Skibshavn		500				O	56
1	Bygningsforbedringsudvalget	300	300				U	57
1	Bygningsforbedringsudvalget	-150	-150				U	57
	Grundkapital - Barsøværnet		2.300				G	58
	Grundkapital - Fjordbakker		3.000				G	58
1	I ALT ANLÆG (ekskl. Jordforsyning)		93.185	88.177	94.900	114.900		
	Heraf grundkapital (G)*		5.300	0	0	0	G	
	Heraf proj. Med effektivisering (Ø)		11.327	16.740	0	0	Ø	
	Heraf borgernære områder (B)		2.932	3.600	0	0	B	
	Heraf øvrige projekter/ordinær (O)		64.676	55.837	88.900	98.900	O	
	Heraf energibesparende foranst. E		0	0	0	0	E	
	Heraf 100% lånefinansiering (H)		0	0	0	0	H	
	Heraf 100% lånefinansiering færge (F)		0	0	0	0	F	
	Heraf byfornyelse 95% (U)		8.950	12.000	6.000	16.000	U	
	I ALT ANLÆG (ekskl. Jordforsyning)		93.185	88.177	94.900	114.900		
	Heraf frigivet		50.031	5.580	0	0		
	Jordforsyning - byggemodning		5.200	5.700	8.200	2.200		
	Jordforsyning - jordkøb		39.400	10.900	8.400	14.400		
	Jordforsyning (salgsindtægter)		-39.500	-11.500	-11.500	-11.500		
	Anlæg i alt inkl. Jordforsyning		98.285	93.277	100.000	120.000		

*) Indskud i landsbyggefond og grundkapitalindskud er ikke anlæg men er budgetlagt på konto 8.

1 **Frigivne beløb er markeret med grøn farve**

Bruttoanlægsrammen		136.585	106.777	111.500	131.500	
Indtægter		-43.600	-13.500	-11.500	-11.500	
Grundkapital		5.300	0	0	0	
Afvigelse		98.285	93.277	100.000	120.000	

Investeringsoversigt 2020-2023

Jordforsyning

UDVALG						
Frigivet	(1.000 kr.)	2020	2021	2022	2023	Note nr.
	Vækstudvalg for land og by	5.200	5.700	8.200	2.200	
	<i>Boligformål</i>					
	Rammebeløb boligformål	4.000	4.000	7.000	1.000	59
	Rammebeløb færdiggørelse Boligformål	500	500	500	500	60
	<i>Erhvervsformål</i>					
	Rammebeløb erhvervsformål					
	Rammebeløb færdiggørelse erhvervsformål	700	700	700	700	61
	<i>Ubestemte formål</i>					
	Nedrivning af ejendomme		500			62
	Økonomiudvalg	-100	-600	-3.100	2.900	
	Salg boligformål	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	63
	Salg erhvervsformål	-35.500	-7.500	-7.500	-7.500	63
	Jordkøb boligformål	0	0	0	0	63
	Jordkøb erhvervsformål	11.400	10.900	8.400	14.400	63
	Jordkøb matr. 385 a m.fl. Stubbæk	28.000				63
1	I ALT JORDFORSYNING	5.100	5.100	5.100	5.100	
	Heraf frigivet					

1 Frigivne beløb er markeret med grøn farve

Anlæg

Projektoplysningskema

Skattefinansieret område
Jordforsyning

Side
52 - 129
130 - 135

Budget 2020 – 2023

Skattefinansierede anlæg

Projektoplysningskemaer

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 1

PROJEKTNAMN: Anlægspulje

Funktion:

PROJEKTBEKRIVELSE:

Anlægspuljen er udmøntet på konkrete anlægsprojekter i 2020 og 2021. Udmøntning af restpuljen i 2022 og 2023 afventer budgetlægningen 2021-2024.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag	18	0	0	7.434	62.514		
I ALT	18		0	7.434	62.514	0	0

EVT. AFLEDT DRIFT:

Der er ingen afledte driftsudgifter.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 2

PROJEKTNAMN: Anlægsbidrag til Brand og Redning Sønderjylland

Funktion: 00.58.95

PROJEKTBEKRIVELSE:

Som følge af oprettelse af § 60 selskabet "Brand og Redning Sønderjylland", der varetager beredskabsopgaverne, udbetales årligt et anlægsbidrag til selskabet.

Forudsætningen for budgettet er det fremsendte budget fra Brand & Redning Sønderjylland, dette er godkendt i Økonomiudvalget den 13. august 2019.

Beløbet forudsættes frigivet i forbindelse med årsbudgettets vedtagelse.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen		1.386	1.386	1.386	1.386		0
Frigives ved enkeltsag							
I ALT	0	1.386	1.386	1.386	1.386	0	0

EVT. AFLEDT DRIFT:

Der er ingen afledte driftsudgifter.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 3

PROJEKTNAMN: Digitalisering

Funktion: 03.22.01

PROJEKTBEKRIVELSE:

Med budgetforliget for 2018 italesættes en ny satsning omkring digitalisering, som er afledt af den teknologiske udvikling, der påvirker den offentlige sektor på en lang række områder. Under overskriften digitalisering afsættes derfor en ramme på 21 mio. kr. over perioden 2018-2021. Byrådet har udarbejdet en strategi i 2018, som både kan favne digitalisering af velfærdsområder og udnyttelse af de udviklingsmuligheder, som vil opstå. Udover erhvervsfremmedelen, er der de senere år gjort erfaringer med udvikling af velfærdsteknologi og digitale borgerløsninger. Et væsentligt nyt perspektiv i den sammenhæng er IT og digitalisering i folkeskolen, som omhandler både investeringer i infrastruktur, udvikling af digitale læringsmiljøer og eventuelle investeringer i bærbare enheder.

Der er i 2018 igangsat en proces for justering af kommunens vækststrategi, således at digitalisering indarbejdes som en ny væsentlig katalysator for den videre vækst i kommunen. Den justerede vækststrategi skal således både favne digitalisering af velfærdsområder samt understøtte, at de udviklingsmuligheder, som opstår på erhvervsområdet, kan udnyttes.

Investeringerne fra de multinationale selskaber medfører behov for en målrettet erhvervsfremmeindsats både i relation til etableringsfasen men særligt i forhold til at udnytte muligheder og opbygningen af en klynge omkring datacentre med relaterede virksomheder. Der er som konsekvens heraf lavet en datacenterstrategi i 2. halvår af 2018.

Velfærdsteknologi har været nævnt som et tredje element i prioriteringen af midler til digitalisering. Midlerne skal sikre finansieringen af Living Tech Aabenraa samt være en ramme til fremtidssikring af boformer med ny teknologi samt digital omstilling i opgaveløsningen.

Der er foretaget en prioritering af den afsatte ramme til digitalisering i årene 2018-2020:

Område (mio. kr.)	2018	2019	2020
IT i folkeskolen	1,8	3,3	10,0
Erhvervsområdet	0,2	0,7	2,0
Velfærdsteknologi	0,0	0,0	3,0
I alt	2,0	4,0	15,0

Midlerne til IT i folkeskolen samt erhvervsområdet er overført til de respektive anlægsprojekter. Der resterer herefter 3,0 mio. kr. i 2020 til velfærdsteknologi.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag		3.000					3.000
I ALT	0	3.000	0	0	0	0	3.000

EVT. AFLEDT DRIFT:

Der er ingen afledte driftsudgifter.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 4

PROJEKTNAMN: Datacenterstrategi/erhvervsfremme

Funktion:

PROJEKTBEKRIVELSE:

Investeringerne fra de multinationale selskaber medfører behov for en målrettet erhvervsfremmeindsats både i relation til etableringsfasen men særligt i forhold til at udnytte muligheder og opbygningen af en klynge omkring datacentrene med relaterede virksomheder. Der er som konsekvens heraf lavet en datacenterstrategi i 2. halvår af 2018.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	900						900
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag		2.000					2.000
I ALT	900	2.000	0	0	0	0	2.900

EVT. AFLEDT DRIFT:

Der er ingen afledte driftsudgifter.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 5

PROJEKTNAMN: Dr. Margrethes Vej 13, Aabenraa

Funktion: 00.25.13

PROJEKTBEKRIVELSE:

Aabenraa Kommune overtog den 1. september 2017 ejendommen Dr. Margrethes Vej 13 fra UCSyd. Dette medfører, at der over en årrække skal ske renovering og istandsættelse af bygningen med henblik på at etablere et ungdomsmiljø.

Tidl. UCSyd

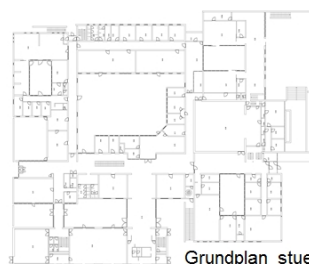
6714 m² inkl. kælder

Opført 1968 og tilbygget i 2004

Grundplan 1. sal

Grundplan stueetage

Dronning Margrethes Vej 13

Kommunale Ejendomme har foretaget et bygningseftersyn i efteråret 2017. Bygningseftersynet har til formål at gennemgå bygningens stand på klimaskærm og installationer med henblik på at kunne opstille en vedligeholdelsesplan for de mange nye kvm.

Bygningerne trænger på nogle områder til et løft. Det gælder særligt tekniske installationer, tag og enkelte facade og vinduespartier.

Kommunale Ejendomme vurderer, at der er brug for 10 mio. kr. over de næste 5-10 år. Kommunale Ejendomme anbefaler dog for nuværende en model, der fordeles over budgetperioden.

Udskiftning af tage og udhæng på grund af nedbrydning gl. bygning i løbet af 5-10 år			8.000.000	
Udskiftning af vinduer på grund af nedbrydning gl. bygning i løbet af 5-10 år			2.000.000	
Større vedligeholdelsesprojekter 5-10 år				10.000.000

Hertil skal der evt. afsættes en endnu ikke kendt anlægssum til indretning og tilpasning for den kommende bruger af bygningen (It, flytning af vægge, maling etc.). Et foreløbigt bud på udgiften anslås til 2-4 mio. kr. Det er udgifter, som vil ligge forud for en indflytning.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Ung Aabenraa flytter sammen med Ungeindsatsen ind i ejendommen. Efter indflytning af Ung Aabenraa skal en del af bygningen ombygges og indrettes til Ungeindsatsen.

Ejendommen er overdraget til Børn og Uddannelsesudvalget den 22. august 2018. Samtidig med overdragelsen er der afsat afledt drift på 2,048 mio. kr. fra og med 2019.

Der er pr. 31.12.19 brugt 9,6 mio. kr. på istandsættelse og indflytning af først Ung Aabenraa og dernæst Ungeindsatsen, der henstår enkelte arbejder i forhold brand i projektet og yderligere arbejder med brandtiltag påhviler institutionen i løbet af de næste 8 år. Tilbage til udvendig istandsættelse er 4,2 mio. kr.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	9.600						9.600
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag			4.200				4.200
I ALT	9.600		4.200	0	0	0	13.800

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

Driftsudgifterne er incl. lønudgifter til en serviceleder og en servicemedarbejder.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 6

PROJEKTAVN: Renovering facader administrationsbygning Skelbækvej

Funktion: 06.45.50

PROJEKTBEKRIVELSE:

I slutningen af 2017 blev der konstateret svigt i fuger og inddækninger omkring vinduer og vinduespartier. På grund af utætheder er der tegn på råd i konstruktioner bag facadebelægninger. Samtidig er de bagvedliggende installationer til bl.a. vand og varme følgeskadede pga. tæring.

Renoveringen omfatter udskiftning af alle aluminiumspartier, vinduer og døre i bygningen.

- Udskiftning af gavlpartier i fløje
- Udskiftning af lodrette vinduesbånd i fløje
- Udskiftning af vinduespartier i mellembygning
- Udskiftning af partier m.v. i trapperum

Byrådet godkendte og frigav en anlægsbevilling på 15 mio. kr. den 21. marts 2018.

Den 30. januar 2019 blev der afholdt licitation og resultat heraf viste, at den udbudte opgave ikke kunne rummes inden for det afsatte budget. Udbuddet blev derfor annulleret.

Omfanget af udskiftningen blev korrigeret til at udgøre omkring ca. halvdelen af alle vinduer, vinduespartier og døre på rådhuset og kan således rummes inden for det afsatte budget. Alle syd facader og alle gavle udskiftes i løbet af 2020, nord facade og mellembygning afventer.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	10.220	4.780					15.000
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag							0
I ALT	10.220	4.780	0	0	0	0	15.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 7

PROJEKTNAMN: Dagtilbudsstruktur Aabenraa syd

Funktion: 05.25.14

PROJEKTBEKRIVELSE:

I forbindelse med sagsbehandlingen af ny dagtilbudsstruktur 2015 er det besluttet, at der udarbejdes forslag til en nybygget integreret institution 0-6 år i Aabenraa syd. Udgangspunktet er en institution til 150 børn.

Der er endnu ikke truffet beslutning om endelig placering, selvom en række muligheder har været drøftet. Til afklaring af den endelige placering er der samlet frigivet 2 mio. kr. Heraf resterer 1,527 mio. kr. til 2020, hvor afklaring af den endelige placering skal ske.

Efter denne afklaring skal der frigives nye midler til opførelse af institutionen, idet tidligere frigivne midler er overført til opførelse af anden institution.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Afhængig af placering om der er planmæssige forhold som skal iagttages.

Høring:

En samling af flere institutioner vil involvere berørte institutioners bestyrelser.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	473	1.527					2.000
I ALT	473	1.527		0	0	0	2.000

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 8

PROJEKTNAMN: Dagtilbudsstruktur Bov/Lyreskovskolen

Funktion: 05.25.14

PROJEKTBEKRIVELSE:

Planlægning af en ny institution ved Lyreskovskolen i Bov er under planlægning. Der er etableret byggeprogram, og i sensommeren 2019 gennemføres udbud af totalrådgivningsydelsen med arkitektkonkurrence. Den forventede byggestart ligger i oktober 2020 med ibrugtagning januar 2022.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Lokalplanarbejde er igangsat.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	260						260
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag	2.000	6.000	16.740				24.740
I ALT	2.260	6.000	16.740	0	0	0	25.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

**Note
9+10**

PROJEKTNAMN: Sandved Børnehave

Funktion: 05.25.14

PROJEKTBEKRIVELSE:

Arbejdet med at ændre dagtilbudsstrukturen er undervejs, men der udestår en afklaring ifht. Aabenraa Syd idet en placering ikke ligger fast. Parterne er enige om at afsætte 1,1 mio. kr. til eventuel erhvervelse af bygningen på Sandved i 2021, såfremt dette viser sig at være den ønskede placering samt afsætte 3 mio. kr. til nedrivning af bygningen i 2022. Beslutningen om dagtilbudsstruktur Aabenraa Syd skal være afsluttet med udgangen af 2020.

Der er således tale om to enkeltstående projekter på samme bygning.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag			1.100	3.000			4.100
I ALT	0	0	1.100	3.000	0	0	4.100

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 11

PROJEKTNAMN: Ravsted Børneunivers - gymnastiksal

Funktion: 03.22.01

PROJEKTBEKRIVELSE:

Forvaltningen har fået en henvendelse fra Ravsted Børneunivers, hvor der søges anlægsmidler til udvidelse af gymnastiksalen.

Af den medsendte projektbeskrivelse fremgår, at der ønskes:

- nyt gulv i gymnastiksalen
- en dør, der skal blændes af
- nye vinduer
- fjernelse af scene og 2 redskabsrum
- nyt redskabsrum, og
- udvidelse af eksisterende redskabsrum.

Ansøgning er vedlagt to overslag på den ønskede udvidelse.

Forvaltningen henviser til, jf. dialogbaseret aftalestyring, at indvendig bygningsvedligeholdelse afholdes indenfor institutionens budgetramme. Vedligeholdelsen omfatter opgaver, der skal udføres for at holde indvendige bygningsdele og –overflader intakte og funktionsduelige. Hertil hører, som udgangspunkt, gulve og indvendige døre.

Den udvendige bygningsvedligeholdelse afholdes af en central pulje, der disponeres af Teknik- og Miljøudvalget efter en vedligeholdelsesplan. Vedligeholdelsen omfatter opgaver der skal udføres for at holde klimaskærmen hel og intakt, herunder udskiftning af vinduer. Udskiftning af gulv og ombygning af scene bør universet afholde som en del af den indvendige vedligeholdelse, som institutionen skal stå for. Udskiftning af vinduer bør indgå som en del af udvendig vedligeholdelse, der administreres under KME.

I 2016 lød overslag på 1,752 mio. kr. Genberegning viser overslag på 1,882 mio. kr.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag		1.882					1.882
I ALT	0	1.882	0	0	0	0	1.882

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 12

PROJEKTNAMN: Visioner for Løjt Børnehus
Løjt Børnehus - udbygning

Funktion: 05.25.14

PROJEKTBEKRIVELSE:

Bestyrelse og ledelse ved Løjt Børnehus fremsender ved brev af 4. september 2016 orientering om institutionens visioner for fremtiden, med fokus på at kunne efterleve de mange forskellige behov og ønsker, der efterspørges.

Som bilag til brevet fra institutionen følger forslag til udvidelse med 2 nye grupperum m.v., i alt 370 m². Institutionen har med bistand fra arkitekt fået udarbejdet projektbeskrivelse med forslag til placering og indretning af grupperummene, samt fået udarbejdet et økonomisk overslag, som viser anlægsudgifter på 6,475 mio. kr. ex. moms.

Med udvidelsen vil børnehuset kunne rumme 30 vuggestuebørn, 70 børnehavebørn i alderen fra 3-4 år, 35 børnehavebørn i alderen fra 5-6 år, samt en lille specialgruppe på 3-4 børn.

Ved brev af 20. april 2017 har børnehaven sendt en opdateret ansøgning, hvor tilbygning er øget fra 370 m² til 406 m². Der søges på den baggrund om 6,96 mio. kr. Ændring er efter det oplyste, drøftet på seneste tilsynsbesøg i marts 2017. Genberegning af projekt viser forventet udgift på 7,98 mio. kr.

I foråret 2019 er der via økonomiudvalget foretaget en gennemgang af periodisering af anlæg, hvor løjt Børnehus er foreslået fremrykket med byggestart i 2019. Byrådet har i mødet 28. august 2019 godkendt at der i forhold til den selvejende institution Løjt Børnehus gives en kommunegaranti, således at institutionen i samarbejde med FDDB selvstændigt kan forestå opførelse af tilbygning i 2019 og 2020, således at ibrugtagning kan ske i efteråret 2020.

Forslaget er ikke en del af dagtilbudsstruktur 2015.

Løjt Børnehus er en selvejende institution under FDDB. Bygningen ejes af den selvejende institution.

Omkostninger	1.000 kr.
Håndværkerudgifter til X antal m ² bebyggelse	7.015
Beskrivelse af løst inventar	-
Tilslutningsudgifter	110
Rådgivning, programmering, udbud m.m til ide- og programoplæg og udførelsesfasen	785
Grund, klargøring, forundersøgelser, nedbrydning af bygninger m.m	70
Afledte udgifter i form af erstatninger, infrastruktur, rekreativt område m.m	-
I ALT	7.980

Der er givet en anlægsbevilling den 28. august 2019 og midlerne er frigivet.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet		2.400	5.580				7.980
Frigives ved budgetvedtagelsen							
Frigives ved enkeltsag							
I ALT	0	2.400	5.580	0	0	0	7.980

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/ udgifter						

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 13

PROJEKTNAMN: Bylderup Skole - renovering

Funktion: 03.22.01

PROJEKTBEKRIVELSE:

Bylderup Skole ønsker at renovere/udbygge skolens gamle bygning fra 1950erne. Den huser i dag indskolings- og mellemtrins afdelingerne, og den er derfor ofte nye forældres første møde med skolen og de omgivelser, deres børn dagligt skal færdes og undervises i fremover. Fløjen er i dag i udmærket stand udvendigt, men indvendigt fremstår den i store træk med de samme materialer, farver, belysningsarmaturer m.m. som da den blev bygget. Toiletterne er placeret i den tilstødende fløj, men for at benytte dem er det dog nødvendigt at gå udenfor først.

Klasselokalerne i fløjen er ikke store, knapt 50 m², og der er ikke umiddelbart grupperum eller andre steder hvor det er muligt at undervise mindre grupper, eller hvor eleverne kan trække sig tilbage, enkeltvis eller i større eller mindre grupper. Gangarealer i fløjen giver heller ikke store muligheder for bevægelse og fysisk udfoldelse indendørs.

Skolen ønsker en tilbygning på ca. 110 m² mod gangarealet og med store åbninger mod dette (hvor der nu er vinduer), hvilket vil give mulighed for at indrette grupperum, læsehuler og faciliteter til bevægelse i undervisningen m.m. Der vil hermed blive meget bedre muligheder for at undervisningen i højere grad kan understøttes af et tidsvarende undervisnings- og læringsmiljø. Gulv-, væg- og loftsoverflader ønskes renoveret i den eksisterende gang sammen med ny belysning og tidssvarende akustisk regulering.

Herudover ønsker Bylderup Skole en ca. 15 m² stor tilbygning ud for indgangen til de udvendige toiletter, hvorved der kan skabes mulighed for at adgangen til disse toiletter kan ske fra det indvendige gangareal direkte.

Det er meget vigtigt for skolen, at de yngste elever har rigtigt gode og indbydende toiletfaciliteter.

KME har til budget 2019-22 revurderet kalkulation på opgaven til 4,789 mio. kr.

Omkostninger	1.000 kr.
Håndværkerudgifter til 125 m ² ny bebyggelse, samt 120 m ² ombygning	3.261
Beskrivelse af løst inventar	-
Tilslutningsudgifter	20
Rådgivning, programmering, udbud m.m til ide- og programoplæg og udførelsesfasen	510
Grund, klargøring, forundersøgelser, nedbrydning af bygninger m.m	18
Afledte udgifter i form af erstatninger, infrastruktur, rekreativt område m.m	980
I ALT	4.789

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Der er ikke behov for nye lokalplaner. Den ønskede tilbygning vil overholde den gældende Lokalplan 3.01.a's bestemmelser, herunder med hensyn til byggeriets omfang og placering, materialer og den for delområdet tilladelige maximale bebyggelsesprocent.

Der vil ikke være behov for eller krav om høring af bestemte parter

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag		3.474	1.315				4.789
I ALT	0	3.474	1.315	0	0	0	4.789

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 14

PROJEKTNAMN: IT og digitalisering i folkeskolen

Funktion: 03.22.01

PROJEKTBEKRIVELSE:

I forbindelse med budgettet for 2018-21 afsatte byrådet en ramme på 21 mio. kr. under overskriften digitalisering. Ud fra denne pulje er der efterfølgende afsat 15,1 mio. kr. til IT og digitalisering på folkeskoleområdet.

I forbindelse med frigivelse af midler fra denne pulje er der søgt midler frigivet til

- Opgradering af netværk (2,6 mio. kr.)
- Indkøb pædagogisk teknologi (0,2 mio. kr.)
- Kompetenceudvikling og kick-off (7,3 mio. kr.)
- Indkøb af udstyr på skoler (5 mio. kr.)

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	6.300	8.800					15.100
I ALT	6.300	8.800	0	0	0	0	15.100

EVT. AFLEDT DRIFT:

Der er ingen afledte driftsudgifter.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 15

PROJEKTAVERN: **Bolderslev SFO og gymnastikbygning – nedrivning samt etablering af tumlesal**

Funktion:

PROJEKTBEKRIVELSE:

Bolderslev Skoles gymnastiksal og SFO-bygning er opført i flere etaper i tiden fra 1920 til midten af 1900-tallet og fremtræder som én bygning, der er fritliggende i forhold til den nyere skolebygning fra 1975. Skolen har i dag et antal elever og et antal kvadratmeter, hvor der er tale om en mindre effektiv udnyttelse af bygningsmassen. Med andre ord vil SFO'en skulle integreres i hovedbygningen. Bolderslev Skole har 46,7 m²/elev og gennemsnittet i Aabenraa Kommune ligger på ca. 26 m²/elev. På grund af skader på væsentlige tagkonstruktionsdele og gennemgribende skimmelsvampsproblemer er SFO'en aktivitet i bygningen flyttet til andre lokaler på Bolderslev Skole.

Bygningen er midlertidigt sikret mod konstruktionssvigt, men tiltagene skal løbende efterses og kan ikke levetidsforlænges yderligere uden væsentlige indgreb i konstruktionen. De årlige udgifter til midlertidig sikring udgør 0,1 mio. kr., som finansieres via Puljen til udvendig bygningsvedligeholdelse.

Gymnastiksal og SFO-bygning nedrives og terrænet retableres til legepladsareal/skolegård uden fast belægning. Endvidere indrettes en tumlesal til de yngste årgange i den eksisterende skolebygning fra 1975 som alternativ til gymnastiksalen.

Forventet anlægsudgift til nedrivning 2,785 mio. kr. og etablering af tumlesal 500 mio. kr. i alt 3,285 mio. kr.

Høring:

En nedrivning og omlægning af arealerne skal planlægges i samarbejde med Bolderslev Skole. Det samme gælder placering og indretning af tumlesal.

ØKONOMISKE DATA:

1.000 kr.	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Nedrivning		2.785					2.785
Tumlesal etablering		500					500
I ALT	0	3.285	0	0	0	0	3.285

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen		3.285					3.285
I ALT	0	3.285	0	0	0	0	3.285

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet drifts udgifter	Bygningsvedligeholdelse	50	100	100	100	

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byggeri og renovering

Note 16

PROJEKTNAMN: Kunstbygning ved Brundlund Slot

Funktion: 03.35.60

PROJEKTBEKRIVELSE:

For at kunne fremvise Museum Sønderjyllands store samling af sønderjyske kunst overfor publikum, samt opbevare og håndtere den på forsvarlig vis, ønsker museet og Aabenraa Kommune i fællesskab at opføre en ny tidssvarende museumsbygning ved Brundlund Slot. Bygningen skal give optimale rammer for kunsten og oplevelsen af den samt indsamling, bevaring, forskning og formidling af kunst fra hele Sønderjylland.

Behovet for en tilbygning er aktuelt, da det efter en målrettet indsats er lykkedes at få deponeret værkerne fra Fonden Franciska Clausens Samlinger på museet.

Nybygningen er påkrævet for også fremadrettet at have faciliteter, der gør det muligt at leve op til museumslovens kapitel 6 § 14 stk. 6, i forhold til den samling, museet nu huser, og for at leve op til den forsknings- og formidlingsindsats, som Fonden Franciska Clausens Samlinger er blevet stillet i udsigt ved deponeringen.

Byrådet har bevilliget 0,500 mio. kr. i 2012 til at medfinansiere en af udgifterne til en arkitektkonkurrence under forudsætning af, at Museum Sønderjylland og private sponsorer hver især ligeledes tilvejebringer 0,500 mio. kr. Summen på 1,500 mio. kr. viste sig ikke at være tilstrækkelig, hvorfor Aabenraa Kommune afsatte yderligere et rådighedsbeløb på 0,500 mio. kr. på investeringsoversigten 2016 samt 0,450 i 2018.

Den planlagte konkurrence vil danne grundlag for fundraising til et byggeri, der i sig selv vil have en attraktionsværdi. Alternativt vil man kunne forhandle med bidragsyderne om at få udarbejdet et mindre prestigefuldt arkitektgrundlag inden for den nuværende finansiering, hvorefter kommunen alene ville skulle finansiere byggeriet i begge tilfælde vurderes kommunen yderligere egenfinansiering at være 50 mio. kr.

Tekst	(1.000 kr.)
Grund og klargøring	600
Tilslutningsudgifter	1.316
Omkostninger rådgivning, programmering, udbud, m.m.	18.425
Håndværkerudgifter	72.157
Løst inventar	3.000
Andre udgifter indenfor grunden	4.500
Andre udgifter udenfor grunden – Teknik og Miljøområdet	350
I ALT	100.348

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Der skal udarbejdes en lokalplan, når arkitektkonkurrencen er afsluttet, og der foreligger et projektforslag for en ny udstillingsbygning, der kan rumme Franciska Clausens Samlinger.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

ØKONOMISKE DATA:

Der er lavet et økonomisk overslag på en 2-faset konkurrence. Den kommunale andel vurderes til at være på i alt 1,450 mio. kr.

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	500						500
Frigives ved enkeltsag	950			20.000		30.000	50.950
I ALT	1.450			20.000		30.000	51.450

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Eftf. år
Forventet driftsbesparelser/udgifter	03.35.60					3.300

På baggrund af de nuværende aftaler med Museum Sønderjylland skal Aabenraa Kommune selv finansiere afledt drift. Afledt drift kan ikke beregnes på nuværende tidspunkt, men forventes at udgøre ca. 3,3 mio. kr. årligt i 2019 niveau.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 17

PROJEKTNAMN: Anlægstilskud til Museum Sønderjylland

Funktion:03.35.60

PROJEKTBEKRIVELSE:

De fire sønderjyske kommuner der indgår i samarbejdet om at drive Museum Sønderjylland, har i oktober 2017 indgået en ny økonomiaftale for 2018-2021 med Museum Sønderjylland.

Udgangspunktet for de kommunale anlægstilskud og fondstilskud i 2020 og fremefter er det kommunale anlægstilskud/fondstilskud i 2017 på i alt 4,654 mio. kr. Beløbet fremskrives efter KL's udmeldte pris- og lønfremskrivninger opgjort inden 1. juli i året forud for budgetåret.

Udgiften fordeles mellem kommunerne efter folketal opgjort i tredje kvartal før tilskudsåret.

Forudsætningerne for de afsatte rådighedsbeløb i investeringsoversigten

KL marts 2019	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Løn og priser i alt	2,4	2,4	2,4

Årstal	3. kvartal 2018	Indb. Aabenraa	Grundbeløb	P/L	Brutto	Netto
2019	227.853	59.172	4.725	2,4	1.256	1.043
2020	227.853	59.172	4.838	2,4	1.287	1.068
2021	227.853	59.172	4.954	2,4	1.317	1.093

For aftalens to sidste år – 2020 og 2021 - er der afsat et rådighedsbeløb på 1,068 mio. kr. i 2020 og 1.093 mio. kr. i 2021.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen	1.043	1.068	1.093				

EVT. AFLEDT DRIFT:

Der er ingen afledte driftsudgifter.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 18

PROJEKTNAMN: Visions- og handleplan for Frøslevlejren

Funktion: 03.35.64

PROJEKTBEKRIVELSE:

D.s.i. Frøslevlejren har udarbejdet et forslag til en Visions- og handleplan for Frøslevlejren og anmoder Aabenraa Kommune om økonomisk opbakning til realisering af projektet.

Frøslevlejren er et vigtigt kulturhistorisk mindesmærke og kommunens største turistattraktion med ca. 50.000 gæster årligt.

I dag huser Frøslevlejren Nationalmuseets udstilling om selve fangelejren Frøslevlejren. Derudover er der en række udstillinger om bl.a. det danske bidrag til FN's fredsbevarende arbejde, hjemmeværnet, det civile beredskabs historie, Amnesty International samt en veteranstøtteordning for tidligere udsendte soldater. Endvidere er der placeret en efterskole i lejren.

Frøslevlejren står over for en række udfordringer bl.a. i forhold til at udleje ledige barakker og en omfattende energirenovering, hvis der skal bevares en fornuftig drift af den eksisterende lejr.

Det er helt afgørende for Frøslevlejrens fremtidige udvikling, at Aabenraa Kommune kommer til at indgå som en stærk partner. Alternativt er der risiko for, at Frøslevlejren på længere sigt ikke kan eksistere i forhold til de nuværende vilkår. Konsekvensen kan blive endnu færre lejere og dermed flere tomme barakker med fare for, at de må nedrives.

Strategien er at inddrage flere fonde i projektet. For at stå stærkt i forhold til at skabe interesse for projektet vil det være et stærkt signal at sende til fondene, at Aabenraa Kommune støtter projektet økonomisk, eksempelvis med finansiering af energirenoveringen i forhold til anlægsøkonomi samt bidrag til driften af udviklingsorganisationen.

Den eksakte økonomi med hensyn til energirenovering og drift af udviklingsorganisation vil først kunne estimeres, når fondsansøgningerne er behandlet og der efterfølgende er udarbejdet et konkret detailprojekt.

Udviklingsorganisation

Arbejdet med at styrke formidlingen og hele oplevelsen ved besøget i Frøslevlejren intensiveres via et tættere samarbejde i en udviklingsorganisation.

Udviklingsorganisationen skal styrke samarbejdet omkring fordelingen af det fælles ansvar for lejrens udvikling. De enkelte aktører skal kunne se det fælles potentiale og deres egen rolle heri. Via en udvikling af den fælles organisering omkring opgaverne, kan der drages nytte af synergieffekterne via formidling, drift og udvikling, både i hverdagen og strategisk fremadrettet mod nye samarbejder.

Det er vigtigt for projektets fremdrift, at der ansættes en udviklingskoordinator.

Der er udarbejdet et notat vedrørende etablering af en udviklingsorganisation, som indgår i fondsansøgningen.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	1.000						1.000
Frigives ved enkelsag			10.000			30.000	40.000
I ALT	1.000		10.000			30.000	41.000

EVT. AFLEDT DRIFT:

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	Tidl. år	2019	2020	2021	2022	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	03.35.60						

Afledt drift kan ikke beregnes på nuværende tidspunkt

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Puljer, rammebeløb, øvrige

Note 19

PROJEKTNAVN: Halpulje, Større vedligeholdsgaver

Funktion: 03.22.18

PROJEKTBEKRIVELSE:

Formålet med puljen er at opretholde kvaliteten af de kommunale og selvejende idrætshaller i kommunen til gavn for skolerne, foreninger og øvrige lokale brugere. Kommunen kan dermed understøtte at faciliteterne lever op til forventningerne hos borgere og bosætter.

Såvel kommunale som selvejende institutioner kan søge tilskud fra puljen.

Ved tilskud til selvejende institutioner på over 0,1 mio. kr. registreres tilskuddet i henhold til vedtaget procedure for sikring af kommunens værdier.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag			1.000				1.000
I ALT			1.000				1.000

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Puljer, rammebeløb, øvrige

Note 20

PROJEKTNAVN: Halpulje, mindre opgaver

Funktion: 03.22.18

PROJEKTBEKRIVELSE:

Formålet med puljen er at opretholde kvaliteten af de kommunale og selvejende idrætshaller i kommunen til gavn for skolerne, foreninger og øvrige lokale brugere. Kommunen kan dermed understøtte at faciliteterne lever op til forventningerne hos borgere og bosætter.

Såvel kommunale som selvejende institutioner kan søge tilskud fra puljen.

Ved tilskud til selvejende institutioner på over 0,1 mio. kr. registreres tilskuddet i henhold til vedtaget procedure for sikring af kommunens værdier.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen		1.000					1.000
Frigives ved enkeltsag			1.000				1.000
I ALT		1.000	1.000				2.000

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Puljer, rammebeløb, øvrige

Note 21

PROJEKTAVN: Ekstra vedligehold svømmehaller/friluftsbade

Funktion: 03.22.18

PROJEKTBEKRIVELSE:

Kultur- og Fritidsudvalget søgte en anlægsbevilling på 0,150 mio. kr. til udarbejdelse af en analyse, som skulle danne beslutningsgrundlag for, hvordan friluftsbadene renoveres optimalt i forhold til gældende regler, miljøkrav, standard, afledt drift samt anlæggenes relevans i forhold til idræts-, bevægelses- og rekreative vaner – også set i forhold til adgangen til andre svømmehaller.

Der er fokus på de to friluftsbade i henholdsvis Bylderup og Ravsted.

Der blev afholdt opstartsmøde i begyndelsen af maj måned 2019, med kommunens rådgiver, hvor konceptet blev drøftet, rådgivers input til hvad der skal indgå i analysen samt kvalificering af materiale.

Der er i 2019 frigivet 0,150 mio. kr. til en analyse samt 0,486 mio. kr. til Ravsted friluftsbad

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	636						636
Frigives ved enkeltsag	264		1.100				1.364
I ALT	900		1.100				2.000

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 22

PROJEKTNAVN: Multibane Hjordkær

Funktion: 03.22.18

PROJEKTBEKRIVELSE:

Der afsættes 1 mio. kr. i 2020 til at understøtte etablering af en multibane i Hjordkær. Der er tale om medfinansiering og anerkendelse af den frivillige indsats, men realiseringen af projektet medfører fondsstøtte. Såfremt det ikke kan sandsynliggøres inden udgangen af 2020 at projektet gennemføres, falder de afsatte midler tilbage til fornyet prioritering.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen		1.000					1.000
I ALT	0	1.000	0	0	0	0	1.000

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 23

PROJEKTNAMN: Bylderup friluftsbad

Funktion: 03.22.18

PROJEKTBEKRIVELSE:

Der er reserveret 1,5 mio. kr. til renovering af Bylderup friluftsbad. Det er tale om medfinansiering idet en forudsætning for projektets tilblivelse er at Bylderup friluftsbad selv rejser en væsentlig del af finansieringen.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag				1.500			1.500
I ALT	0	0	0	1.500	0	0	1.500

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 24

PROJEKTNAMN: Udskiftning af svømmehalsbygning ved Arena Aabenraa

Funktion: 03.22.18

PROJEKTBEKRIVELSE:

Svømmehallen ved Arena Aabenraa er i kritisk forfatning. På baggrund af undersøgelser af svømmehallens konstruktioner og installationer er flere bærende konstruktionsdele blevet midlertidige understøttet og forstærket indtil de kan udskiftes. Det er ikke muligt at reparere betonkonstruktionen, og skadesudviklingen på disse dele er kritisk.

Konstruktionerne tilses løbende af rådgivere, så skadesudvikling, sikkerhed og restlevetid er overvåget. Understøtning og forstærkning har indtil videre estimeret holdbarhed til **juni 2020**. Udgifterne til undersøgelser og udbedringer udgør ved årets udgang omkring 1 mio. kr.

Kultur og Fritidsudvalget er informeret om svømmehalsbygningens tilstand og midlertidige sikringstiltag og forelagt information om omfanget af en renovering. På baggrund af en teknisk gennemgang og tilstandsvurdering på bygningens klimaskærm, installationer og bassinkonstruktion er der estimeret renoveringsomkostninger svarende til 38 mio. kr. inden for 10 år. Heraf ligger et renoveringsomfang på omkring 20 mio. kr. inden for 0-1 år og yderligere 15 mio. inden for 1-5 år og 3 mio. kr. inden for 5- 10 år. Den sidste del vedrører svømmebadsteknik vandbehandlingsanlæg.

Der er på baggrund af prisniveau på andre kommuners svømmehalsbyggerier estimeret, at en svømmehal i størrelsesmæssigt sammenligneligt omfang og inventarniveau koster omkring 50 mio. kr. inkl. nedrivning.

Det tager omkring 3 år at planlægge, projektere, udbyde og bygge en ny svømmehal.

Der er estimeret omkostninger på 1 mio. kr. til ekstraordinær udgift for "levetidsforlængende tiltag" i 18 mdr. fra 1. januar 2020 til 31. juni 2021. Dette forudsætter, at understøtning og forstærkning kan holde perioden ud. Holder forudsætningen ikke, så må svømmehallen lukkes for brug.

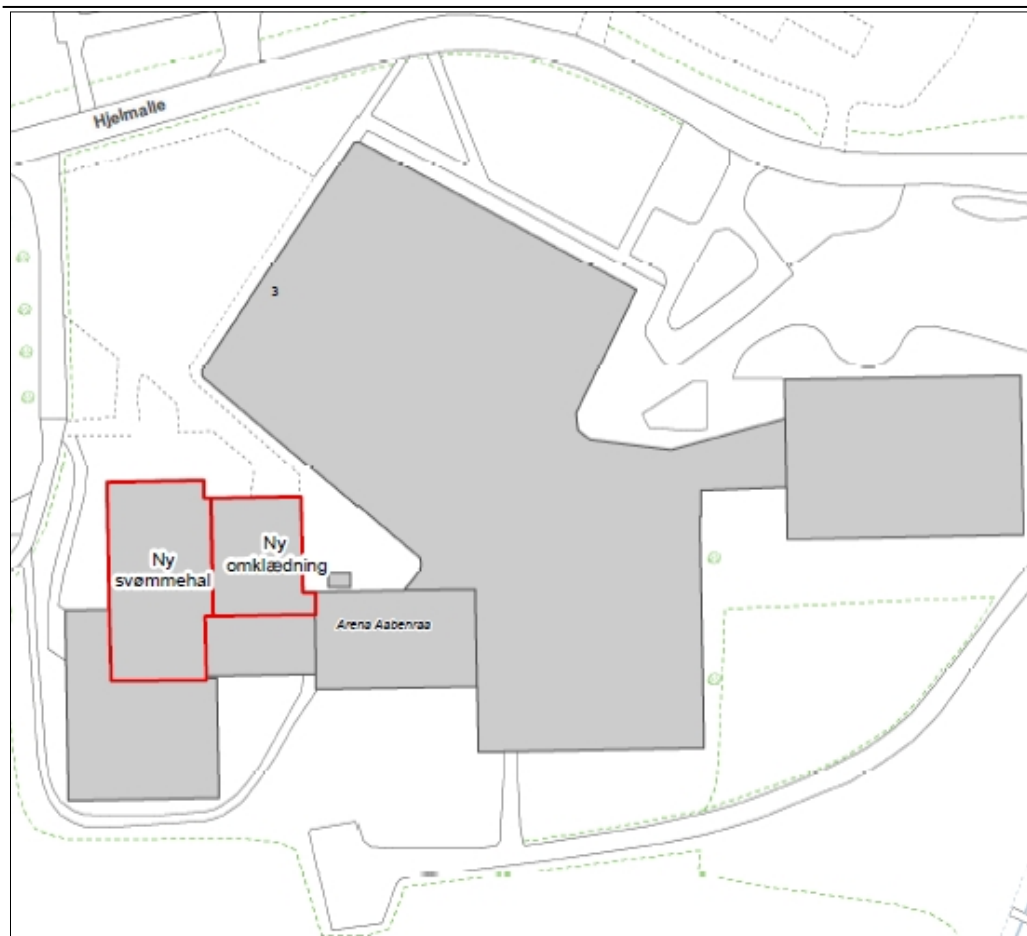
Selve byggeperioden forventes herefter at vare omkring 18 mdr. Nedrivning udgør heraf 6 mdr. I denne periode er svømmehallen ikke tilgængelig for brugere.

Arena Aabenraa har vurderet, at der vil være et driftstab i lukkeperioden, hvis størrelse vil være afhængig af lukningens varighed. I lukkeperioden vil der være brug for flytning af aktiviteter til andre af kommunens svømmehaller.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Under forudsætning af, at en ny svømmehal opføres på nuværende placering er de planmæssige forhold på plads.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Høring:

Arena Aabenraa og foreninger i tilknytning bliver berørt af projektet. Projektet har offentlighedens interesse og særligt naboer kan have høringsret.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen							
Frigives ved enkeltsag		666	666	20.000	30.000		51.332
I ALT	0	0	0	0	0	0	51.332

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

De afledte driftsbesparelser/udgifter hos Arena Aabenraa kan beregnes og forelægges via enkeltsag, når information om lukkeperiode mv. er endeligt klarlagt.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 25

PROJEKTNAMN: Ombygning Aabenraa musikskole

Funktion: 03.35.63

PROJEKTBEKRIVELSE:

Aabenraa Musikskole har siden 1992 haft til huse i Nygadeskolens ene fløj, Nygade 21. I 2001 planlagde man en væsentlig ombygning af huset til musikskolebygning. Heraf gennemførtes 1. etape i 2001-03. Senest er en ombygning af øverste etage samt en del af 1. sal blevet gennemført i perioden 2013-18, og der henstår nu to etaper for at hele bygningen er gjort egnet til musikskolebrug.

Musikskolen har i det forløbne skoleår lånt et ekstra lokale i den gamle 10. klasses bygning, ligesom der lejlighedsvis har kunnet bruge underste gymnastiksal til undervisning og arrangementer. Denne mulighed falder nu bort.

I forhold til det ekstra undervisningslokale, mangler der derfor konkret et lokale til slagtdøjsundervisning i Nygadeområdet til næste skoleår. Ombygningen i kælderens vil kunne skabe et ekstra undervisningslokale (til erstatning for lokalet i skolevejsbygningen).

Der er ugens fire første dage en belægning på musikskolens lokaler på over 100 %, idet der dagligt er elever som "venter" på at låne et lokale til øvning. Dette pres vil to øvelokaler i kælderen løse.

Desuden vil ombygningen give et længe ønsket opholdslokale til ventende elever. Sidstnævnte har været omtalt i musikskolens strategier og virksomhedsplaner gennem de seneste 8 år.

Der gøres opmærksom på, at der i den sydlige ende af kælderen, som ønskes ombygget, er væsentlige fugtproblemer, som skal løses, inden man laver "rum i rummet". Dels trænger der tilsyneladende grundvand ind til soklen, dette kan løses ved dræning af ydervægge. Arbejdet kan udføres indenfor puljen til bygningsvedligeholdelse i 2020.

Etape 1: Ombygning af den sydlige ende af kælderetage (tidligere fysiklokale for 10. Aabenraa) til musikskolebrug, med et stort slagtdøjslokale, to mindre øvelokaler, hvor elever kan øve på egen hånd, samt et længe ønsket opholdslokale til elever. Endvidere nødudgang (sydligst mod Nygade) med dørbredde 210 og forsynet med udvendig rampe i stedet for trappe af hensyn til instrumenttransport. Rampen/trappen vendes om af hensyn til trafikken ind til gården. Gulvet i de to lokaler er etableret med klinker og med såkaldte åndbare fuger, som skal modvirke dannelse af skimmelsvamp ved fugt nedefra. Der er efter sigende er gulvene uden en egentlig isolering nedefra. Opgravning af gulve er medtaget i den anslåede pris.

Etape 2: færdiggørelse af gangareal på 1. sal (loft, belysning og indgangsparti) samt 4 toiletter som stadig står i samme stand, som da de senest blev renoveret – formodentlig i 1960'erne eller 70'erne.

Etaperner er i prioriteret rækkefølge, da musikskolens behov først og fremmest er at få flere undervisningslokaler.

Omkostninger	KR
Ide og program	150
Etape 1	1.149
Etape 2	370
I ALT	1.669

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag		1.450					1.450
I ALT	0	1.450	0	0	0	0	1.450

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Mindre renoveringer

Note 26

PROJEKTNAMN: Kvalitet med ny teknologi og digitale borgerløsninger

Funktion:

PROJEKTBEKRIVELSE:

Social og Sundhedsudvalget har på temamøde den 17. maj 2017 besluttet at udarbejde forslag til finansiering af arbejdet med ny teknologi og digitale borgerløsninger. Det er begrundet i den accelererende udvikling og den betydning, ny teknologi får i de kommende års velfærds løsninger. Satsning på ny teknologi er også Social og Sundhedsudvalgets bidrag til kommunens vækststrategi, styrkeprofiler og fokus på "Det gode liv" beskrevet i den godkendte strategi fordi "Vi vil mere med velfærdsteknologi".

I det følgende beskrives et økonomisk råderum, der sikrer fortsat aktivitet og fremdrift indenfor anvendelse af ny teknologi og kvalitet i opgaveløsningen, som bevillingsmæssigt kan håndteres ved en anlægsbevilling, der indholdsmæssigt beskrives med en samlet pakke nedenfor.

Anlægsbevillingen skal anvendes til:

- a) LivingTech Aabenraa der løfter på vækststrategien, samarbejdet med virksomhederne og afprøver nye teknologier og digitale løsninger.
- b) Fremtidssikring af Social og Sundhedsudvalgets forskellige boformer herunder eksisterende og nye plejeboliger med velfærdsteknologi og digitale løsninger.
- c) Forudsætningskabende aktiviteter herunder fortsat kompetenceudvikling i forhold til kvalitet, ny teknologi og digitale løsninger.
- d) Investering i telemedicinsk hjemmemonitorering til KOL-borgere beskrevet som mål i den nye fælleskommunale digitaliseringsstrategi "Lokal og Digital" indsats 2.4 og indskrevet som mål i aftale mellem KL og Regeringen om kommunernes økonomi for 2018.

a) LivingTech Aabenraa løfter på vækststrategien og afprøver nye løsninger, som forudsætning for implementering af ny teknologi i driften. Formålet med investering i LivingTech Aabenraa er at sikre, at Aabenraa Kommune er på forkant med den teknologiske udvikling og udviklingen i kerneopgaven og udfordringsbilledet ved at have de rette nye løsninger klar og kvalificeret til implementering. Social- og Sundhedsudvalget orienteres løbende om ny samarbejder, nye teknologiske afprøvninger og synliggørelse af området. Arbejdet vil i 2017 og 2018 omfatte nye digitale løsninger omkring borgerens hjem og digital samspil med kommunens medarbejdere. Der vil bl.a. indgå afprøvning af intelligente biler, udvidet teknologisamarbejde med lokale virksomheder, afprøvning af virtual reality, interaktion gennem robotter, sanseteknologi (døgnrytmelys, interaktive aktiviteter m.m.) på plejehjem og botilbud som optakt til fremtidssikring, nye træningsløsninger, kvalificering af virtuel bostøtte og hjemmepleje forud for implementering samt afprøvning af sensorteknologi. I perioden vil der blive arbejdet med en gennemgribende tilgang til ny teknologi og digitalisering af alle områder, hvor teknologi integreres som en naturlig del af hverdagen for borgere og medarbejdere.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

b) Opgradering af plejehjem og bosteder med ny teknologi skal sikre, at Aabenraa Kommune fremadrettet kan tilbyde botilbud, der er tidssvarende, udnytter mulighederne i ny teknologi og imødekommer forventninger til indretning hos beboere og pårørende. Ny teknologi vil indgå som en integreret del af dagligdagen, og bidrage til at skabe kvalitet og trivsel for borgere på plejehjem og bosteder. Det vil omfatte sanseteknologier, der skaber ro og tryghed, døgnrytmelys, virtuelle og interaktive løsninger, der understøtter sociale relationer, aktivitet og sundhed samt sensorteknologi.

c) Den digitale omstilling i opgaveløsningen, der skal bidrage til at imødegå et stigende udgiftspres, kræver kompetenceudvikling af medarbejdere til "Kvalitet med ny teknologi". Det er en forudsætning for succesfuld implementering af de teknologiske løsninger, der skal til, at medarbejderne har de rette kompetencer, til at se de ny løsninger ind og integrere dem i opgaveløsningen.

d) Med afsæt i national handleplan for udbredelse af telemedicin til borgere med KOL etableres en telemedicinsk løsning med borgerens eget hjem som omdrejningspunkt. Det vurderes nærmere, om der heri bl.a. kan indgå et callcenter, der optimerer samarbejdet med borgere, på tværs af kommunens udførerenheder og tværsektorielt. I økonomiaftalen for 2018 betegnes udbredelse af telemedicin til borgere med KOL som væsentligt for styrkelsen af det nære og sammenhængende sundhedsvæsen, og der skal i 2019 udbredes en fælles løsning, der også skal kunne anvendes til andre patientgrupper.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Anlægsfase	Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Kvalitet med ny teknologi og digitale borgerløsninger i alt:	Frigives ved enkeltsag	3.750	3.800					8.550
a) LivingTech Aabenraa	Frigives ved enkeltsag		1.000					2.000
b) Fremtidssikring af boformer med ny teknologi	Frigives ved enkeltsag	2.150	2.200					4.350
c) Digitale omstilling i opgaveløsningen	Frigives ved enkeltsag	900	600					1.500
d) Investering i telemedicinsk hjemmemonitorering		700						700

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og større renovering

Note 27

PROJEKTNAVN: Sundheds- og lægehus

Funktion:

PROJEKTBEKRIVELSE:

Der afsættes 30,0 mio. kr. i perioden 2020-2022 til etablering af et sundheds- og lægehus i den nordlige ende af gågaden i Aabenraa. Midlerne skal ses i relation til det tilsagn om medfinansiering på 6,0 mio. kr. fra staten som Aabenraa Kommune har modtaget efter en konkret ansøgning.

Der vil efterfølgende blive udarbejdet forslag til konkret anlægsprojekt.

ØKONOMISKE DATA:

(Aabenraa Kommunes andel)

(1.000 kr.)

Anlægsfase	Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
	Frigives ved enkeltsag		3.000	12.000	15.000			30.000

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byggeri og større renovering

Note 28

PROJEKTAVN: Plejehjem Grønningen (24 boliger)

Funktion: 0.25.19 og 5.30.27

PROJEKTBEKRIVELSE:

Forudsætningen for byggeriet af et nyt plejehjem ved Grønningen, er at Aabenraa Kommune vil stå som bygherre på servicearealet og et boligselskab skal stå for boligerne.

I 2012 blev der afsat 25,0 mio. kr. anlægsmidler til at udbygge Grønningen med 11 pladser, fra 25 til i alt 36 pladser, for at sikre størst mulig økonomisk bæredygtighed. Bygningens stand og indretning har fortsat en sådan karakter, at den ikke kan renoveres til et tidssvarerende niveau med 2 rumsboliger. Plejehjemmet er i dag reduceret til 20 pladser og en sygeplejeklinik.

Der etableres et Ny Grønningen plejehjem med 24 boliger, idet nuværende Grønningen Plejehjem nedrives.

Udviklingen i efterspørgslen efter plejeboliger i Tinglev har vist, at det tidligere forventede behov på 36 pladser skal nedjusteres til det nuværende niveau omkring 20 pladser.

Derfor foreslår Social og Sundhed, at placeringen af Ny Grønningen skal vurderes i den videre proces. Kapacitetsudvidelsen fra 20 til 24 opstår som følge af, at der i den gældende plejeboligstrategi arbejdes med plejehjemsmoduler af minimum 12 pladser, af hensyn til at sikre en effektiv drift og sikre en fremtidssikring af plejeboligmassen i Tinglev.

Ved nedrivningen af eller fraflytning fra Grønningen skal restgælden i Grønningen indfries. Restgælden var i 2017 ca. 9,0 mio. kr. Udgiften til nedbrydning og klargøring af grunden indgår i de økonomiske beregninger.

Det er ønsket, at den nye bygning på en centralt placerede grund i Tinglev, skal være en integreret del af byen, både i form og funktion. Ved at bygge et åbent og imødekommende tidssvarende plejehjem etableres et nyt plejehjem, hvis bærende idé er en aktiv anvendelse af de fysiske rammer i forhold til involveringen af lokalsamfundet. Målet er at engagere frivillige, i og omkring plejehjemmet, med henblik på at skabe liv og aktivitet i beboernes nærmiljø og i samspil med byens øvrige aktiviteter. Erfaringerne fra Holland viser, at det er muligt at gøre frivillige til en fast og værditilførende del af et plejehjem. I anlægsprojektet er der derfor afsat 350 m², til ekstra lokaler, der vil kunne stilles til rådighed, til at understøtte fællesskabelse mellem beboere, pårørende og lokalsamfundet.

Ny Grønningen opføres i overensstemmelse med seneste viden om demensbyggeri, da denne målgruppe fylder mere og på sigt forventes, at udgøre den primære målgruppe for beboere på plejehjem. Yderligere oplever plejehjemmene i dag udfordringer med bariatriske borgere (kraftigt overvægtige), der grundet deres fysiske størrelse stiller andre krav til størrelse og indretning af beboelsesrummene. Derfor foreslås det, at nybyggeriet udstyres med fire bariatriske pladser. De større boliger forventes indrettet, så de også vil kunne anvendes som ægtepar boliger.

I efteråret 2017 nedsættes der en styregruppe, med henblik på afklaring af den konkrete placering af et Ny Grønningen i Tinglev og en inddragelsesproces med lokalområdet og fremtidens brugere om udviklingen af et aktivt omdrejningspunkt i Tinglev.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

FORDELING AF DE SAMLEDE UDGIFTER:

De samlede udgifter fordeler sig jf. nedenstående skema, på hhv. boliger og på serviceareal. Udgifterne er beregnet af Ejendomme.

Fordeling (i 1.000 kr.)	Boliger	Serviceareal	I alt
Beboer/kommune- fordeling	74,0%	26,0%	100%
Projektudgifter i alt (i 1.000 kr.)	Beboer	Kommune	I alt
Grund og klargøring	3.527	1.239	4.766
Tilslutningsudgifter	589	207	796
Rådgivning, programmering, udbud m.v.	6.071	2.132	8.203
Håndværkerudgifter (boliger og serviceareal)	32.925	4.502	37.427
Håndværkerudgift ekstra 350 m ²	4.144	1.456	5.600
Håndværkerudgifter modtagekøkken	-	1.000	1.000
Håndværkerudgifter garage	-	200	200
Løst inventar (plejesenge, loftslifte .m.v.)	-	930	930
Løst inventar til ekstra 350 m ²	-	500	500
Byggeudgifter i alt	47.256	12.165	59.421
Grundkapital 10%		5.907	5.907
Indfrielse af lån (gl. Grønningen)		9.000	9.000
Udgifter i alt excl. Moms	47.256	27.072	74.328
Udgifter i alt incl. Moms	59.070	27.072	86.142
Finansiering (i 1.000 kr.)	Beboer	Kommune	I alt
Grundkapital fra kommunen 10%	-5.907		-5.907
Beboerindskud 2%	-1.181		-1.181
Optagelse af lån 88%	-51.982		-51.982
Servicearealtilskud		-960	-960
Finansiering i alt	-59.070	-960	-60.030
Nettoudgift i alt ved nyt plejehjem	-	26.112	26.112

Udgiften til boligdelen er incl. moms og udgiften til servicearealet er excl. moms.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

ØKONOMISKE DATA:

Budgettet for Grønningen, er forudsat Aabenraa Kommune, som bygherre på servicearealet og ekstraarealet og et boligselskab, som bygherre på boligdelen.

(1.000 kr.)

Serviceareal

Anlægsfase	Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Rådgivning, forundersøgelser, arealforhold, planlægning, idé- og program	Frigives ved budgetvedtagelsen	4.680						4.680
Program, udbud, bygherreleverancer, infrastruktur, udførelse og afslutning	Frigives ved enkeltsag	2.500		3.600				6.100
Løst inventar	Frigives ved enkeltsag		892 500					1.392
Indfrielse af restgæld	Frigives ved enkeltsag	6.500	2.500					9.000
Grundkapital	Frigives ved budgetvedtagelsen	5.900						5.900
Serviceareal tilskud	Frigives ved budgetvedtagelsen		-960					-960

Alle tal er ex. moms

Driftsudgifter er indeholdt i det nuværende budget for Grønningen.

Et eventuelt nybyggeri på den eksisterende matrikel kræver genhusning af de beboere, der måtte bo på plejehjemmet på det tidspunkt Grønningen lukkes. Genhusningsomkostningerne indgår ikke som en del af anlægsprojektet.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og større renovering

Note 29

PROJEKTNAVN: Ældre- og Handicapområdet, boligstrategi

Funktion:

PROJEKTBESKRIVELSE:

Udviklingen på ældre- og handicapområdet medfører et behov for flere boliger. En netop udarbejdet boligstrategi bekræfter dette forhold. Der afsættes i alt 5,0 mio. kr. til for-projektering og opstart i erkendelse af, at kapacitetsudvidelsen bliver et prioriteringstema på de kommende års anlægsprojekter.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Anlægsfase	Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
For-projektering	Frigives ved enkeltsag			4.420	580			5.000

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 30

PROJEKTAVN: Brandsikring af plejeboliger, boenheder mv.

Funktion: Ældreboliger

PROJEKTBEKRIVELSE:

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen iværksatte i oktober 2018 en større undersøgelse hos alle landets kommuner af brandsikkerheden på plejehjem, boenheder mv. Baggrunden var en dødsbrand på et plejecenter i Allingåbro i august 2018. På baggrund af undersøgelsen bad styrelsen kommunerne om i april 2019 at redegøre for, hvornår man vil tage initiativ til at sikre, at plejeboliger, boenheder mv. lever op til den krævede brandsikkerhedsmæssige standard.

Undersøgelsens resultat var, at der på 3 lokaliteter var ulovlige forhold som fordrede øjeblikkelig handling, samt at der på 13 andre lokaliteter er fundet bestående lovlige forhold (gældende ved opførelsen/seneste ombygning), men som i dag vurderes uhensigtsmæssige og som ikke 100 % lever op til nuværende bestemmelser i Bygningsreglementet. Byggemyndigheden kan ikke stille krav om udbedring af alle forhold – men understreger at dette klart anbefales jf. BA 18.

Aabenraa Kommunes besvarelse blev forlagt direktionen den 11. april 2019 og efterfølgende blev en orienteringssag forelagt social- og sundhedsudvalget i maj 2019.

Direktionen besluttede, at der blev udarbejdet en akut-handleplan for de 3 lokaliteter med ulovlige forhold, og at vedligeholdelsespuljen skulle finansiere udgiften.

Der ønskes en generel stillingtagen til, om udgifterne – såvel de lovmæssigt nødvendige som de anbefalede – skal søges finansieret over boligdelen (huslejen for brugerne og borgerne) eller på anden vis.

Udredning og udbedring af akutte forhold:

De tre lokaliteter med akutte (ulovlige) forhold er:

- Bostedet Møllemærsk (kommunalt ejet)
- Plejecenter Grønningen (kommunalt ejet)
- Mejerihaven ejet af boligselskab.

Her er status at opgaverne er iværksat på Møllemærsk og Grønningen og løst på Mejerihaven. Afhængig af valg af den endelige løsning vil omkostningerne beløbe sig til ca. 5.300.000 kr. på Møllemærsk og ca. 350.000 kr. på Grønningen. Det er endnu ukendt hvilke krav byggemyndigheden vil stille i forbindelse med ændringerne.

Estimatet for udbedring på Møllemærsk på ca. 5.300.000 kr. er baseret på billigste mulige alternativ.

Heraf udgør håndværker udgift 3.909.000, uforudsete udgifter 586.530 kr., administration, rådgiverhonorar og forsikring mm. 781.800 kr. I alt 5.277.000 kr.

Udbedringen af de akutte forhold på Mejerihaven er gennemført og udgiften er afholdt af boligselskabet.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Udredning af behov for foranstaltninger på de øvrige 13 lokaliteter:

Der er indhentet pris på opgaven som samlet udgør ca. 450.000 kr. Direktionen besluttede på mødet den 11. april 2019, at finansieringen skulle indgå i boligstartegien. Tilbuddet omfatter:

1) Bygningsgennemgang i forhold til allerede konstaterede mangler og evt. opgradering til BR 18. Bygningsgennemgang med en efterfølgende kort rapport over status for bygningerne i forhold til opfyldelse af brandkravene i gældende bygningsreglement (BR18), samt forslag til evt. udbedring af tidligere konstaterede mangler. Rådgiveren udarbejder også brandplaner. Overslagprisen for dette er ca. 350.000 kr. for 13 ejendomme.

2) Udarbejdning af komplet brandstrategi.

Udarbejdelse af en komplet brandstrategi vil være en fordel i fremtiden, da den er forholdsvis billig at få udført når rådgiveren er opdateret via ovenstående og en komplet brandstrategi vil være et brugbart værktøj til fremtiden. Overslags prisen for en brandstrategi er ca. 100.000 kr. for 13 ejendomme.

Udbedring af uhensigtsmæssige forhold efter gennemgang af 13 lokaliteter.

Hvis det ønskes at brandsikkerheden indrettes således, at den lever op til den nutidige standard, vil dette afstedkomme yderligere omkostninger. Det er uvist hvad disse omkostninger vil beløbe sig til, men erfaringer fra tilpasning i forbindelse med ombygning på Enggården kan indikere en samlet omkostning på i alt 1,5 – 2,5 mil. kr. dette er dog kun et skøn, og et betydeligt bedre estimat vil forelægge efter udredningen jf. ovenfor. De 13 lokaliteter er fordelt med 11 indenfor Social og Sundheds driftsområde og 2 indenfor Børn og Skoles driftsområde (Posekær og Lille Kolstrup)

Udbedringsforslagene kan med fordel indarbejdes i en kommende plan for renovering, ombygning eller andet på de pågældende lokaliteter, så brandforholdene – når tid er – kan ændres til det bedre. Derved kan omkostningerne også spredes over en årrække.

Udbedringsforslagene kan endvidere prioriteres efter forhold som borgernes grad af selvhjulpethed, døgndækning etc.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Der er behov for en dispensation i forhold til lokalplan eller en ny lokalplan.

ØKONOMISKE DATA:

1.000 kr.	Tidl. År	2020	2021	2022	2023	Eftf. År	I alt
Udredning 13 lokaliteter		450					450
Estimat Møllemærsk		4.000	1.277				5.277
Forventede udgifter efter gennemgang af 13 lokaliteter			2.000				2.000
Anlægsudgifter ialt	0	4.450	3.277	0	0	0	7.727
Låneoptagelse ældrebolig lån*		-2.900	-3.277				-6.177
Netto udgift kassen		1.550	0				1.550

*forudsæt finansieret ved optagelse som ældreboliglån, der finansieres over beboernes husleje.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Frigivelse	Tidl. År	2020	2021	2022	2023	Eftf. År	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen		4.450	3.277				7.727
Frigives ved enkeltsag							0

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 31

PROJEKTAVN: Hjælpe-middeldepot (Rødekro skole)

Funktion: 05.38.41

PROJEKTBEKRIVELSE:

Med henblik på permanent etablering af hjælpe-middeldepot afsættes 5 mio. kr. i henholdsvis 2022 og 2023 eventuelt ved anden anvendelse af den tidligere Rødekro skole. Der henvises til, at der i den sammenhæng er afsat 0,5 mio. kr. på driften til forundersøgelse og konklusion heraf.

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag				5.000	5.000		10.000
I ALT	0	0	0	0	0	0	0

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 32

PROJEKTNAMN: Pulje afvandingsprojekter og sandfang i vandløb

Funktion: 00.48.71

PROJEKTBEKRIVELSE:

Der er i 2019 afsat 0,5 mio. kr. til nogle konkrete afvandingsprojekter. Ligeledes er der afsat 0,25 mio. kr. i 2019 og 0,25 mio. kr. i 2020 til etablering af sandfang i vandløb.

Anlægsfase	1.000 kr.
<i>Idé og Program</i>	
<i>Projektering og udførelse</i>	1.000
I ALT	1.000

ØKONOMISKE DATA:

1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	750						750
Frigives ved enkeltsag		250					250
I ALT	750	250					1.000

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 33

PROJEKTNAMN: Ny sluse og pumpestation ved Mølleåens udløb kombineret med en midlertidig mobil pumpeløsning

Funktion: 00.48.70

PROJEKTBEKRIVELSE:

Etablering af en sluse-/pumpeløsning er det højst prioriterede tiltag i den fremtidige klimasikring af Aabenraa midtby. Slusen vil forhindre, at vand fra fjorden får vandet i Mølleåen til at stige ved højvande med oversvømmelser langs Mølleåen til følge. Ved højvande på mere end nogle timers varighed eller ved et samtidigt kraftigt regnvejr er det nødvendigt, at vand fra Mølleåen pumpes ud i fjorden, da vandet ellers støver op i Mølleåen og oversvømmer lave arealer langs åen. Foreløbige beregninger viser, at der er behov for en pumpekapacitet på ca. 7.500 l/sek.

Ved seneste højvande primo januar 2017 lykkedes det at lukke sluseportene og vha. en midlertidig opsat pumpe at forhindre ødelæggende oversvømmelser langs Mølleåen.

Projektet skal samtænkes og koordineres med Strandpromenadens etape 3, hvor dette ligger i forbindelse med Mølleåens udløb samt andre projekter i området.

I Vejle og Århus er der lavet lignende projekter. Ud fra erfaringer fra Vejle skønnes, at anlægget i udløbet af Mølleåen vil koste omkring 25 mio. kr. Der foreslås desuden afsat 500.000 kr. til udarbejdelse af et forprojekt snarest muligt.

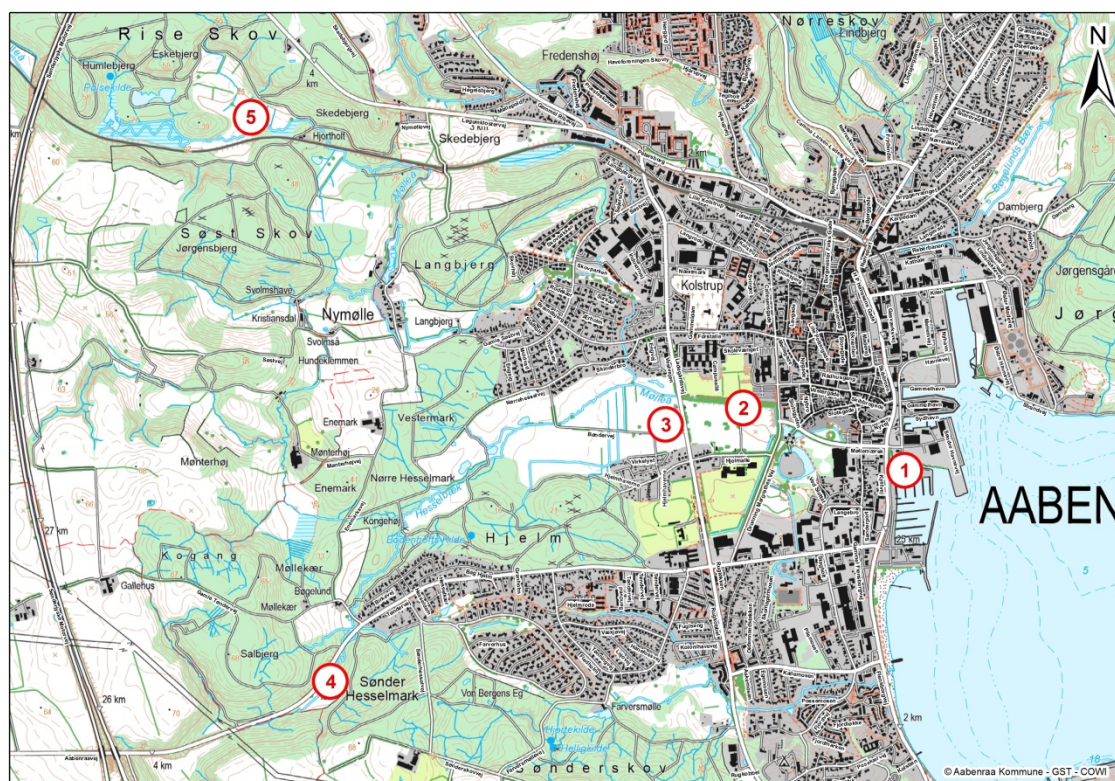
Projektet har været drøftet med Arwos, og undersøgelse af mulighederne for medfinansiering er igangsat i samarbejde med Arwos. Hvis Arwos kan opnå besparelser på andre projekter, såfremt der etableres en sluse-pumpeløsning, har forsyningsselskabet mulighed for at medfinansiere projektet med en andel svarende til besparelsen. I hht. gældende regler må Arwos' andel af finansieringen dog højst udgøre 75 % af projektets samlede investeringsomkostninger.

Indtil der kan etableres en permanent sluse-pumpeløsning bør der afsættes midler til tilvejebringelse af en mobil pumpeløsning. For 1 mio. kr. kan der fås en pumpekapacitet på ca. 800 l/sek. Dette vil være et godt supplement til pumpekapaciteten fra beredskabets egne pumper og indlån fra anden side. Beredskabsdirektøren har oplyst, at der under den seneste vandstandsstigning i fjorden i januar 2017 blev pumpet maks. ca. 1600 l/sek., at det typisk er vanskeligt at skaffe tilstrækkelig pumpekapacitet i akutte situationer, og at der ved flere lejligheder (f.eks. i julen 2015) har manglet pumpekapacitet. Dertil kommer, at beredskabet kun dækker udgifterne i forbindelse med den akutte hændelse, mens udgifter til pumpning i forlængelse af den akutte fase skal afholdes af kommunen. Beredskabet har i 2017 afsat midler (2-300.000 kr.) til klimaforanstaltninger, f.eks. anskaffelse af ekstra pumpekapacitet eller water-tubes. Såfremt den midlertidige pumpeløsning efterfølgende erstattes af en permanent pumpe, vil pumpen formentlig (mod udgiftsdækning fra de øvrige kommuner) kunne placeres hos beredskabet eller sælges til anden side.

Projektet bidrager til en samlet indsats for klimasikring af Aabenraa midtby, som omfatter (i prioriteret rækkefølge) 1. Sluse-pumpeløsning ved Mølleåens udløb, 2. Diger i Aabenraa By (Klimaboulevard, Poppelallé og inddæmning ved Bøndervej), 3. Forsinkelse af vandtilstrømning til Mølleåen ved kraftig nedbør (ved Bøndervej, Hesselbækken og Rise Enge).

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Sluse og pumpestation: 1

Anlægsfase	1.000 kr.
Idé og Program	500
Projektering og udførelse	26.000
I ALT	26.500

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen							
Frigives ved enkeltsag			1.500			25.000	26.500
I ALT	-	-	1.500			25.000	26.500

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

Der forventes en afledt drift på 0,35 mio. kr. fra 2024.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 34

PROJEKTNAMN: Trafikplan Kassø

Funktion: 02.28.22

PROJEKTBEKRIVELSE:

Der afsættes en ramme på 10 mio. kr. over perioden 2018-2020 til blandt andet at understøtte den trafikplan, der skal udarbejdes omkring Kassø og det nye erhvervsområde med henblik på, at afbøde gener i etableringsfasen for beboere og virksomheder i området. Vej- og stinettet vil blive udbygget i takt med at behovene opstår.

Anlægsfase	1.000 kr.
<i>Idé og Program</i>	
<i>Projektering og udførelse</i>	10.000
I ALT	10.000

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	5.000						5.000
Frigives ved enkeltsag	500		4.500				5.000
I ALT	5.500		4.500	-	-	-	10.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter			75	150	150	

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 35

PROJEKTNAMN: **Cykelstipulje**

Funktion: 00.28.22

PROJEKTBEKRIVELSE:

Aabenraa Kommunes stiplan peger på strækninger, hvor der med fordel kan anlægges cykelstier eller cykelruter, både af hensyn til skoleelevers færdsel til skole, og af hensyn til oprettelse af et godt og sammenhængende stisystem i hele kommunen. Stiplanen understøtter vækstplanens mål om en sund og aktiv kommune i bevægelse.

Alle strækninger i stiplanen er vurderet i forhold til fx trafiksikkerhed, skolevejsforhold og ulykker. Når vurderingen af en given strækning sammenholdes med et økonomisk overslag for anlæg af strækningen, kan der peges på hvor der fås mest cykelsti og sikkerhed for pengene.

Beslutningen om anlæg af en stistrækning kan også have baggrund i en samlet indsats i et område, hvor der vil ske betydende ændringer af trafikforholdene. Det kan fx være ved byggeri af en ny skole eller ved anlæg af nye veje.

Rådighedsbeløb frigives på baggrund af skitseprojekter med budgetoverslag, idet der samtidig søges midler til afledt drift.

Såfremt der eksisterer statslige puljer til cykelfremme, vil cykelstiprojekterne blive søgt medfinansieret ad den vej.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag		1.000					0
I ALT	0	0	0	0	0	0	0

EVT. AFLEDT DRIFT:

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter			15	15	15	

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 36

PROJEKTNAMN: Adgangsforhold til offentlige toiletter

Funktion: 02.28.23

PROJEKTBEKRIVELSE:

En løsning til forbedring af adgangsforholdene til de offentlige toiletter afhænger af de aktuelle adgangsforhold og om man kan løse det med nogle belægningsjusteringer eller om der skal etableres en adgangsrampe i f.eks. stål. Dette betyder, at prisen pr. adgang svinger og typisk vil ligge mellem 0,02 mio. kr. – 0,05 mio. kr. Aabenraa Kommune har ca. 18 toiletter hvor ovennævnte forhold kan komme i betragtning.

I 2019 er der udført mindre belægningsarbejder primært i den sydlige del af kommunen, således at forholdene her er bedret.

Anlægsfase	1.000 kr.
<i>Idé og Program</i>	
<i>Projektering og udførelse</i>	700
I ALT	700

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	200						200
Frigives ved enkeltsag		300	200				500
I ALT	200	300	200		-	-	700

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 37

PROJEKTNAMN: **Bypark Rødekre**

Funktion: 00.28.20

PROJEKTBEKRIVELSE:

Reetablering af areal i forbindelse med dannelse af en bypark i Rødekre.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag			500				500
I ALT			500	-	-	-	500

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

Evt. afledt driftudgifter beregnes ved enkeltsagen.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 38

PROJEKTNAMN: Lejrvejens forlængelse til Toldbodvej

Funktion: 02.28.22

PROJEKTBEKRIVELSE:

Lejrvejens forlængelse til Toldbodvej er beskrevet i helhedsplanen for Padborg erhvervsområde, som har til formål at fastlægge vejstruktur, arkitektur, grøn struktur samt udbygnings - og anvendelsesmuligheder på et overordnet niveau.

Lejrvejen i Padborg transportcenter er en central vej. For at få et bedre flow i trafikfordelingen i erhvervsområdet bør Lejrvejen forlænges frem til Toldbodvej. Ved at forlænge Lejrvejen til Toldbodvej vil den overordnede tunge trafik mellem knudepunktet ved Omfartsvejen / Lejrvejen / Hermesvej fremover blive fordelt mere optimalt og aflaste andre veje som eksempelvis Industrivej og Hermesvej. Industrivej rummer en stor trafikal udfordring, da der her blandes persontrafik fra grænsehandlen med tunge transporter fra de omkringliggende virksomheder. Det vil være optimalt, hvis de mange trafikformer adskilles bedre, så den tungeste trafik langs Industrivej begrænses.

Lejrvejens forlængelse til Toldbodvej er markeret med rød streg på nedenstående kort.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Anlægsfase	1.000 kr.
<i>Idé og Program</i>	1.000
<i>Projektering og udførelse</i>	10.000
I ALT	11.000

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. År	2020	2021	2022	2023	Eftf. År	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen							
Frigives ved enkeltsag				11.000			11.000
I ALT	-	-	-	11.000	-	-	11.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter					100	

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

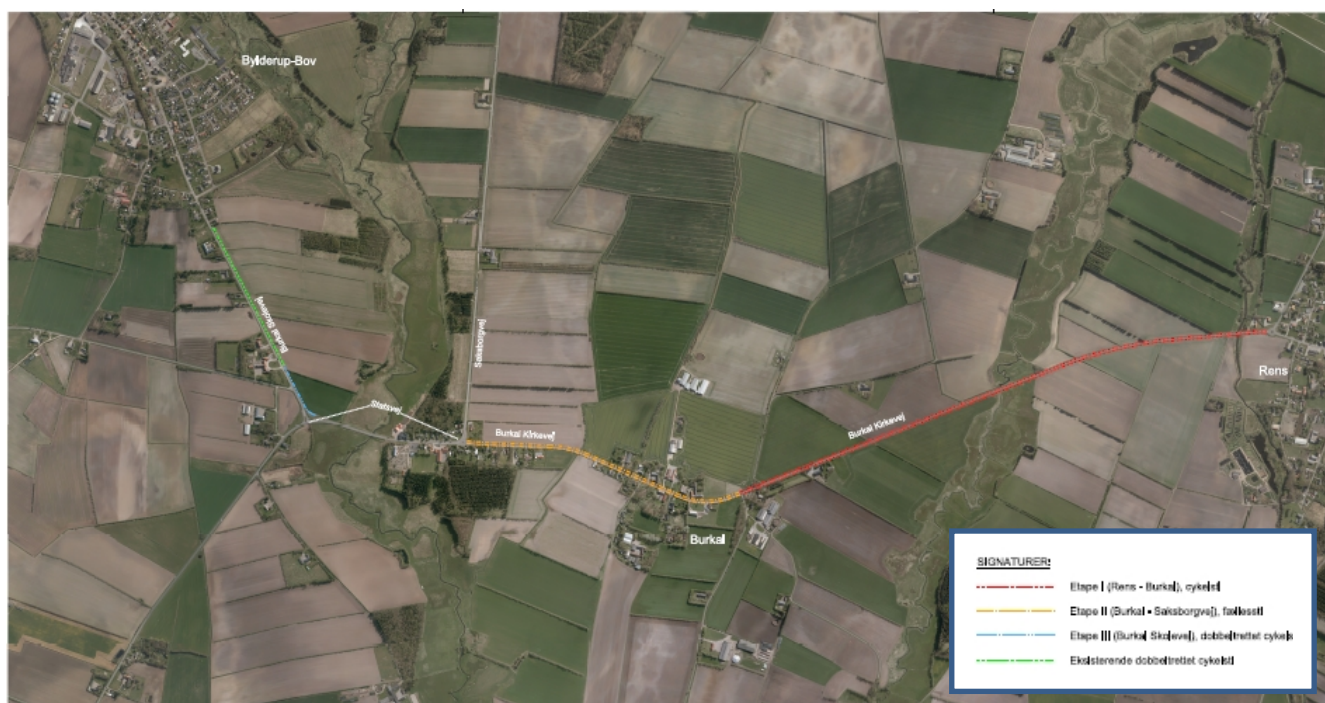
Note 39

PROJEKTNAMN: Cykelsti mellem Rens og Burkal

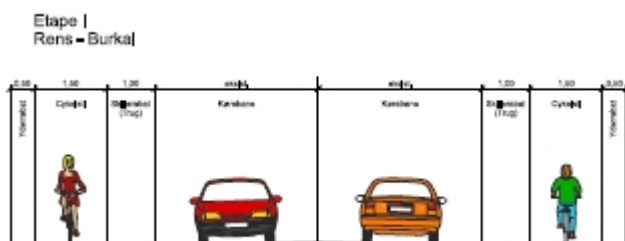
Funktion: 02.28.22

PROJEKTBEKRIVELSE:

Der anlægges en cykelforbindelse mellem Rens og Burkal, som bliver ca. 2,2 km lang. Forbindelsen anlægges som enkeltrettede cykelstier i hver vejside med en meter skillerabat fra kørebanearealet, som vist på vedlagte principskitse (tegning 8000). Den eksisterende bro over Sønderå forudsættes fastholdt, og stier føres over broen i eventuelt reduceret bredde uden rabatadskillelse. Stier føres over Gammelå, hvor den eksisterende dæmning udvides, hvis nødvendigt. Stier anlægges eventuelt i reduceret bredde på korte strækninger, hvor pladsforhold er meget begrænsede.

Tegning 8000:

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. År	2020	2021	2022	2023	Eftf. År	I alt
Er frigivet	4.100	5.000					9.100
I ALT	4.100	5.000		-	-	-	9.100

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter			137	137	137	

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 40

PROJEKTNAMN: Poppelalléen i Aabenraa

Funktion: 00.48.70

PROJEKTBEKRIVELSE:

Poppelalléen, der blev plantet omkring 1950, blev tegnet og projekteret af J. P. Junggren Have og C.Th. Sørensen og er et meget kendt og elsket by-element i Aabenraa, der også afbildet i diverse bøger og tidsskrifter for landskabskunst.

Alléen er en dobbelt allé med to rækker på den nordlige side og to rækker på den sydlige side af åen.

Digerne har sat sig.

Oprindeligt er digerne udlagt med en topkote på ca. 2 meter over vandløbsbunden dvs. ca. kote 2,3 m mod øst og 2,7 m mod vest. Digerne er nogle steder i dag i 1,4 m – 1,5 m.

Hvis digerne skal give sikkerhed for en 100 års hændelse skal højden være i kote ca. 2,5 m inklusiv klimatillæg.

I 2009 udarbejdede landskabsarkitekt Niels Junggren Have et skitseprojekt til en ny allé.

Forslaget gik ud på at genplante på de genoprettede diger, samtidig med at digetoppen gøres lidt bredere af hensyn til de nye træer. Der nyplantes popler af samme type som de gamle.

På det nordlige dige plantes poppelalléen med lidt større afstand mellem de to rækker, så træerne ikke kommer helt så tæt på stien. Stien beholder sin nuværende bredde på 2,5 m, og belægningen udskiftes med slotgrus af hensyn til træernes rodnet.

Der afsættes i alt 4,085 mio. kr. i 2019 & 2020 til genetablering af poppelalléen. Træerne er fældet og digerne samt grusstien er etableret i 2019 og træerne forventes plantet i efteråret 2020 eller evt. efteråret 2021.

Renoveringen af alléen vil som udgangspunkt indgå som et tema og landskabselement i de fremtidige planer for Campusområdet. En landskabsplan for Campusområdet er allerede under udarbejdelse.

Anlægsfase	1.000 kr.
<i>Idé og Program</i>	100
<i>Projektering og udførelse</i>	3.985
I ALT	4.085

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	3.000	1.085					4.085
I ALT	3.000	1.085		-	-	-	4.085

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 41

PROJEKTNAMN: **Cykelsti Rødekrovej Vest**

Funktion: 02.28.22

PROJEKTBEKRIVELSE:

I forbindelse med anlæg af de nye motorvejsramper blev der også anlagt en ny pendlerplads på Rødekrovej Vest. Ved at etablere en cykelforbindelse på 420 m mod øst til Gl. Ribevej er pendlerpladsen koblet på cykelstinetværket ind til Aabenraa Sygehus og Aabenraa By.

Cykelforbindelsen etableres som cykelbaner i begge sider af Rødekrovej Vest og kobles på den nye dobbeltrettede cykelsti langs den vestlige side af Gl. Ribevej. Der er ikke behov for ekspropriation til projektet.

Forbindelsen vil skabe bedre forhold for de bløde trafikanter som måtte ønske at benytte pendlerpladsen opsamlingssted.

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen		1.100					1.100
I ALT	0	1.100	0	0	0	0	1.100

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter			17	17	17	

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 42

PROJEKTNAVN: Mobilitetsplan 5 G

Funktion: XX.XX.XX

PROJEKTBEKRIVELSE:

De seneste 2 år har der været afsat midler til at arbejde med en mobilitetsplan. En mobilitetsplan er vigtig for Aabenraa kommune, idet den viser sammenhæng og muligheder for al mobilitet. Den forsøger at kortlægge mobilitetsvaner og kan derfor påvirke fremtidige mønstre for både private, det offentlige og erhvervslivet. Med planen sættes fokus på udmøntning af mobilitetsfremmende indsatser på trafikområdet, kobling af forskellige transportformer, cykelfremmetiltag, trafikkoordinering, positiv adfærdspåvirkninger, og mere bæredygtige løsninger. Her vil 5G teknologien spille en vigtig rolle for især erhvervet omkring Padborg mv.

ØKONOMISKE DATA: (1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	500						500
Frigives ved enkeltsag		500					500
I ALT	500	500	0	0	0	0	500

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 43

PROJEKTNAMN: Industrifornyelse Padborg

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

I helhedsplanen for Padborg Erhvervsområde peges der på 6 indsatsområder der er vigtige for at fastholde Padborg Erhvervsområde som et af Europas største transport- og logistikcentre: Planforhold, Trafik og veje, Forskønnelse, Toldpladsen, Industrivej og Sikkerhed.

Realisering af projektet indeholder:

- Opgradering af Toldpladsen og opgradering af Industrivej.
- Udskiftning og projektgennemgang af skiltning samt projektering af beplantnings- og projekteringsplan for området.
- Projektering og udvidelse af Lejrvejen til Toldbodvej samt krydset for modulvogntog ved Omfartsvejen/Østre Viaduktvej til Kombiterminalen.
- Kampagner for oliespild/affald, tryghedsvandring, erhvervsnabohjælp etc.

De seneste år er der foretaget investeringer, der har opgraderet Industrivej og Toldpladsen og trafikalt betinget skiltning er igennem samarbejde med Padborg Transportcenter blevet tilpasset områdets udvikling. Der er fortsat elementer i helhedsplanen, som skal gennemføres, så områdets funktion som erhvervsområde med fokus på transport og logistik kan udvikles i tråd med Aabenraa Kommunes Vækststrategi.

Anlægsfase	1.000 kr.
<i>Idé og Program</i>	
<i>Projektering og udførelse</i>	2.465
I ALT	2.465

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Projekter og realisering af dele af helhedsplanen forudsætter revisioner og udarbejdelse af nye lokalplaner.

ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	465						465
Frigives ved enkeltsag		1.000	1.000				2.000
I ALT	465	1.000	1.000	-	-	-	2.465

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter			37	37	37	

Størrelsen af afledt drift afhænger af projektets udformning, hvor der i første omgang er afsat 1½% af anlægsmidler.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 44

PROJEKTNAVN: Områdefornyelse nordlige gågade

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Områdefornyelse Aabenraa bymidte Nord – etape 2 af 3

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter har afsat 30 mio. kr. fra byfornyelsesmidlerne til ældre nedslidte byområder. 8. april 2015 er indsendt ansøgning til Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter om reservation af støtte til områdefornyelse i Aabenraa bymidte Nord - 2. etape af 3, der er i april 2016 opnået tilsagn fra ministeriet på 6 mio. kr.

Byrådet godkendte program for områdefornyelsen den 26. april 2017, programmet er fordelt på tre overordnede indsatsområder:

- Gågaden: Indsatserne er blandt andet, at få afkortet den traditionelle gågade, at skabe en ny identitet i den nordlige del, at få istandsat bevaringsværdige bygninger og derved løfte oplevelsen af området. Ligeledes at udarbejde en plan for arealet Nørreport 5-13, hvor bygningerne forventes nedrevet, samt synliggøre passagerne fra gågaden til de bagvedliggende arealer.
- H.P.Hanssens Gade: Når gade gennembrudet ved Gasværksvej gennemføres, vil det betyde en væsentlig ændring af trafikstrukturen i området. Udarbejdelse af forslag til H.P.Hanssens Gade's fremtidige benyttelse, samt koblingen mellem gaden og omkringliggende bygninger og arealer.
- Bylaboratoriet: En samling af indsatser og tiltag, der skal være med til at gøre opmærksom på, hvad området kan og derigennem skabe en bedre forståelse for områdets muligheder. Blandt andet plante træer, etablere grønne lommer, opstille kunst eller andet der kan løfte oplevelsen af området. Derudover en pulje til events og aktiviteter der kan løfte områdets image og give omtale.

Områdefornyelsen skal bidrage til realisering af udviklingsplanen for Fremtidens Aabenraa. Områdefornyelsen skal realiseres inden for 5 år fra ministeriets tilsagn, programmet er godkendt juni 2017.

Lånefinansiering:

Byrådet har meddelt anlægsbevilling på brutto 18 mio. kr. (netto 12 mio. kr.) til projektet, ligesom der blev frigivet rådighedsbeløb 9,4 mio. kr. til udarbejdelse af konkrete handleplaner. Projektet er lånefinansieret med 95%.

Anlægsfase	1.000 kr.
<i>Idé og Program</i>	375
<i>Projektering og udførelse</i>	11.625
I ALT	12.000

Realdania har tildelt 1,7 mio. kr. til udarbejdelse af strategisk helhedsplan for omdannelse af den nordlige del af Aabenraa bymidte. Efterfølgende har Realdania tildelt 9.135 mio. kr. til realisering af Byrumsforbindelsen fra Barkmøllegade, over projektgrundene ved Ramsherred 1-3 og over til Sønderjyllandshallen.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Det forventes, at det bliver nødvendigt at udarbejde ny lokalplan i forbindelse med gennemførelse af projekterne.

Høring:

Der vil blive foretaget de nødvendige høringer af borgere og interessenter i området.

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	13.100						13.100
Er frigivet	-3.700						-3.700
Frigives ved enkeltsag		2.600	4.000				6.600
		-2.000	-2.000				-4.000
I ALT	9.400	600	2.000		-	-	12.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	02.28.11	130	130	260	260	

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 45

PROJEKTNAVN: Områdefornyelse Løjt Kirkeby

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Områdefornyelse landsbyer

Udlændinge- Integrations- og Boligministeriet har 5. april 2016, meddelt reservation af udgiftsramme til områdefornyelse i Løjt Kirkeby. Den samlede tildelte udgiftsramme er 2,1 mio. kr.

Samlet anlægsbevilling: 4,2 mio. kr.
Forventes afsluttet: 2022

Byrådet har pr. 29. marts 2017 godkendt program for, samt givet anlægsbevilling til områdefornyelse Løjt. 2. maj 2017 meddelte ministeriet godkendelse af programmet og dermed endeligt tilsagn om refusion af udgifter til områdefornyelse. Staten finansierer 1/3 af det samlede projekt. Kommunens egen investering kan belånes med 95 %.

Områdefornyelsen tager udgangspunkt i indsatsområder fra Udviklingsplan Løjt Kirkeby fra 2015. Projekternes udvælgelse, prioritering og beskrivelse er sket i samarbejde med repræsentanter for Byudviklingsgrupperne under Løjtland Fællesråd. Områdefornyelsen prioriterer i særdeleshed byens to centre. Her arbejdes med etablering af offentligt tilgængelige samlingssteder, fysisk sammenhæng, forskønnelse og tryghedsskabende tiltag for bløde trafikanter. Derudover etableres der puljer til løbende fordeling som kan anvendes i hele byen.

Anlægsprojekterne bygges i 3 etaper af hensyn til koordinering med kloakseparering i projektområderne. Forvaltningen og Arwos har udarbejdet en koordineret etapeplan som tager hensyn til kloakseparation, områdefornyelsernes anlægsprojekter, planlagt asfaltreovering, trafiktryghedstiltag og eventuel fortovsreovering i Løjt Storegade. Etape 1 udgør det meste af Aktivitetspladsen og indvies 25. maj 2019. Etape 2 udgør Kulturpark og Handelstorv, anlægsstart forventes i 2020. Etape 3 udgør resten af aktivitetspladsen, anlægsstart forventes i 2021

Hvis der ikke opstår væsentlige forsinkelser i kloak- og anlægsarbejdet forventes det at områdefornyelsen kan gennemføres inden for ministeriets projektperiode.

Aabenraa Kommune opnåede den 13. juni 2018 tilsagn fra Lokale- og Anlægsfonden om støtte til delprojektet Aktivitetspladsen på op til 0,2 mio. kr. Med støtten er det muligt at opføre overdækkede opholdsfaciliteter, som der ellers ikke er råd til.

Anlægsfase	1.000 kr.
<i>Idé og Program</i>	500
<i>Projektering og udførelse</i>	3.700
I ALT	4.200

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Høring:

Høringsparter defineres ved de forskellige projekter.

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	6.300	200					6.500
	-2.200	-100					-2.300
I ALT	4.100	100		-	-	-	4.200

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2022	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	02.28.11	81	81	81	81	

Byrådet har den 29. marts 2017 besluttet, at afsætte 0,081 mio. kr. til afledt drift ved projektets afslutning.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 46

PROJEKTNAVN: Områdefornyelse Tinglev

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Områdefornyelse landsbyer

Udlændinge- Integrations- og Boligministeriet har 5. april 2016, meddelt reservation af udgiftsramme til områdefornyelse i Tinglev. Den samlede tildelte udgiftsramme er 2,1 mio. kr. Byrådet har den 21. marts 2018 godkendt program samt givet anlægsbevilling til områdefornyelse Tinglev.

Byfornyelsesprogrammet tager udgangspunkt i Udviklingsplan Tinglev fra 2016. Projekternes udvælgelse, prioritering og beskrivelse sker i samarbejde med lokale organisationer. Lokal forankring og inddragelse er et gennemgående tema.

Områdefornyelsen i Tinglev har fokus på at fremtidssikre byens kvaliteter. Blandt andet ved etablering og forbedring af fælles samlingssteder, ved byomdannelse, byforskønnelse samt ved at styrke det dansk-tyske samarbejde ved kulturelle og særlig boligsociale foranstaltninger.

Aabenraa Kommune har forpligtet sig til at bruge 4,2 mio. kr. Projektet forventes gennemført indenfor ministeriets projektperiode på 5 år.

Det samlede budget for områdefornyelsen i Tinglev udgør 6,3 mio. kr. i perioden 2018-2021, heraf udgør de kommunale investeringer 4,2 mio. kr.

Anlægsfase	1.000 kr.
<i>Idé og Program</i>	500
<i>Projektering og udførelse</i>	3.700
I ALT	4.200

Høring:

Høringsparter defineres ved de forskellige projekter.

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	3.250	3.050					6.300
Er frigivet	-1.100	-1.000					-2.100
I ALT	2.150	2.050		-	-	-	4.200

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	02.28.11	100	200	200	200	

Et byfornyelsesprojekt betyder erfaringsmæssigt løsninger af en højere kvalitet, hvilket øger udgifterne til de driftsrelaterede udgifter på vedligehold, hvorfor der afsættes 0,2 mio. kr. til afledt drift, når projektet er fuldt implementeret.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 47

PROJEKTNAVN: Områdefornyelse Bolderslev

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Områdefornyelse landsbyer

Udlændinge- Integrations- og Boligministeriet har, 31. marts 2017, meddelt reservation af udgiftsramme til områdefornyelse i Bolderslev. Den samlede tildelte udgiftsramme er på 2,1 mio. kr.

Byrådet har pr. 21. marts 2018 godkendt program for, samt givet anlægsbevilling på 4,2 mio. kr. til områdefornyelse Bolderslev. Programmet er godkendt af ministeriet og dermed endeligt tilsagn om refusion af udgifter til områdefornyelse. Områdefornyelsen er i gangsat og forventes at løbe i perioden 2019-2023.

Programmets vision er at styrke sammenhængen mellem byens tre eksisterende centre Skolen, Fritidscenteret og Markedsskoven. Det sker gennem seks forskellige indsatser, der forbinder på tværs af jernbane og vej, øge aktiviteten i byens centre og styrker sammenhængen i byen. Den væsentligste indsats bliver projektering og gennemførelse af Sløjfen, som bliver et rampeanlæg, der skal gøre det lettere og tryggere at krydse jernbanen i den sydlige del af Bolderslev. Sløjfen vil forbinde fritidspladsen til fritidscentret, der skal udvikles til en aktivitetsplads, der appellerer til en bred målgruppe på tværs af generationer, og blive et naturligt mødested for aktive unge såvel som ældre.

Aabenraa Kommune har forpligtet sig til at bruge 4,2 mio. kr. og til at gennemføre områdefornyelsen indenfor en periode på 5 år.

Anlægsfase	1.000 kr.
<i>Idé og Program</i>	500
<i>Projektering og udførelse</i>	3.700
I ALT	4.200

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Høring:

Høringsparter defineres ved de forskellige projekter.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	3.250	3.050					6.300
Er frigivet	-1.100	-1.000					-2.100
I ALT	2.150	2.050		-	-	-	4.200

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	02.28.11	100	200	200	200	

Et byfornyelsesprojekt betyder erfaringsmæssigt løsninger af en højere kvalitet, hvilket øger udgifterne til de driftsrelaterede udgifter på vedligehold, hvorfor der afsættes 0,200 mio. kr. til afledt drift, når projektet er fuldt implementeret.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 48

PROJEKTAVERN: Strandpromenade ved Sydhavn

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Igangsætning af projektering på Strandpromenadens 3. etape med fortsættelse fra Strandpromenadens foreløbige afslutning ved lystbådehavnen og til Skibbrogade/Gammel Havn.

Der er i området igangværende projekt med et nyt større kontordomicil. I den forbindelse anlægges en etape mere af Strandpromenaden, som skal udfylde arealet mellem kontordomicilet og Skibbroen. Strandpromenaden vil udover at være et naturligt opholdsareal, anlægges i en højde, så den fungerer som kystvandssikring.

Anlægsfase	1.000 kr.
Idé og Program	500
Projektering og udførelse	10.000
I ALT	10.500

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

ØKONOMISKE DATA: (1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. År	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	4.500	6.000					10.500
I ALT	4.500	6.000		-	-	-	10.500

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Norme- ring
Forventet driftsbesparelser/ udgifter	02.28.11	100	200	200	200	

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 49

PROJEKTNAMN: Genforeningsparken

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

I 2020 fejres markeringen af 100-året for Genforeningen, der både lokalt og nationalt er en vigtig historisk og kulturel begivenhed. I den forbindelse ønsker Aabenraa Kommune at bidrage til markeringen af 100-året for Genforeningen ved at omdanne arealet foran Folkehjem og Aabenraa Bibliotek til en Genforeningspark.

Etablering af Genforeningsparken, ny fælles hovedindgang og optimering af bagvedliggende parkeringspladser er medfinansieret af Bitten Clausen Fonden og A.P. Møllerfonden.

En indvielse af Genforeningsparken i 2020 vil på linje med andre store arrangementer i Sønderjylland og nationalt være et væsentligt element i Markeringen af 100-året for Genforeningen i 2020.

Byrådet afsatte 0,3 mio. kr. til projektets opstart den 29. juni 2017 under puljen til "driftsønsker af engangskaraktter 2017". Byrådet har den 27. juni 2018 fremrykket 2 mio. kr. til 2018, heraf er 1,2 mio. kr. frigivet til projektering, ligesom der er givet en anlægsbevilling til hele projektet.

Der er ingen lånemuligheder i forbindelse med lov om byfornyelse og udvikling af byer.

Anlægsfase	1.000 kr.
<i>Idé og Program</i>	
<i>Projektering og udførelse</i>	12.775
I ALT	12.775

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	15.920	2.300					18.220
Er frigivet	-5.445						-5.445
I ALT	10.475	2.300			-	-	12.775

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	02.28.11	300	300	300	300	

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 50

PROJEKTNAMN: Landdistrikternes Materialepulje

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Projekt- og puljemidler til landdistrikterne giver mulighed for at støtte lokale og tværgående initiativer, der skaber langsigtet udvikling og gør det endnu mere attraktivt at bo og bosætte sig i Aabenraa Kommunes lokalsamfund og landdistrikter

Projekt- og puljemidlerne giver mulighed for at landsbyer kan ansøge om midler til projekter, der er indeholdt i det enkelte områdes landsby- eller udviklingsperspektiv, samt øvrige lokale projekter med frivilligt engagement. Samtidig er der mulighed for at støtte nye projekter i landdistrikterne.

Der er afsat 0,5 mio. kr. til Landdistrikternes materialepulje på driften under politikområdet "Landdistrikter".

Der reserveres 0,05 mio. kr., som materialepulje til Høje Kolstrup bydel.

ØKONOMISKE DATA: (1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet	1.000						1.000
Frigives ved enkeltsag		1.000					1.000
I ALT	1.000	1.000	-	-	-	-	2.000

EVT. AFLEDT DRIFT:

Der er ingen afledte driftsudgifter.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 51

PROJEKTNAMN: Dyrskueplads, udviklingspulje

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Dyrskueforeningen har gennem længere tid udtrykt ønske om en ny stor stald, i stedet for de gamle mindre stalde, som stod langs poppelalléen. I foråret 2019 blev de gamle stalde revet ned og til Dyrskue 2019 benyttedes der i stedet lejede telte. Dette gjorde dyrskue for at afprøve om telte fremadrettet kunne være en løsning fremfor en permanent bygning/flere permanente bygninger.

Dyrskueforeningen var meget tilfreds med teltløsningen, som gav bedre forhold både for udstillere og besøgende. Teltløsningen er desuden mere fleksibel i forhold til anvendelsesmuligheder på pladsen resten af året og pladsen står flot uden bygninger. Der er dog forskellige udfordringer ved denne løsning, blandt andet, at det er meget omkostningstungt. Der arbejdes derfor på at finde en løsning i dialog med Dyrskueforeningen.

Samtidig er der i løbet af foråret 2019 blevet udarbejdet en plan for afvanding af pladsen. Planen lægger op til at der udføres forskellige tiltag, som for eksempel omlægning af hovedledningen og etablering af trug med toplidsede dræn. Planen er udarbejdet på baggrund af droneopmåling af terrænet og dialog med Dyrskue- og Ringriderforeningen.

Udviklingspuljen til Dyrskue- og ringriderpladsen er et grundlag for at arbejde videre med en række delprojekter.

Der er ingen lånemuligheder i forbindelse med lov om byfornyelse og udvikling af byer.

Anlægsfase	1.000 kr.
<i>Idé og Program</i>	
<i>Projektering og udførelse</i>	6.000
I ALT	6.000

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag	1.000	1.000		4.000			6.000
I ALT	1.000	1.000		4.000	-	-	6.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	02.28.11		30	30	90	

Størrelse af afledt drift afhænger af projektets udformning, hvorfor der i første omgang er afsat 1½ % af anlægsmidler.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 52

PROJEKTAVERN: **Udviklingspulje Lyreområdet**

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

I 2017 og 2018 udarbejdede Aabenraa kommune og lokalsamfundene udviklingsperspektiver for Bov, Smedeby, Kruså og for Frøslev, Padborg. I forbindelse med processerne opstod betegnelsen Lyreområdet for det samlede lokalområde på tværs af de 5 byer og de omkringliggende grønne områder. Der er ikke taget stilling til områdets endelige afgrænsning.

Som opfølgning på udviklingsperspektiverne afsættes midler til områdefornyelse og realisering af delprojekter sammen med lokalsamfundet.

Udgifter som opfylder byfornyelseslovens kriterier har mulighed for at opnå statslig refusion på 60%. Jævnfør lovændringer i byfornyelsesloven af 1. januar 2018 er det en kommunal beslutning om den tildelte kommunale refusionsramme prioriteres til Udviklingspulje Lyreområdet.

Konkret ønsker Aabenraa Kommune at indskyde 8 mio. kr. i en udviklingspulje til Lyreområdet. Jævnfør politisk beslutning fra den 22.08.2018 tilfalder 15% af puljens beløb Kultur, Miljø og Erhverv i administrationsbidrag.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Høring:

Høringsparter defineres ved de forskellige projekter.

ØKONOMISKE DATA: (1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag		4.000	4.000				8.000
I ALT	-	4.000	4.000	-	-	-	8.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2022	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	02.28.11	60	120	120	120	

Størrelse af afledt drift afhænger af projektets udformning, hvorfor der i første omgang er afsat 1½ % af anlægsmidler.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 53

PROJEKTNAMN: Udviklingspulje Landsbyklyngen Ålandet

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Som opfølgning på udviklingsperspektiv fra 2018 afsættes midler til områdefornyelse og realisering af delprojekter sammen med lokalsamfundet. Landsbyklyngen Ålandet opstod i forbindelse med udviklingsperspektivet og omfatter Bylderup-Bov, Rens og omegn.

Udgifter som opfylder byfornyelseslovens kriterier har mulighed for at opnå statslig refusion på 60%. Jævnfør lovændringer i byfornyelsesloven af 1. januar 2018 er det en kommunal beslutning om den tildelte kommunale refusionsramme prioriteres til Udviklingspulje Landsbyklyngen Ålandet.

Konkret ønsker Aabenraa Kommune at indskyde 8 mio. kr. i en udviklingspulje til landsbyklyngen Ålandet. Jævnfør politisk beslutning fra den 22.08.2018 tilfalder 15% af puljens beløb Kultur, Miljø og Erhverv i administrationsbidrag.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Høring:

Høringsparter defineres ved de forskellige projekter.

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag			2.000	2.000	4.000		8.000
I ALT	-	-	2.000	2.000	4.000	-	8.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	02.28.11		60	90	120	

Størrelse af afledt drift afhænger af projektets udformning, hvorfor der i første omgang er afsat 1½ % af anlægsmidler.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 54

PROJEKTAVN: Udviklingspulje Rødekro

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Som opfølgning på udviklingsplan fra 2016 afsættes midler til områdefornyelse og realisering af delprojekter sammen med lokalsamfundet.

Konkret ønsker Aabenraa Kommune at indskyde 12 mio. kr. i en udviklingspulje til Rødekro området. Udgifter som opfylder byfornyelseslovens kriterier har mulighed for at opnå statslig refusion på 50%, dog maksimalt den tildelte ramme fra Staten. Jævnfør byfornyelsesloven af 1. januar 2018 er det en kommunal beslutning om den tildelte kommunale refusionsramme prioriteres til Udviklingspulje Rødekro.

Jævnfør politisk beslutning fra den 22.08.2018 tilfalder 15% af puljens beløb Kultur, Miljø og Erhverv i administrationsbidrag.

Udviklingsplan for Rødekro er godkendt af Byrådet den 22. februar 2017, med afsæt i visionen: "Rødekro skal være en levende og attraktiv bosætningsby i Aabenraa kommune. Byens profil og identitet skal styrkes samtidig med at sammenhængen til Aabenraa by forstærkes."

Der er tidligere peget på følgende indsatsområder fra udviklingsplanen. Projekter fastlægges endeligt ved udarbejdelse af program.

- Omdannelse af bymidten
- Omdannelse af Rødekro skole
- Synliggørelse af Hærvejen

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Høring:

Høringsparter defineres ved de forskellige projekter.

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag			2.000	2.000	8.000		12.000
I ALT	-	-	2.000	2.000	8.000	-	12.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	02.28.11		90	120	180	

Størrelse af afledt drift afhænger af projektets udformning, hvorfor der i første omgang er afsat 1½ % af anlægsmidler.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 55

PROJEKTNAVN: **Udviklingspulje Kliplev**

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Udviklingsperspektiv for Kliplev udarbejdes i 2019-2020. Som opfølgning på udviklingsperspektivet afsættes midler til områdefornyelse og realisering af delprojekter sammen med lokalsamfundet.

Udgifter som opfylder byfornyelseslovens kriterier har mulighed for at opnå statslig refusion på 60%. Jævnfør lovændringer i byfornyelsesloven af 1. januar 2018 er det en kommunal beslutning om den tildelte kommunale refusionsramme prioriteres til Udviklingspulje Kliplev.

Konkret ønsker Aabenraa Kommune at indskyde 8 mio. kr. i en udviklingspulje til Kliplev området. Jævnfør politisk beslutning fra den 22.08.2018 tilfalder 15% af puljens beløb Kultur, Miljø og Erhverv i administrationsbidrag.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Høring:

Høringsparter defineres ved de forskellige projekter.

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag			2.000	2.000	4.000		8.000
I ALT	-	-	2.000	2.000	4.000	-	8.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2020	2021	2022	2023	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	02.28.11		60	90	120	

Størrelse af afledt drift afhænger af projektets udformning, hvorfor der i første omgang er afsat 1½ % af anlægsmidler.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 56

PROJEKTNAVN: Skibshavn Kilen

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

I forbindelse med den fremtidige byomdannelse af området nord for Kilen og udflytning af småbådshavnen fra Sydhavn til den nordlige del af Nyhavn, kan der skabes et spændende og attraktivt havnemiljø med småbåde, opholdsarealer og nye maritime aktiviteter, der dels kan understøtte omdannelsesintentionerne omkring Kilen og give byens borgere mulighed for adgang til havnen. Den nordlige del af Nyhavnsbassinet tjener ikke længere erhvervshavneformål. Der er andre planer på vej for det areal, der i lokalplan nr. 68 er udlagt til byhavn.

Der udarbejdes i første omgang program for projektet med henblik på at fremkalde ideer og forslag til områdets udformning og indhold.

Der er ingen lånemuligheder i forbindelse med lov om byfornyelse og udvikling af byer.

Anlægsfase	1.000 kr.
<i>Idé og Program</i>	500
<i>Projektering og udførelse</i>	-
I ALT	500

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Projektet kan medføre lokalplanpligt og tilladelse fra Kystdirektoratet.

Høring:

Der forventes borger- og interessentinddragelse.

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2021	2022	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen		500					500
I ALT	-	500		-	-	-	500

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 57

PROJEKTNAMN: Bygningsforbedringsudvalget

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Byrådet besluttede 23. april 2007 Bygningsudvalgets sammensætning og virke. Bygningsforbedringsudvalget yder støtte i form af kontant tilskud, til bevaringsværdige og fredede ejer- og andelsboliger fra før 1960 samt forsamlingshuse som vurderes at være væsentlig nedslidte. Støtten ydes til udvendige istandsættelser. Tilskuddet kan maksimalt udgøre 3/4 af de støtteberettigede udgifter. Istandsættelsen skal fastholde eller højne bevaringsværdien.

Kommunen afholder hele tilskuddet, hvorefter Staten refunderer 60%, såfremt boligen er beliggende i en landsby under 4000 indbyggere. Staten refunderer 50 % i sager beliggende i byer over 4000 indbyggere, såfremt den tildelte ramme fra 2018 endnu ikke er opbrugt.

En bevaringsværdig bygning er vurderet til bevaringsværdi 1-4 efter SAVE-metoden. Bevaringsværdige bygninger er udpeget i Kommuneplan 2009-2021 iht. Lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer. Bygningsforbedringsudvalget har hjemmel i lov om byfornyelse og udvikling af byer.

Bygningsforbedringsudvalget disponerer på baggrund af oplæg fra forvaltning, og skal medvirke til at opnå optimal udnyttelse af statspuljer, ved bl.a. strategisk at samarbejde med igangværende områdefornyelser.

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen	300	300					600
	-150	-150					-300
I ALT	150	150		-	-	-	300

EVT. AFLEDT DRIFT:

Der er ingen afledte driftsudgifter.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 58

PROJEKTNAVN: Grundkapital

Funktion: XX.XX.XX

PROJEKTBEKRIVELSE:

Rammen til grundkapitalindsat til investeringer i almene boliger øges.

Der afsættes 3 mio. kr., der sammen med det afsatte beløb i 2019, reserveres til Fjordbakkerne, så der i alt er afsat 8,4 mio. kr. til dette projekt.

Derudover afsættes 2,3 mio. kr. i 2020 til etablering af 12 boliger på Barsøvænget i Løjt.

ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag Fjordbakkerne	5.410	3.000					8.410
Frigives ved enkeltsag Barsøvænget, Løjt	0	2.300					2.300
I ALT	5.410	5.300	0	0	0	0	10.710

EVT. AFLEDT DRIFT:

Der er ingen afledte driftsudgifter.

Budget 2020 – 2023

Jordforsyning

Projektoplysningskemaer

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 JORDFORSYNING

Projekttype: Jordforsyning

Note 59

PROJEKTNAMN: Rammebeløb til byggemodning boligformål

Funktion: 00.22.02

PROJEKTBEKRIVELSE:

Det afsatte rådighedsbeløb, skal være med til at sikre byggemodning af boligområder, der i budgetlægningsfasen ikke er udmøntet i konkrete projekter. Rådighedsbeløbet sikrer, at der forholdsvis hurtigt og fleksibelt kan udføres forundersøgelser og byggemodning af nye områder.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Høring:

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Anlægsfase	Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Idéoplæg/ program	Frigives ved budgetvedtagel sen							
Projektering og udførelse	Frigives ved enkelt sag		4.000	4.000	7.000	1.000		16.000

AFLEDT DRIFT:

I forbindelse med projektets færdiggørelsesarbejde beregnes afledt drift.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023

JORDFORSYNING

Projekttype: Jordforsyning

Note 60

PROJEKTNAMN: Rammebeløb til færdiggørelse, boligformål

Funktion: 00.22.02

PROJEKTBEKRIVELSE:

Byggemodning af boligområder indebærer, at der i første omgang anlægges veje, føres forsyningsledninger frem til grundene og foretages en matrikulær opmåling og afsætning af grunde.

Efterhånden som grundene sælges, og der er bygget huse på dem, anlægges overkørsler, og til sidst afsluttes med et slidlag.

I nogle af de byggemodnede boligområder varer det imidlertid længe, før de sidste grunde sælges, og "rest-byggemodningen" kan således ikke afsluttes. I de tilfælde aflægges der anlægsregnskab for den udførte del af byggemodningen, og restbevillingen tilgår kassen.

Færdiggørelsesarbejderne udføres i takt med bebyggelse af områderne, og udgifter til den sidste færdiggørelse af byggemodningerne afholdes så over kontoen "Færdiggørelse af byggemodninger".

Beløbet forudsættes frigivet i forbindelse med årsbudgettets vedtagelse.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Høring:

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Anlægsfase	Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Idéoplæg/ program	Frigives ved budgetvedtagel sen	500	500					
Projektering og udførelse				500	500	500	500	

AFLEDT DRIFT:

I forbindelse med projektets færdiggørelsesarbejde beregnes afledt drift.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023 JORDFORSYNING

Projekttype: Jordforsyning

Note 61

PROJEKTNAMN: Rammebeløb til færdiggørelse, erhvervsformål

Funktion: 00.22.03

PROJEKTBEKRIVELSE:

Byggemodning af erhvervsområder indebærer, at der i første omgang anlægges veje, føres ledninger frem til grundene og foretages en matrikulær opmåling og afsætning af grunde.

Færdiggørelsesarbejder som slidlag, beplantning m.v. udføres tidligst året efter, at byggemodningen er afsluttet, hvis der ikke er byggeaktivitet i gang i området.

Efterhånden som grundene sælges, foretages der en matrikulær opmåling og afsætning af grundene.

Det tilstræbes, at der aflægges anlægsregnskab for den udførte del af byggemodningen 1 år efter, at byggemodningen er afsluttet (ekskl. slidlag). Hvis hele byggemodningen ikke kan færdiggøres på dette tidspunkt, aflægges der regnskab for det udførte arbejde, og restbevillingen tilgår kassen.

Udgifterne til evt. resterende færdiggørelsesarbejder afholdes så af kontoen "Færdiggørelse af erhvervsbyggemodninger".

Beløbet forudsættes frigivet i forbindelse med årsbudgettets vedtagelse.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Høring:

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Anlægsfase	Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Idéoplæg/ program	Frigives ved budgetvedtagel sen	700	700					
Projektering og udførelse				700	700	700	700	

AFLEDT DRIFT:

I forbindelse med projektets færdiggørelsesarbejde beregnes afledt drift.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023

JORDFORSYNING

Projekttype: Jordforsyning

Note 62

PROJEKTNAMN: Rammebeløb til nedrivning af ejendomme

Funktion: 00.22.05

PROJEKTBEKRIVELSE:

Midler til nedrivning af kommunale ejendomme.

Det drejer sig om kommunale ejendomme, der ikke har anden brugbar funktion, og som er ved at forfalde, hvorved de omkringliggende arealer bliver skæmmet.

Puljen har til formål at sikre hurtig sagsbehandling til nedrivning af sådanne ejendomme, således at arealerne efterfølgende kan anvendes til f.eks. grønt areal, bortforpagtning eller andet offentligt formål, indtil et evt. videresalg til bolig – eller erhvervsformål kan realiseres. Puljen sikrer dermed nedrivning af kommunale ejendomme, hvor indkomne midler fra salgsindtægten efterfølgende delvis kan finansiere nedrivningsudgiften.

Udgifter til nedrivning og retablering omkonteres til det korrekte projekt, når jorden er solgt, herved kan puljen videreføres, og belastes udelukkende af udgifter, der ikke fører til salg indenfor en rimelig årrække.

Beløbet forudsættes frigivet i forbindelse med årsbudgettets vedtagelse.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Høring:

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Anlægsfase	Frigivelse	Tidl. år	2020	2021	2022	2023	Eftf. år	I alt
Idéoplæg/ program	Frigives ved budgetvedtagel sen	500						
Projektering og udførelse				500				

AFLEDT DRIFT:

I forbindelse med projektets færdiggørelsesarbejde beregnes afledt drift.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2020 - 2023
JORDFORSYNING

Projekttype: Jordforsyning

Note 63

PROJEKTNAVN: Jordforsyning - Økonomiudvalget

Funktion: 00.22.02 – 00.22.03

PROJEKTBEKRIVELSE:

Salgsindtægter, arealerhvervelse og låneoptagelse er af grundsalg vurderet til følgende:

Salgsindtægter	2020	2021	2022	2023
-----------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Parcelhusgrunde

Antal grunde afsluttede byggemodninger				
Antal grunde nye byggemodninger				
Salgsindtægter, tilslutningsafgifter				
Forventet salg af parcelhusgrunde	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000

Erhvervsarealer

Antal ha afsluttede byggemodninger				
Antal ha nye byggemodninger				
Forventet salg erhvervsarealer	-35.500	-7.500	-7.500	-7.500

Salgsindtægter i alt (1.000 kr.)	-39.500	-11.500	-11.500	-11.500
---	----------------	----------------	----------------	----------------

Køb af jord

Køb af jord	2020	2021	2022	2023
--------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Parcelhusgrunde

Rammebeløb til køb af jord til parcelhusgrunde	0	0	0	0
Låneoptagelse	0	0	0	0

Erhvervsarealer

Rammebeløb til køb af jord til erhverv	*39.400	10.900	8.400	14.400
--	---------	--------	-------	--------

I henhold til Bek.1097 af 19-11-2008 om kommunernes låntagning, kan der ske låneoptagelse af 85% af udgiften til arealerhvervelse ved køb af landbrugsjord.

*) Heraf omfatter 28 mio. kr. ikke lov om låntagning. (Køb af EW3/Ensted), idet der ikke er automatisk låneadgang til køb af arealer, der tidligere har været anvendt til erhvervsformål.

Takster

Takstblad Driftsbudget

Takstbladet viser de områder i det kommunale budget, som helt eller delvist finansieres via brugerbetaling.

Takster 2020

BRUGERBETALINGER.		2019	2020	
Lovbundne takster = 1				
Fastsat takster af byrådet = 2				
(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms				
takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)				
Økonomiudvalget				
Folkeregisteroplysninger				
	Adresseoplysninger/bopælsattest **)maksbeløb iflg. KL	75,00**	75,00**	1
Folkeregisterbøder				
	Folkeregisterbøder §57			
	Ikke rettidig anmeldelse af flytning (§57,1)*	600,00	600,00	2
	Manglende anmeldelse af en opgivet flytning (§57,1nr.2) *	800,00	800,00	2
	Afgivelse af forkerte oplysninger om selve flytningen (§57,1 nr.3)	2.000,00	1.000,00	2
	Overtrædelse af loven (§57,1 nr. 4)	800,00	800,00	2
	Udeladelse af at afgive ønskede oplysninger eller afgivelse af urigtige oplysninger (§57,1 nr.5)	2.000,00	1.000,00	2
	I særlige grove tilfælde eller gen- tagelsestilfælde kan der gives bøde *1 måned efter rettidig anmeldelse.	2.000,00	2.000,00	2
Sundhedskort				
	Sundhedskort (reguleres pr. 1/1) **) Lovbestemt takst, der udmeldes senere	200,00	**	1
Vielser				
	Udenlandske vielser	870,00	0,00	1
	Vielser udenfor rådhusene **) beregnes efter medgåede udgifter men minimum 800 kr. + kørsel	**	**	1
	Gebyr for genudstedelse af interna- tional vielsesattest	75,00	0,00	2
Legitimationskort				
	Legitimationskort til unge over 16 år **) maksbeløb iflg. KL	150,00**	150,00**	1
Rykkergebyr				
	Gebyr pr. rykker vedr. krav mod udlægsret	250,00**	250,00**	2
	Rykkergebyr uden udlægsret	100,00**	100,00**	2
	Renten på ejendomsskat er på 0,5% pr. løbende mdr.			
	Retsafgift (grundafgift) afhænger af kravets størrelse	300,00**	300,00**	2
	Rykkergebyr ifm. underretninger ved fortrinsberettigede krav **) Lovbestemt maksbeløb	450,00	450,00	

Takster 2020

BRUGERBETALINGER.

Lovbundne takster = 1

Fastsat takster af byrådet = 2

(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms

takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)

Diverse takster

	2019	2020	
Bet. for opkrævning af skorstensfejerbidrag **)Individuelt pr. ejendom jfr. Skorstens- fejeroplysninger	**	**	
Betaling for afskrifter og fotokopier, der udleveres i.h.t. forvaltningsloven jf. bek. nr.646 af 18.09.1986			
første eksemplar, ingen betaling	0,00	0,00	
yderligere eksemplar, første side	10,00	10,00	1
hver påbegyndt følgende side	1,00	1,00	1
Betaling for afskrifter og fotokopier, der udleveres i.h.t. lov om offentlighed i for- valtningen jf. bek. nr. 1586 af 19.12.2013			
første side	10,00	10,00**	1
hver påbegyndt følgende side (dog min. 100 kr.)	1,00	1,00**	1
elektronisk v/mere end 100 sider **)Ingen betaling i 1. gangstilfælde, hvis beløbet er mindre end 100 kr. eller hvis dokumenterne udleveres ifm. anmodning om udtalelse fra personen.	100,00	100,00**	1
Ingen betaling, hvis dokumenterne udleveres, jf. offentlighedslovens § 8 (egenaces).			
Huslejenævn - behandling af sag	312,00	**	1
Beboerklagenævn - behandling af sag **) Lovbestemt takst, udmeldes i efteråret	146,00	**	1
Hegnssyn - vederlag for vurderingsforretn. **)Taksten for 2020 bliver udmeldt af NaturErhvervstyrelsen i december måned	1.869,00	**	1
Forpagtningsaftaler - admini- strationsbidrag for udarbejdelse af forpagtningskontrakt	2.100,00	2.100,00	2

Takster 2020

BRUGERBETALINGER.		2019	2020	
Lovbundne takster = 1				
Fastsat takster af byrådet = 2				
(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms				
takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)				
Miljøtilsyn og miljøgodkendelser	Aktiviteter omfattet af brugerbetaling jf brugerbetalingsbekendtgørelsen, fx miljøtilsyn og miljøgodkendelser - timetakst, såfremt kommunen selv udfører opgaven - 57,79 % af konsulentens regningsbeløb uden moms, såfremt kommunen lader opgaven udføre af konsulent - For miljøgodkendelser for husdyrbrug dog kun 80% af ovenstående **) Ovenstående takster er lovbestemt i brugerbetalingsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse m.v. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug) Taksten for 2019 bliver udmeldt af Miljøstyrelsen i december måned	328,62	**	1
Ejendomsoplysninger	Vurderingsattest	100,00	100,00	2
	Udskrift af udtræk diverse lister	500,00	500,00	2
Byggesagsgebyrer	Timesats	668,00	683,00	2
Byggeloven	Bødestørrelse for manglende byggeskadeforsikring ifm. opførelse af ny beboelse	Pr. uge efter 10 dage 5.667,00	5.797,00	2
Bidrag til Parkeringsfonden	Parkering for bil (vinkelret parkering)	21.958,00	22.864,00	2
	Parkering for handicapbil (vinkelret parkering)	29.765,00	30.993,00	2
	Busparkering	89.295,00	92.979,00	2
Jordflytning	Dækning af administration ifm. flytning af forurennet jord og udgifter til jordweb.	Pr. ejendom 11,00	11,00	2

Takster 2020

BRUGERBETALINGER.

2019

2020

Lovbundne takster = 1

Fastsat takster af byrådet = 2

(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms

takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)

Social- og Sundhedsudvalget

Pleje- og ældrecentre

Servicepakke

pr. mdr.

- vaskepakken 1 (vaskemidler)		29,00	30,00	2
- vaskepakken 2 (central eller fælles vaskeri)		173,00	177,00	2
- vaskepakken 3 (som 2, men i boligens vaskemaskine)		134,00	137,00	2
- rengøringspakken		159,00	163,00	2

Kost (fuld forplejning)

pr. mdr.

	3.505,00	3.600,00	2
--	----------	----------	---

Aflastningsophold, egenbetaling

pr. døgn

	135,00	135,00	2
--	---------------	---------------	---

- kost	pr. døgn	116,00	118,00	
- vask og leje af linned	pr. døgn	19,00	20,00	

Madservice

Madservice - hovedret	pr. portion	45,00	47,00	2
Madservice - baret	pr. portion	11,00	12,00	2
Levering	pr. uge	31,00	32,00	2

Der betales for en ugentlig levering - uanset antallet af portioner

Omsorgstandpleje:

Maksimum takst pr. år	530,00	**	1
-----------------------	--------	----	---

Specialtandpleje:

Maksimum takst pr. år	1.975,00	**	1
-----------------------	----------	----	---

** Egenbetalingen pristalsreguleres hvert år. Udmelding herom sker ultimo 2019.

Taksterne vil blive reguleret i forhold hertil.

Takster 2020

BRUGERBETALINGER.

2019**2020**

Lovbundne takster = 1

Fastsat takster af byrådet = 2

(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms

takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)

Børn og Uddannelsesudvalg

DAGTILBUD

Der opkræves 11 rater forældrebetaling, juli måned er betalingsfri.**Forældrebetalingen er beregnet på grundlag af de gennemsnitlige bruttoudgifter i dagtilbud af samme type i kommunen**

Dagpleje	48 timer	2.859,00	2.922,00
Daginstitutioner 0-2 år uden mad	49 timer	3.268,00	3.335,00
Daginstitutioner 3-5 år uden mad	49 timer	1.873,00	1.906,00
SFO med morgenåbning		1.645,00	1.770,00
SFO eftermiddagsplads		1.405,00	1.530,00
SFO 2	Maxtakst	1.070,00	1.180,00

Tilskud til privat børnepasning (12 mdr.)

<i>Max. Tilskud for aldersgruppen 0 - 2 år:</i>	5.500,00	5.619,00
<i>Max. Tilskud for aldersgruppen 3 - 5 år:</i>	3.789,00	3.880,00

Danske Privatinstitutioner (12 mdr.)

<i>Driftstilskud 0 - 2 år</i>	7.936,00	8.152,00
Administrationsbidrag	194,00	231,00
Bygningstilskud	39,00	35,00
<i>Driftstilskud 3 - 5 år</i>	4.750,00	4.839,00
Administrationsbidrag	147,00	181,00
Bygningstilskud	124,00	107,00

DSSV Institutioner (12 mdr.)*Tilskud til inst. under det tyske mindretal*

0-2 årige	9.086	9.331,00
3-5 årige	4.546	4.671,00

Takster 2020

BRUGERBETALINGER.

2019

2020

Lovbundne takster = 1

Fastsat takster af byrådet = 2

(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms

takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)

		2019	2020		
Bibliotek	Kultur- og Fritidsudvalget				
	Voksne				
	For sen aflevering	1-7 dage	20,00	20,00	
	Overskridelse af lånetid	8-14 dage	60,00	60,00	
	Overskridelse af lånetid	15-29 dage	120,00	120,00	
	Overskridelse af lånetid	30 + dage	230,00	230,00	
	Børn				
	Overskridelse af lånetid	8-14 dage	30,00	30,00	
	Overskridelse af lånetid	15-29 dage	55,00	55,00	
	Overskridelse af lånetid	30 + dage	120,00	120,00	
	Kopi				
	A4 sort	pr. stk	1,00	1,00	
	A4 farver	pr. stk	3,00	3,00	
	A3 sort	pr. stk	2,00	2,00	
	A3 farver	pr. stk	6,00	6,00	
Musikskole					
	Minutpris på 4,38 kr. i skoleåret 2019/2020	2019/20	2020/21		
	Holdundervisning	årligt	2.360,00	2.360,00	2
	20 min. ugentlig undervisning	årligt	3.152,00	3.152,00	2
	25 min. ugentlig undervisning	årligt	3.940,00	3.940,00	2
	Talentundervisning	årligt	6.250,00	6.250,00	2
	Aabenraa Skoleorkester	årligt	630,00	630,00	2
	Minimusik (1-3 årige og deres foræ	pr. hold	670,00	670,00	2
	Øvrige hold (musikalsk leg, børner	pr. hold	1.340,00	1.340,00	2
	Instrumentleje				
	Instrument til en værdi mellem				
	1.000 og 5.000 kr.	årligt	650,00	650,00	2
	Instrument til en værdi mellem				
	5.000 og 25.000 kr.	årligt	750,00	750,00	2
	Instrument til en værdi over				
	25.000 kr.	årligt	850,00	850,00	2
	Der er krav om, at man selv tegner en forsikring via sit forsikrings-selskab				
Borgerhuse/aktivitetshuse					
	Foreninger hjemmehørende i Aabenraa Kommune				
	Faciliteterne stilles vederlagsfrit til rådighed				
	for kommunens folkeoplysende foreninger,				
	brugergrupper samt øvrige foreninger til ikke	35,00	35,00	2	
	idrætslige aktiviteter. I særlige tilfælde				
	opkræves gebyr.				

Takster 2020

BRUGERBETALINGER.

2019

2020

Lovbundne takster = 1

Fastsat takster af byrådet = 2

(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms

takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)

		2019	2020	
Eksterne brugere ikke folkeoplysende aktivitet				
Sale med plads til over 100 person	pr. time	230,00	230,00	2
Almindeligt lokale	pr. time	135,00	135,00	2
"Lokale+" (Spejlsal, musiklokale m	pr. time	175,00	175,00	2
Ekstraordinær rengøring				
Rengøring ved personale	Pr. time	275,00	300,00	2
Haller				
Folkeoplysende foreninger hjemme- hørende i Aabenraa kommune til idrætsaktivitet				
Idrætshal >1000 m2	gebyr pr. time	140,00	140,00	2
Idrætshal 400-1000 m2	gebyr pr. time	70,00	70,00	2
Minihal, 1/2 hal, gymnastiksale, lokaler < 400 m2	gebyr pr. time	35,00	35,00	2
Øvrig udlejning Idrætshal 400-1000 m2				
Idrætshal	gebyr pr. time	375,00	375,00	2
Idrætshal	pr. dag	6.000,00	4.500,00	2
Idrætshal	weekend	11.500,00	8.000,00	2
Øvrig udlejning < 400 m2				
Minihal, 1/2 hal, gymnastiksale, lol	gebyr pr. time	230,00	230,00	2
Minihal, 1/2 hal, gymnastiksale, lol	pr. dag	2.500,00	2.700,00	2
Minihal, 1/2 hal, gymnastiksale, lol	weekend	4.750,00	5.000,00	2
Ekstraordinær rengøring				
Rengøring ved personale	pr. time	275,00	300,00	2
Opstilling/ekstraordinær hjælp				
Assistance ved personale	pr. time	300,00	300,00	2
Idrætsanlæg				
Eksterne brugere excl. Folkeoplysende aktiviteter tilknyttet Aabenraa kommune				
Atletikstadion og opvisnings-bane	pr. time	500,00	500,00	2
Opvisningsbane excl. klargøring	pr. time	400,00	400,00	2
Boldbane	pr. time	250,00	250,00	2
Løbebaner	pr. time	150,00	150,00	2
Klargøring og opkridtning	pr. time	300,00	300,00	2
Hele anlægget incl. klargøring	Individuel pris			

Takster 2020

BRUGERBETALINGER.		2019	2020	
Lovbundne takster = 1				
Fastsat takster af byrådet = 2				
(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms				
takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)				
Kommunale svømmehaller				
Folkeoplysende foreninger hjemmehørende i Aabenraa kommune til idrætsaktivitet				
Svømmehal	pr. time	140,00	140,00	2
Børn , pensionister, studerende				
Børn 0-17 år		25,00	25,00	2
Pensionister		40,00	25,00	2
Studerende		40,00	25,00	2
10-turs kort		175,00	175,00	2
20-turs kort		325,00	325,00	2
Voksne				
Enkelt billet		40,00	40,00	2
10-turs kort		350,00	350,00	2
20-turs kort		650,00	650,00	2
Leje af bassin excl. livredder	pr. time	800,00	800,00	2
Livredder	pr. time	375,00	400,00	2
Privat, fri- og efterskoler excl. Livredder				
Leje af svømmehal	Pr. time	580,00	580,00	2
Ekstraordinær rengøring				
Rengøring ved personale	pr. time	300,00	300,00	2
Pyloner				
Annoncering incl. moms	Pr. uge	500,00	500,00	2
Klippekort 5 annoncer		2.250,00	2.250,00	2
Klippekort 10 annoncer		4.000,00	4.000,00	2

Takster 2020

BRUGERBETALINGER.		2019	2020	
Lovbundne takster = 1				
Fastsat takster af byrådet = 2				
(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms				
takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)				
Teknik- og Miljøudvalget				
Dyrskuepladsen / ringriderpladser	Pladsleje pr. arrangement - kulturelle arrangementer	0,00	0,00	2
	Pladsleje pr. arrangement - øvrige erhverv	2.400,00	2.455,00	2
Kolonihaver	Haveleje i kolonihaverne pr. m ²	0,56	0,57	2
Rottebekæmpelse	Rottebekæmpelse	0,0052% af ejendomsværdi	0,0053% af ejendomsværdi	2
Kollund Mole	Pr. anløb	100,00	102,00	2
Midtbyen, Aabenraa	Renholdelse af midtbyen, Aab. Alt vedligeholdelse (grønne veje)	250,00	125,00 *	2
	Renholdelse af midtbyen, Aab. Kun renholdelse (blå veje)	45,00	22,50 *	2
Stamspor	Jernbanestamspor	Efter forhandling	Efter forhandling	* 2
Barsøfærgeren	Personbefordring - dobbelttur:			
	Barn (fra 4 til og med 11 år)	0,00	0,00	2
	Voksen	11,00	5,00	2
	<i>af personer, cykler og invalidevogne</i>			
	Køretøjer:			
	Lastbiler over 7.500 kg inkl. fører og last	114,40	61,60 *	2
	Lastbiler 3.500-7.500 kg inkl. fører og last	67,20	36,00 *	2
	Traktor ≥ 7,5 ton	38,40	20,00 *	2
	Traktor < 7,5 ton	28,80	15,20 *	2
	Erhvervsbiler under 3.500 kg, inkl. fører	43,20	22,40 *	2
	Erhvervs Anhænger	24,80	12,80 *	2
	Privat biler under 3.500 kg, ekskl. fører	25,60	12,00 *	2
	Do (øboere)	12,00	5,60 *	2
	Privat Anhænger	14,40	8,00 *	2
	Do (øboere)	8,00	4,00 *	2
	Campingvogne	25,60	12,00 *	2
	Do (øboere)	12,00	5,60 *	2

Takster 2020

BRUGERBETALINGER.

Lovbundne takster = 1

Fastsat takster af byrådet = 2

(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms

takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)

	2019	2020	
Privat Motorcykler, knallerter og cykler, ekskl. fører	0,00	0,00	* 2
Do (øboere)	0,00	0,00	* 2
Trækvogn	0,00	0,00	* 2
Do (øboere)	0,00	0,00	* 2
Øbotaksterne gælder for øboernes egne køretøjer			
Gods:			
Pakker	4,80	4,00	* 2
Ture uden for sejlplassen:**			
Tillægspris pr. tur ekskl. billetpriser:			
Mandag-fredag kl. 7.00-17.00	184,00	188,00	2
Lørdag og søndag kl. 8.00-17.00	184,00	188,00	2
· Gælder også for øboere			
Uden for disse tidsrum	747,00	764,00	2
Do (øboere)	370,00	378,00	2

** vederlagsfrie ekstraturer til deltagelse i

** til en dobbelttur til øbotakst med henblik på

Taksterne fremgår af Barsøfærgens hjemmeside:

[Barsøfærgens hjemmeside](#)

Budget 2020 - 2023

Takstkatalog for
mellemkommunal afregning

Aabenraa Kommune

Takster 2020**MELLEMKOMMUNALE
AFREGNINGER****2019
Takst****2020
Takst****Social- og Sundhedsudvalget**

Navn på institution	Takst pr. år	Takst pr. dag/døgn	Takst pr. år	Takst pr. dag/døgn
Autismecenter Syd				
Skovbo, gns.takst	834.025	2.285	847.530	2.322
Skovbo, pakke 4	593.855	1.627	575.970	1.578
Skovbo, pakke 5	652.985	1.789	636.925	1.745
Skovbo, pakke 6	728.175	1.995	714.670	1.958
Skovbo, pakke 7	778.545	2.133	766.500	2.100
Skovbo, pakke 8	828.550	2.270	818.695	2.243
Skovbo 50c				
Skovbo 50c, pakke 8	1.177.125	3.225	1.182.235	3.239
Rhedersborg, gns.takst	718.685	1.969	835.485	2.289
Rhedersborg, pakke 4	550.785	1.509	631.815	1.731
Rhedersborg, pakke 5	609.915	1.671	692.770	1.898
Rhedersborg, pakke 6	685.105	1.877	770.515	2.111
Rhedersborg, pakke 7	735.475	2.015	822.345	2.253
Rhedersborg, pakke 8	785.480	2.152	874.540	2.396
Funkevej, gns.takst	642.765	1.761	701.530	1.922
Funkevej, pakke 4	442.380	1.212	500.780	1.372
Funkevej, pakke 5	501.510	1.374	562.100	1.540
Funkevej, pakke 6	576.700	1.580	639.845	1.753
Funkevej, pakke 7	626.705	1.717	691.675	1.895
Funkevej, pakke 8	677.075	1.855	743.870	2.038
Mejerihaven, mejerihaven, pakke 8	1.283.705	3.517	1.309.255	3.587
Skovbogård	221.555	607	231.045	633
Støttecenter Fristedet	228.125	625	160.235	439
Støttecenter Søværnet	166.440	456	158.775	435
Hjernecenter Syd				
Sønderskoven Nord/Syd				
Sønderskoven, gns.takst	1.029.665	2.821	1.082.955	2.967
Sønderskoven, pakke 4	734.745	2.013	754.820	2.068
Sønderskoven, pakke 5	797.890	2.186	819.790	2.246
Sønderskoven, pakke 6	877.825	2.405	903.010	2.474
Sønderskoven, pakke 7	931.480	2.552	958.490	2.626
Sønderskoven, pakke 8	985.135	2.699	1.013.970	2.778
Sønderskoven Vest				
Sønderskoven Vest, pakke 8	1.172.380	3.212	1.249.760	3.424

Takster 2020

MELLEMKOMMUNALE AFREGNINGER	2019 Takst		2020 Takst	
Botilbud Kliplev, gns.takst	960.680	2.632	923.450	2.530
Kliplev, pakke 4	721.240	1.976	684.740	1.876
Kliplev, pakke 5	784.020	2.148	750.075	2.055
Kliplev, pakke 6	864.320	2.368	832.930	2.282
Kliplev, pakke 7	876.000	2.400	888.410	2.434
Kliplev, pakke 8	971.630	2.662	943.890	2.586
Dagcenter Kliplev	377.775	1.035	344.560	944
Aktivitetscenter Tinglev	342.005	937	345.290	946
Aabenraa Bo og Aktivitet				
Botilbud Engparken, gns.takst	490.925	1.345	550.420	1.508
Botilbud Engparken, pakke 4	269.370	738	279.590	766
Botilbud Engparken, pakke 5	340.180	932	352.955	967
Botilbud Engparken, pakke 6	430.335	1.179	446.395	1.223
Botilbud Engparken, pakke 7	490.925	1.345	508.810	1.394
Botilbud Engparken, pakke 8	551.150	1.510	571.225	1.565
Bofællesskabet Jernbanegade, gns.takst	368.650	1.010	367.555	1.007
Bofællesskabet Jernbanegade, pakke 4	219.000	600	224.475	615
Bofællesskabet Jernbanegade, pakke 5	289.810	794	297.840	816
Bofællesskabet Jernbanegade, pakke 6	380.330	1.042	390.915	1.071
Bofællesskabet Jernbanegade, pakke 7	440.555	1.207	453.330	1.242
Bofællesskabet Jernbanegade, pakke 8	500.780	1.372	515.745	1.413
Bofællesskabet Reberbanen, gns.takst	281.780	772	346.020	948
Bofællesskabet Reberbanen, pakke 4	213.525	585	225.935	619
Bofællesskabet Reberbanen, pakke 5	284.335	779	299.300	820
Bofællesskabet Reberbanen, pakke 6	374.490	1.026	392.740	1.076
Bofællesskabet Reberbanen, pakke 7	435.080	1.192	455.155	1.247
Bofællesskabet Reberbanen, pakke 8	495.305	1.357	517.570	1.418
Bofællesskabet Frueløkke, gns.takst	340.910	934	442.015	1.211
Bofællesskabet Frueløkke, pakke 4	239.805	657	297.110	814
Bofællesskabet Frueløkke, pakke 5	310.615	851	370.475	1.015
Bofællesskabet Frueløkke, pakke 6	400.770	1.098	463.915	1.271
Bofællesskabet Frueløkke, pakke 7	461.360	1.264	526.330	1.442
Bofællesskabet Frueløkke, pakke 8	521.858	1.429	588.745	1.613
Bofællesskabet Rugkobbøl, gns.takst	378.870	1.038	370.475	1.015
Bofællesskabet Rugkobbøl, pakke 4	247.835	679	235.060	644
Bofællesskabet Rugkobbøl, pakke 5	318.645	873	308.060	844
Bofællesskabet Rugkobbøl, pakke 6	409.165	1.121	401.500	1.100
Bofællesskabet Rugkobbøl, pakke 7	469.390	1.286	463.915	1.271
Bofællesskabet Rugkobbøl, pakke 8	529.615	1.451	526.330	1.442

Takster 2020

MELLEMKOMMUNALE AFREGNINGER	2019 Takst		2020 Takst	
Bofællesskabet Engvej, gns.takst	419.385	1.149	459.535	1.259
Bofællesskabet Engvej, pakke 4	210.240	576	205.495	563
Bofællesskabet Engvej, pakke 5	281.050	770	278.860	764
Bofællesskabet Engvej, pakke 6	371.205	1.017	371.935	1.019
Bofællesskabet Engvej, pakke 7	431.430	1.182	434.350	1.190
Bofællesskabet Engvej, pakke 8	492.020	1.348	496.765	1.361
Bofællesskabet G�nderoth, gns.takst	294.190	806	299.300	820
Bofællesskabet G�nderoth, pakke 4	203.670	558	205.130	562
Bofællesskabet G�nderoth, pakke 5	274.480	752	278.495	763
Bofællesskabet G�nderoth, pakke 6	364.635	999	371.935	1.019
Bofællesskabet G�nderoth, pakke 7	424.860	1.164	434.350	1.190
Bofællesskabet G�nderoth, pakke 8	485.450	1.330	496.765	1.361
Villa Catharina, gns.takst	439.095	1.203	474.135	1.299
Villa Catharina, pakke 4	217.905	597	224.840	616
Villa Catharina, pakke 5	288.715	791	298.205	817
Villa Catharina, pakke 6	378.870	1.038	391.645	1.073
Villa Catharina, pakke 7	439.095	1.203	454.060	1.244
Villa Catharina, pakke 8	499.320	1.368	516.475	1.415
Bostedet Møllemærsk, dag	404.420	1.108	406.610	1.114
Møllemærsk, pakke 4	224.475	615	232.870	638
Møllemærsk, pakke 5	295.285	809	305.870	838
Møllemærsk, pakke 6	385.440	1.056	399.310	1.094
Møllemærsk, pakke 7	446.030	1.222	461.725	1.265
Møllemærsk, pakke 8	506.255	1.387	524.140	1.436
Bostedet Møllemærsk, døgn	483.260	1.324	487.640	1.336
Møllemærsk, pakke 4	303.680	832	313.900	860
Møllemærsk, pakke 5	374.125	1.025	386.900	1.060
Møllemærsk, pakke 6	464.645	1.273	480.340	1.316
Møllemærsk, pakke 7	524.870	1.438	542.755	1.487
Møllemærsk, pakke 8	585.095	1.603	605.170	1.658
Møllemærsk Dagcenter	264.990	726	314.630	862
Møllemærsk Seniorgruppe	83.220	228	88.695	243
Center for Socialpsykiatri og Udsatte				
Bjerggade 4 F-G, gns.takst	810.665	2.221	768.325	2.105
Bjerggade 4 F-G, pakke 4	527.790	1.446	492.020	1.348
Bjerggade 4 F-G, pakke 5	604.440	1.656	570.860	1.564
Bjerggade 4 F-G, pakke 6	701.895	1.923	671.965	1.841
Bjerggade 4 F-G, pakke 7	767.230	2.102	739.490	2.026
Bjerggade 4 F-G, pakke 8	832.200	2.280	807.015	2.211

Takster 2020

MELLEMKOMMUNALE AFREGNINGER	2019 Takst		2020 Takst	
Bofællesskabet Stubbæk, gns.takst	373.030	1.022	385.805	1.057
Bofællesskabet Stubbæk, pakke 4	228.125	625	268.275	735
Bofællesskabet Stubbæk, pakke 5	304.775	835	347.480	952
Bofællesskabet Stubbæk, pakke 6	402.230	1.102	448.585	1.229
Bofællesskabet Stubbæk, pakke 7	467.565	1.281	516.110	1.414
Bofællesskabet Stubbæk, pakke 8	532.535	1.459	583.270	1.598
Center for Job og Uddannelse	132.130	362	153.300	420
Øvrige				
Aabenaa Krisecenter	660.650	1.810	959.220	2.628

Takster 2020

MELLEMKOMMUNALE AFREGNINGER

**2019
Takst**

**2020
Takst**

Børn - og Uddannelsesudvalget

Navn på institution	Takst pr. år	Takst pr. dag/døgn	Takst pr. år	Takst pr. dag/døgn
Rønshoved Skolehjem				
Bodel	777.085	2.129	931.014	2.544
Udsigten, aflastning	1.373.860	3.764	1.119.594	3.059
Ungdomshybler	377.045	1.033	378.810	1.035
Bjerggade 5-8	230.315	631	218.868	598
Misbrugsbehandling*		17.888		26.959
Barndomshjem	1.159.240	3.176	1.158.390	3.165
Fjordskolen				
Undervisning, almen takst	229.607	629	245.476	671
Undervisning, udvidet takst	346.289	949	359.990	984
Undervisning, enkeltmandstakst	691.866	1.896	711.583	1.944
SFO, almen takst	84.284	231	87.290	238
SFO, udvidet takst	122.827	337	127.386	348
SFO, enkeltmandstakst	282.984	775	294.408	804
Børnehandicapområdet				
Børnehuset Lille Kolstrup, aflastning				
Hovedtakst	1.160.700	3.180	1.168.638	3.193
Tillægstakst	361.715	991	360.144	984
Børnehuset Lille Kolstrup, børnehave				
	427.050	1.170	428.952	1.172
Børneinstitutionen Posekær:				
Ydelsespakke 3:op til 21 timer/uge	1.149.385	3.149	1.180.716	3.226
Ydelsespakke 4:op til 28 timer/uge	1.430.070	3.918	1.482.666	4.051
Ydelsespakke 5:op til 35 timer/uge	1.710.390	4.686	1.784.616	4.876

*Taksten forbundet med misbrugsbehandling er angivet pr. forløb.